

בטאון רמת אלחנו

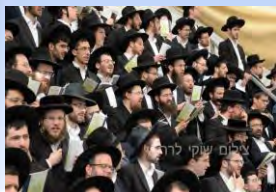

בס"ד, אדר-א' תשפ"ב
גליון 360 - שנה 42

קול ברמה

לקבל במייל: 6776168@gmail.com

איש לא יצליח לייאש אותנו

מה שמתרחש בשוליים - מביא אותנו לחשוב שגם הציר המרכזי של מחנה היראים מצוי בהתדרדרות, 'וכבר אין מה לעשות' ■ מי שאומר כך, מתכוון לייאש אותנו, והנתונים פשוט אינם נכונים! רוב גדול מאוד מאנשי-שלומנו מציינים לגדולי הדור, ובטוחים שהקב"ה ברא אותנו בדור זה, כדי שנקדש את שמו ברבים דווקא בדור זה ■ וסיפורו של ר' זאב גנוט ממושב 'יסודות' יוכיח שאפשר להיות אפילו מדרך-טיולים ולהשתמש בטלפון כשר בלבד

מה גילתה הרבנית של מרן הגר"ד מברסקי זצ"ל להרב קירשברג אודות...שמיכה של בעלה?

בדרשה בפרשת יתרו: הגר"י סילמן על חיוב הציות לגדולי הדור

יולדת המקשה בלדתה, יפנו תחילה לרב או לרופא?

הקיבוצניק בן ה-105 פרץ בבכי ואמר לחבריו 'אני אלמד אתכם איך אומרים 'שיר השירים'...

לפני ההלוויה התדפק על הדלת קשה-יום וביקש את כוס הקפה שקיבל כאן במשך שנים

עם כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז

קווים לדמותו של הרה"ח רבי אברהם מאיר ברנסדורפר זצ"ל שהשתייך לחבורת רודפי-החסד שכמעט ואיננה מצויה כבר בעולמנו, שהיו נרתמים לעזרה לכל יהודי באשר-הוא ■ סיפורים שממש לא-ייאמנו סופרו על כך שהפקיר את ביתו ואת כל כוחותיו למען הנזקקים, שהיו באים אליו גם ב-3 בלילה ומבקשים אוכל

הסיפור הנורא על החפץ חיים

שסיפר הגרי"מ פיינשטיין זצ"ל ליבדל"ח הגרי"י זילברשטיין

הגאון רבי מנחם צבי ברלין

מספר על הגאון רבי צמח שלומוביץ זצ"ל שבמשך 18 שנה לא קם מהשלחן לפני ששטף את כלי-האוכל

הופיע: לקיים

בסוף השבוע הבא ייצא לאור בעז"ה הספר המיוחד - 'לקיים' של מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שנכתב ונערך ע"י הרב מ. מ. צורן ■ הספר מתעטר בשם 'לקיים', בהיותו מוסב על 'ספר המצוות הקצר' של מרן החפץ חיים, שהתמקד כידוע רק על סדר המצוות המעשיות שאפשר לקיים גם בתקופתנו ■ הספר החדש מכיל כ-900 עמודים, וגם הוא מלווה בסיפורי-הוד ועובדות חדשות מגדולי הדור, ונידונים הלכתיים ואקטואליים מרתקים במיוחד

בואו נחזיר עטרה ליושנה: אומרים דברי-תורה בחתונות

במכתבו של הגרמ"י קראוס שליט"א רב הקהילה החרדית בירוחם שנשלח לרבינו מרן הגר"י זילברשטיין הובעה הדעה שאמנם אין בזמננו מי שיכול להצביע על סיבה מסוימת שבעטיה נגרם אסון רח"ל, כפי שאמר מרן הגרא"מ שך זצ"ל, אבל למרות זאת כיון שבגלל הקורונה נגרם סבל רב בענין החתונות שאין יכולות להיערך כראוי, יש להתחזק במיוחד בנושא זה ■ מרן רבינו שליט"א השיב במכתב ארוך ומנומק ■ עדותו של אחד מגדולי הרבנים באמריקה, שנמסרה במיוחד לכותב-המאמר, על המצב בחתונות באמריקה ■ וגם: הוספות נכבדות משו"ת 'שיח חיים' מתשובותיו של מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א בענין זה

שולחן אחד ואין ביניהם דברי תורה כאילו אכלו מזבחית מתיס', וידוע שחז"ל לא דיברו במליצות אלא דברים כהויות, ואיזה ברכה והצלחה יכולות לצאת מחתונה כזו שבמקום לאכול משולחנו של מקום אוכלים זבחי מתיס ר"ל.

ראוי לא להאריך בדרשות

יואם יאמר מי שרוצה ללמד זכות, שבחתונה של בני תורה בודאי האברכים והבחורים שנמצאים בזמן האוכל, מדברים ביניהם בלימוד, ודי בזה, הלואי שיהיה כך, וזה היה באמת טוב יותר מדרשות שרק חלק מהציבור מקשיב, אבל לצערי לא נראים הדברים כך.

יואם יאמרו האומרים שהריקודים בהם משמיעים פסוקים ומאמרי חז"ל, הם הדברי תורה, ערבך ערבא צריך, וגם הריקודים הרבה פעמים רחוקים מלהיות באופן שמתאים לבני תורה, ועל כל פנים לא על דברי תורה כאלה כיוונו חז"ל.

יואמנס ראוי שלא יהיו הרבה דרשות שמכבידות על החתן וכלה ועל הציבור, ויהיו דברים ערבים ונעימים שמתאימים לזמן ולמקום, וזכורני כאשר הגה"צ ר' יעקב גלינסקי ז"ל הי' מדבר בחתונות היה בזה גם דברי תורה וגם שמחת חתן וכלה, וחבל על דאבדון, אבל עכ"פ שיהיה קצת דברי תורה.

וסיים הגרמ"י קראוס שליט"א: 'והיות ומע"כ כתי"ר שליט"א זכה שדבריו נשמעים, וזכה לזכות את הרבים בכמה עניינים שהזמן גרמן, אולי יש בידו לעורר גם בענין זה, ויהיה זכות הרבים תלוי בו', עד כאן מכתבו של הרב קראוס שליט"א.

תשובת מרן הגר"י זילברשטיין

מורנו המרא דאתרא שליט"א השיבו במכתב ארוך ומיוחד. בפתח הדברים כתב כך: דברייכם נפלאים ומוצדקים, ובמה שכתב שיש לחוש באכילה זו משום שאמרו בשמחת אבות (פ"ג מ"ג) שכל שולחן שלא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתיס, אמנם ברע"ב כתב, שיוצא בזה בדיעבד במה שמברך ברכת המזון, וכבר הקשו עליו בתו"ט ובש"ל - אטו ברישיעי עסקין שאין מברכים ברכת המזון.

ולכן כתבו שאין לסמוך על זה אלא צריך לומר ממש דברי תורה, וכתב במשנה ברורה (סימן קע סק"א) שילמד משנה או הלכה או אגדה או ספרי מוסר, ואינו יוצא במה שמברך ברכת המזון, ועכ"פ יאמר איזה מזמור, וטוב לומר אחר ברכת המוציא מזמור ה' רועי לא אחסר, דהוא דברי תורה ותפלה על מזונותיי.

ובערוך השולחן (שם ס"א) כתב, ואצלנו יוצאים במה שאומרים על נהרות בבל קודם ברכת המזון, ובשבת ויו"ט

הנה בתקופה האחרונה יש התעוררות להחזיר עטרה ליושנה, מנהג ישראל שהיה נהוג מזה רבות בשנים בכל תפוצות ישראל, ומשום-מה בשטף הדורות נעלם וכמעט איננו, והוא מנהג אמירת דרשות ודברי תורה בשמחת נישואי חתן וכלה וכדומה, אשר בכל השנים היה נהוג להקדיש חלק מסעודת המצווה לאמירת דרשה ודברי תורה לענג את כל משתתפי השמחה גם בדברים רוחניים.

לאחרונה שלח הגאון רבי מרדכי יהודה קראוס שליט"א, רב הקהילה התורנית בירוחם, מכתב בענין זה אל מרן המרא דאתרא שליט"א, אשר נדפס בקובץ 'ווי העמודים וחשוקיהם' של חודש טבת תשפ"ב – ה"ו"ל על ידי כולל 'בית דוד' בחולון.

אין אתנו יודע חשבונות-שמים

הגרמ"י קראוס שליט"א פתח את דבריו כך: 'לאחרונה הביאו עלינו משמים מגיפה של נגיף הקורונה, ואנו מאמינים באמונה שלמה שזה בגלל עוונותינו, וכל פרט ופרט ממה שסבלנו, וכל אחד ואחד עד כמה שנפגע על ידיה, הכל בהשגחת ה' יתברך בכוונה מיוחדת ובדקדוק אמיתי, אף שאין אתנו יודע את חשבונות השמים כלל, ואין לנו לקבוע מה הגורמים ומה עלינו לתקן, וכמו ששמעתי מפיו של מרן הגרא"מ שך זצ"ל, שבזמננו אין מי שיכול להצביע על סיבות מסוימות שגרמו לצרה ואסון, ולכן צריך להתחזק באופן כללי, וכל אחד במה שצריך אצלו חיזוק. אף על פי כן כאשר אנו יודעים בעניינים שבהם היה סבל גדול בעקבות המצב דברים הטעונים תיקון, בודאי זה מהדברים הראשונים שמוטלים עלינו, וגם יש אז שעת הכושר לטפל בהם כאשר בעז"ה יורוהו.

יוהנה אחד הדברים שפגעו ברבים, הוא מניעת עריכת חתונות בצורה ראויה ומקובלת, ובפרט צערם של החתן והכלה בודאי גדול מאוד, וכן בני משפחותיהם, והנני לעורר על דבר שחשבתי עליו פעמים רבות, שבשנים האחרונות בארץ ישראל נמנעים לגמרי מלהשמיע דרשות בחתונות [לעומת שמחות אחרות כאירוסין ושבע ברכות, סעודות ברית ופדיון הבן הבן יש דרשות], וזכורני בחז"ל היו בחתונות ריבוי דרשות, אולי יותר מהראוי באמת, ועפ"י המסופר בזמנים קדומים היה החתן משמיע דברי תורה באריכות [והיו מקומות שהפסיקוהו באמצע כידוע].

יואמנס על מה שאחז"ל 'אגרא דבי הלולא מילי' פירש"י דברים משמחים את החתן, והכוונה בעיקר מה שאחז"ל כיצד מרקדים לפני הכלה, והדרשות הארוכות לא תמיד משמחים את החתן, אבל לא מחמת זה [מחמת אגרא וכו'] באתי לעורר, אלא על מה שאמרו חז"ל 'שלושה שאכלו על

ור"ח אומרים שיר המעלות בשבוע גוי'. אמנם מי שיכול לקיים ללמוד דברי תורה ממש - מה טוב.

די במזמור אחד

ובכן איש חי (ש"ר שלח ס"י) כתב, שהמנהג אצלם לומר קודם נטילת מים אחרונים את ההלכה 'מים אחרונים חובה', וכך היה נוהג אביו, ולפעמים היה סומך על הלכה זו במקום דברי תורה שאומרים על השלחן קודם ברכת המזון, כשאין שהות לומר ד"ת, כי זו הלכה מתורה שבע"פ, ודבר בעתו מה טוב.

עולם, והוא שסיים באומרו קול אומרים הודו את ה', שקולות השמחה יהיו בשבח המקום.

יוכד אמר מו"ח מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל (הערות שם) 'אגרא דבי הלולי מילי', בפרק האשה שנתארמלה (כתובות, דף יז ע"א) אמרין 'כיצד מרקדין לפני הכלה בית שמאי אומרים כלה כמות שהיא, ובית הלל אומרים כלה נאה וחסודה. ויש לתמה שהרי שאלו כיצד מרקדין והשיבו כיצד מדברים, ומה השיבו בכך על שאלתם.

משקיעים כ"כ הרבה כסף בתזמורת...

ועל פי המבואר כאן, שעיקר שמחת חתן וכלה ע"י דיבור הוא, אם כן הריקוד הוא טפל לענין. לכך השיבו שעיקר מצוה זו אינה ע"י ריקוד אלא ע"י דיבור, והמשיך לבאר כיצד ידבר'.

עוד הביא המרא דאתרא שליט"א: 'עוד מצינו בספר תולדות אדם על הגאון ר' זלמן מוואלוז'ין זצ"ל, וז"ל: 'והצדיק ר' זלמן ישב בראש הקרואים, פתח פיהו וכו' עוד ישמע וגו', ודרשו חז"ל כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות וכו', והיה מונה וסופר כל מדרשי רבותינו הקדמונים על מקרא זה, והכל בקול צלול נעים וערב מאד לאוזן שומעת, עד שהיו מעירים ומעוררים אהבת ה' וחפץ מצוותיו בנפש השומע. אחז ביד החתן ודיבר עמו דברי תורה, אשר זורו במזור האמת והאמונה, וחובשו בתחבושת השכל

זה בדיוק מה שעושה מכובדנו הרב ישי דביר

כדי לפתור את כל הדילמות המוזכרות במאמר זה נקט מיועדנו הנכבד הרב ישי דביר שליט"א, מזה כמה שנים, ביוזמה מיוחדת, המגובה כמובן ע"י המרא דאתרא, לפיה הוא מוכן להופיע בכל אירוע הנערך בבני ברק, ולדרוש בדברי תורה, ולאחר מכן אומרים 'נשמע'.

מאות המחותנים שכבר הזמינוהו אומרים שהדרשה של הרב דביר שינתה לחלוטין את צורת החתונה כולה.

מספר הטלפון של הרב דביר: 05331-77108

ולכן בדיעבד כאשר אוכל בחתונה, ורוצה להינצל שלא יהיה זבחי מתים, די במזמור אחד, או אפילו בהלכה אחת, וכבר אינו זבחי מתים, ובדיעבד אפשר לצאת בזה ידי חובה על ידי ברכת המזון, ואף שהקשו הפוסקים דאם כן אטו ברשיעי עסיקי, יש לציון שגם רש"י (אבות שם) כתב כן 'ורגילין בני אדם לפטור עצמן בברכת המזון'.

יתירץ בסידור צלותא דאברהם' (עמוד תעב) שאז בזמניהם היו רגילים שהיו מסירים את השולחן קודם ברכת המזון, וצריך לומר דברי תורה דווקא על השולחן שאכלו עליו, ולכן לא היו יכולים לצאת ידי חובה בברכת המזון שבירכו, כיון שהשולחן כבר לא היה לפניהם, אבל בזמננו שהשולחן נשאר, יוצאים ידי חובה בברכת המזון'.

ושוב המשיך מרן המרא דאתרא שליט"א, וכתב: 'וכל זה בענין המשנה באבות, אבל מה נעשה עם מה שכתב בשו"ת באר שבע (סימן ט) וז"ל: הא דאמרין כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו כו', איכא למידק שמחה זו מה היא... ונ"ל דשמחה זו היא לשמח החתן בדברים, ומצאתי לי און בגמרא ערוכה בפ"ק דברכות (דף ו' ע"ב) אמר רב אשי אגרא דבי הלולי מילי, ופרש"י מילי לשמח החתן בדברים, ונ"ל שדברים אלו הם על דרך כיצד מרקדין לפני הכלה אומרים כלה נאה וחסודה'.

דעת מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל

יוכעין זה כתב בחידושי רע"א על דברי הגמרא בברכות (דף ו ע"ב) כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות, וז"ל: 'טוב לאיש שיחזיק בה, והמג"א בחשבו בסיומן קניו הרבה עניינים שצריך אדם לדקדק, גם בענין זה לשמח חתן וכלה קחשיב, וצריכים לדקדק בזה כל אחד כפי דרגתו, לכן תורה לשמחו בדברי תורה כי הוא עיקר שמחה, ולאיש פשוט בשיחה בדברי אגדה, וליותר פשוט בשיחה נאה ומילתא דבדיחותא במילי דעלמא, וצריך דקדוק גדול בזה שלא יהא שום נגיעה ח"ו בהוללות, ולהיות ערום בעניינים אלה, ושהיא על פי דרכי המוסר ללמוד מה משיחות חולין שמדבר להחתן, בנוגע להנהגה בדרך התורה והמסורה, עכ"ל.

יוכד היה המנהג מקדמת דנא, כמו שכתב במהרש"א על הגמרא בברכות (שם) שכן נהג בר קפרא בהילולי דרבי שמעון רבי (נדרים, דף נא ע"א) שאמר מילתא דבדיחותא מתובל בדברי תורה. ועוד כתב שם המהרש"א שהמצוה היא לשמחו בשמחה בדבור של מצוה להזכיר חסדי המקום בבריאה לקיום

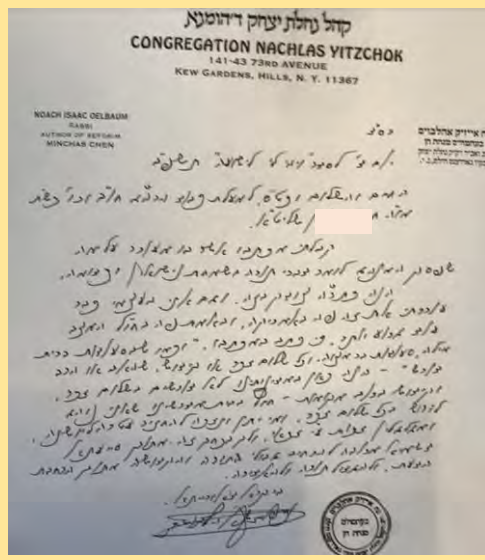
'פה בחו"ל המצב גרוע יותר'

כותב המאמר מספר שקיבל בימים אלה מכתב מאחד מגדולי רבני ארצות הברית, שכתב בזה הלשון:

יום ד' לסדר 'יוהי לי לישועה' תשפ"ב

קבלתי מכתבו אשר בו מעורר על מה שפסק המנהג לומר דברי תורה בשמחת נישואין וכדומה. הנה כתר"ה צודק בזה, וגם אני בעצמי כבר עוררתי את זה פה באמריקה, ובאמת פה בחו"ל המצב עוד גרוע יותר, כי כתב במכתבו 'יוכמו שבסעודות ברית מילה, סעודות בר מצוה, וכל שלום זכר או קידוש, שהאב או הרב דורש' - הנה כאן במדינותינו לא דורשים בשלום זכר, וקידוש ברוב מקומות, חוץ בבית מדרשינו שאני נוהג לדרוש בכל שלום זכר, ומי יתן ונוכה להחזיר עטרה ליושנה.

**ביקרא דאורייתא
נח אייזיק אהלבוט**

ומאחר שזוכה לתורה ראוי לשמחם בדברי תורה. ומתחלה נתקנה הדרשה במקום הסעודה, ואח"כ שלא לערבב הסעודה קבועה בבית הכנסת שהוא מקום כללי לכל החפצים לשמוע.

הגר"ש דבליצקי על השְׁהִיָּה הארוכה בחדר

עוד ציין לנו המחבר למקור נוסף ב'פירוש יונתן' על תרגום יונתן בן עוזיאל (דברים יא, יט) על הפסוק 'ולמדתם אותם את בניכם לדבר בס בשבת בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך', ותרגם יב"ע 'ותלפון יתהון ית בניכון למגרסא בהון במתבניכון בבתיכון עם חיתונכון וגו'... וכתב שם הפירוש יונתן בזה"ל: 'ובדרך הלצה יש לומר מכאן סמך לדרשה בעת החתונה כמנהגנו', עכ"ד.

ועוד מצינו בפירושי ופסקי רבינו אביגדור צרפתי עה"ת (בראשית כה, יח) שכתב: 'ותלך לדרוש את ה' וגו' שני גוים בבטנך וגו'. מכאן פסק שיש לתלמידי חכמים לדרוש בשמחה בל מצוה, כגון בסעודת ברית מילה או סעודת נישואין. וכן רבינו אפרים עה"ת (פרשת כי תצא) עמי קצח) כתב שמצוה לדרוש דברי תורה בברית ובנישואין [נעוין עוד בשו"ת חוות יאיר (סי' ע) והובא גם במחצית השקל (סי' שלב), וע"ע במושב זקנים (בראשית כז, ד)].

וכך כתב הגה"צ רבי שריה דבליצקי זצ"ל בספרו 'שובע שמחות' הנדפס מחדש, תחת הכותרת 'הערה חשובה בענין סדר סעודת החתונה בזמננו': 'היות ויש כמה וכמה פקפוקים בהלכה אודות הסדר הנהוג כעת בהרבה חתונות, שהחתן מבלה בחדר הייחוד זמן רב, ועל ידי כך נאכלת סעודת החתונה בלי החתן והכלה, והרבה פעמים גם החתן אינו טועם כלום בסעודה הנעשית לכבודו, ויש שאלה אם אפשר לברך ז' ברכות.

וגם אם טועם, הוא טועם בסוף רק משהו לצאת ידי חובה, ואין זה מדי ישימו לב שמחתו כלל, והכל נגרם על ידי השהייה המרובה בחדר הייחוד ואחר כך על ידי הריקודים

הנמשכים שעות, ומפני זה גם רוב האורחים הולכים לפני שביכרו ברכת המזון בעשרה וגם לא שמעו ז' ברכות. לכן בכדי לתקן כל זה, יש להנהיג בלי"נ, שהחתן והכלה ישהו בחדר הייחוד לא יותר מרבע שעה, ולאחר זה יצא, והוא כחתן היוצא מחופתו, ויסב בראש הקרואים ויברך על החלה הגדולה, והוא יברך על הזבח, וכל זה עדיין בהתחלת הסעודה. ואז יאכלו כל הסעודה בנחת ובשמחה ובכלי זמר, אבל בלי ריקודים, ויאמרו גם דברי תורה בסעודה כמו שהיה נהוג מדור דור, ואחר שיגמרו יברכו מיד ברכת המזון וז' ברכות במתון ובכוונה ובענינה קדושה.

אחר כך יכולים לרקוד כחפץ לב של המשמחים והשושבינים, ועל ידי זה יתוקן הכל, שהסעודה תהיה בנוכחות החתן המסיב בראש, וגם הוא יאכל כמו בשבת ויום טוב ביום שמחתו דהוי כרגל, וכל הקהל יברכו בעשרה וישמעו כולם הז' ברכות. ואשרי מי שנהיג כל זה וממנו יראו וכן יעשו, לקיים הכל כדיון, עכ"ד.

ולסיום נדגיש ונאמר: כי אכן יש שלימדו זכות על אותם שלא נוהגים באמירת דברי תורה בחתונות, משום שמצוי עמי הארץ שיקפידו על כך (תשובת הגר"ח קניבסקי בספר שיח חיים הני"ל), וכוונתו כנראה כשיש ריבוי דרשנים באורך זמן, אבל אם אכן יקפידו להביא דרשן שידבר בזמן קצוב, בדברי צחות המרתקים את שומעיהם, בזה בוודאי לא ימצא מי שיקפיד.

ואז תהיה השמחה שלימה, ורצויה לפני השם יתברך.

הזך ורוכבו בדברי צחות ומליצות ערבות, עד שצהלו פני החתן מרוב שמחה וגיל וכו', עד שפחד ורחב לבב כל הקרואים ועיניהם החלו יורדות מים מרוב גיל ושמחה'.

בסיום דבריו חותם מרן המרא דאתרא שליט"א וכתב: 'וכהיום, זה כבר לא נפוץ כלל על הדברי תורה וכל השמחת חתן בדברי תורה בדרך צחות, ומשקיעים כל כך הרבה כסף בתזמורת ונשואי חלולים אל החתונה, ועיקר השמחה שהיא בדברי תורה שהיו בכל הדורות הקודמים שכו. ומה טוב לחזור למנהג הקדום, שהמחותנים ישכרו אדם שיוצג לומר דברים ערבים בדברי תורה על דרך הצחות, והוא יהיה שליח של כל הציבור, ובוה יקיימו מצוות שמחת חתן כהלכתו', עכ"ד מרן המרא דאתרא שליט"א.

ואכן, כידוע, מורנו המרא דאתרא שליט"א עצמו נהג ונוהג בכל שמחות ונשואי יוצאי חלציו להקפיד מאד על אמירת דברי תורה וחינוכי תורה בסעודת המצוה של החתונה, כאשר היה פותח בחידה המרתקת את כולם, ומסיים בד"ת וברכה לכבוד החתן והכלה, וכל המסובים יושבים בשקיקה ומאזינים לדבריו.

הוספות משו"ת 'שיח חיים'

ונביא בזה כמה הוספות נכבדות מספר שו"ת שיח חיים (עמ' קג) מתשובותיו של שר התורה מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א: מקור קדום למנהג זה של אמירת דברי תורה בחתונות הביא המחבר מה שכתב הרשב"ץ בפירושו 'מגן אבות' על המשנה באבות הנייל דכל שולחן שלא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים, וזה לשונו:

'ומכאן נהגו לדרוש בסעודת חתן קודם ברכת המזון, והוא מנהג קדום נהגו בו גדולי הראשונים אנשי מעשה וחכמה.

והרב הגדול רבינו אברהם ברבי דוד ז"ל, כתב בספר איסור משהו, כי הוא היה נוהג כן לדרוש בסעודה, ומפני זה אמרו בפרק ערבי פסחים (ק"ג, ב), כי תלמיד חכם שאינו

מיסב בסעודה של מצוה הוא כמנודה לשמים, מפני שהיה מנהגם לדבר דברי תורה. וכמו שמצינו בראשון מקדושין (לב), (ב) שהיו רבי אליעזר ורבי יהושע ורבי צדוק מסובין בסעודה, ורבן גמליאל עומד עליהם, שהיה משתה בנו, והוא מנהג הגון.

ועוד הביא שם מה שכתב בספר 'אמרי שפר' לרבנו יהודה חלאווה זצ"ל (בנו של מהר"ם חלאווה זצ"ל, שהיה בתקופת הר"ן והריב"ש, ותלמיד חבר לרבינו יהודה בן הרשב"א. פ' חיי שרה, עמ' רכב), שכתב בתוך דבריו בזה"ל: 'ואע"פ שהותרה סעודה לנישואין, מ"מ תקנו חכמים ז"ל תבלין לאותה אכילה, ואמרו כל שולחן שאמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו משולחנו של מקום, שנאמר וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה', ופירושו כיון שדבר אלי דברי תורה יזהו השולחן אשר לפני ה', עם היות שיש בו פירושים אחרים'.

ומטעם אחר נוכל ללמוד שראוי ללמוד בדברי תורה באותה סעודה, מדכתיב (תהלים ב, יא) עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה, תחלה ילך החתן לבית הכנסת לראות את פני ה' ועבדו, ואיזו היא עבודה שבלב זו תפלה, וזהו עבדו את ה' ביראה, ואח"כ יעשו סעודה סגילה. אמנם הזהיר 'וגילו ברעדה' שחתני באותה סעודה של גילה דברי תורה ונהגו ברעדה, דכתיב במתן תורה ויחרד כל העם אשר במחנה (שמות יט, טז), ועל זה נהגו לדרוש בסעודת הנישואין, וכמו שאמרו בפ"ק דברכות (ו, ב) א"ר חלבו כל הנהנה מסעודת חתן וכלה ואינו משמחו עובר בחמשה קולות שנאמר קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה', ואם שמחו מה שכרו וזכה לתורה שנתנה בחמשה קולות שנא' וכו',

וואס הווען

מודעים לשכר הגדול שיינתן גם לדקה של לימוד תורה. אבל אחרי הכל, השיעור נמשך זמן כה קצר, ויש מצוות יותר גדולות מזה... אז כדאי לשמוע עכשיו מה קרה בעקבות הפרסום הקטנטן הזה ב'קול ברמה' האחרון.

בבוקר בהיר אחד אנחנו מקבלים מייל מאחד ממנויי הבטאון המתגורר בבאר שבע, המבקש ליידע אותנו בבשורה משמחת. וזו לשון ההודעה: "לכבוד מערכת 'קול ברמה', ראייתי את התמונה שפרסמתם על השיעור הקצר במשניות, והתלהבתי מהרעיון, והחלטתי לייסד אותו גם בבית הכנסת שלנו בשכונות המזרחיות של באר שבע. אז תדעו לכם שבגללכם נוסד השיעור, והשמחה הגדולה היא שתיכף בשיעור הראשון הגיעו כ-15 איש, וכיום יש כבר 30 יהודים המתקבצים לאחר התפילה, ומאיינים לשיעור שנמשך גם אצלנו לא יותר משתי דקות."

עכשיו בואו נחשוב חשבונו של עולם. אתה יושב כאן, ברמת אלחנן שבני ברק, ולאחר התפילה מתיישב ללימוד כל-כך קצרצר, ו-30 יהודים טובים בעיר באר שבע יושבים ולומדים מדי יום ביומו בזכותך, ממש בזכותך! כי הם רואים את התמונה, מתלהבים, ומחליטים שלמרות שהם אנשים עובדים וממהרים מיד אחרי התפילה לנסוע למקום העבודה - שווה גם להם להתעכב דקה או שתיים אחרי התפילה, וללמוד משנה.

אפשר להסיק מספור זה לקחים רבים. אדם יתייצב לאחר 120 שניות בפני בית דין של מעלה ויגידו לו שהוא מקבל שכר על מאות בחורים שהגיעו לשיבות הקדושות רק בזכותו. הוא יפתח עיניים, ולא יידע על מה מדובר... 'אני הבאתי מאות בחורים לשיבות?!' מתי זה קרה?! אלא כיון שמדובר בעולם האמת, גם הוא יידע שהכל אמת ויציב, שריר וקיים... ואז יגלו לו שהוא היה שותף בשיעור המשניות ברמת אלחנן, ובגללו, ובגלל יתר המשתתפים, נוסד שיעור גם באיזו שכונה נידחת בבאר שבע, ואחד או שניים ממשתתפי השיעור בעיר הדרומית התקברו בשל כך לתורה, והחליטו לשלוח את בניהם

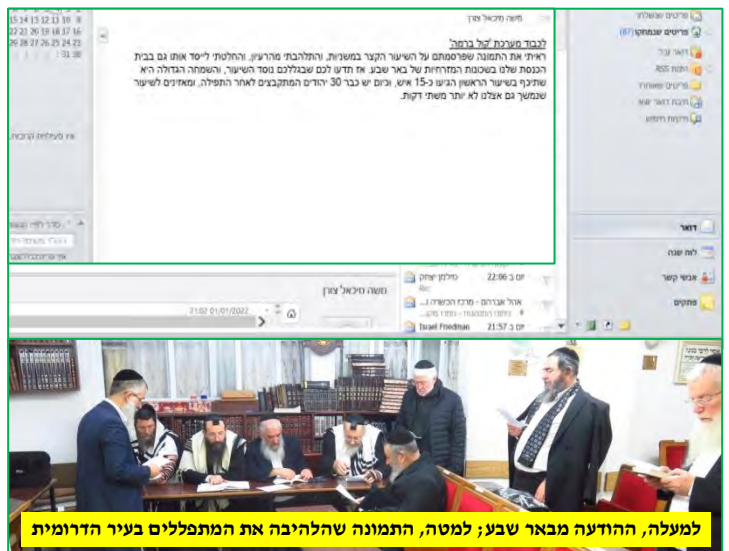
הדברים הללו היו נכונים בכל דור ודור. ובתקופתנו, בכפלי-כפלים, ופי שבע-שבעתיים. למה? - פשוט מאוד. בעולמנו הכל-כך מתוקשר, כאשר הגלובוס כולו הופך להיות כפר גלובלי קטן, ואירוע המתרחש לו אי-שם בקצה העולם, מגיע בתוך חלקיקי-שניות אל קצהו השני, והמידע חוצה יבשות וימים ונחשף ממש בכל פינה, הרי שהמצוה הקטנה הזו שאותה עושה באיזה בית-מדרש קטנטן, יכולה לתפוס תאוצה ולהגיע לכל רחבי תבל, ואנשים רבים יוכלו ללמוד ממך ויעשו גם הם את המצוה המדוברת, והנה לפנינו ריב-רבבות של מצוות המתקיימות על ידי המוני יהודים בכל העולם.

אפשר להביא לכך דוגמאות רבות ומן-הסתם כל אחד נתקל בדוגמאות שכאלו בחיי-המעשה שלו. נספר כאן על דוגמא כזו, שהתרחשה במהלך החודש, וממנה נסיק לעצמנו כמה תובנות. בגליון הקודם פרסמנו תמונה עם כיתוב בן שורות ספורות בלבד, על השיעור במשניות המתארך לכדי דקה-דקה וחצי לאחר מנין 'הנץ' בבית מדרשם של בני תימן. את השיעור, שהחל במשתתפים בודדים ומתקיים כיום בנוכחות יותר ממנין ת"ח, אומר **הגר"י גולדשטויץ**, שמיד בתום התפילה יושב כבר במקומו ומתחיל בלימוד המשנה (בסדר טהרות).

תאמרו: בסדר, גם אנחנו יודעים את ערכה של משנה אחת, וגם אנחנו

סוחר טוב, היה משנן תמיד החפץ חיים, הוא סוחר שאינו מוותר על שום עסקה, על שום רווח, גם אם יהיה זה משהו קטן ביותר. מה שעומד מאחורי התופעה הזו היא התקווה המפעמת בליבו של הסוחר שהעסקה הקטנה הזו עשויה להביא בעקבותיה עסקה יותר גדולה, כך ששווה לו, לתגר זה, להתאמץ גם על רווח קטן.

כל זה כאשר מדובר ברווח גשמי, בשכר המתורגם לשטרות-כסף. אך כאשר עומדת לפנינו עסקה רוחנית, תהא מצומצמת ככל שתהא, בוודאי ששווה להשקיע בה גם אם אינך יודע שהיא תגרור אחריה פרויקט גדול יותר. שכן, אי אתה יודע מתן שכרן של מצוות, וכל מצוה שאדם עושה כאן בעולם הזה תתפתח לפארי-פארות בעולם הבא. שווה אפוא לתפוס כל מצוה, ולעסוק בה במלוא החשק.

למעלה, ההודעה מבאר שבע; למטה, התמונה שהלהיבה את המתפללים בעיר הדרומית

עם תום השיעור בדף היומי. גם שיעור זה הוא במשניות.

● ואם דיברנו על 'דבר קטן', השיעורים של הגאון רבי יאיר גולדשטוף מצטיינים בהקשקשן של 'פעולות קטנות'. כך נוספו לשיעור בשעות הערב 5 דקות נוספות... השיעור בדף היומי שהיה מסתיים ב-7.10, הוארך ב-5 דקות, עד ל-7.15. המדובר באחד השיעורים המבוקשים ביותר באזור, ומי שמארגן תמיד את מסיבות-הסיום של המסכתות, מעדכן שלסיום האחרון הגיעו יותר כ-45 איש.

● אנחנו עוסקים בדברים קטנים, שהם בעצם גדולים מאוד, ונספר כאן גם את מה שסיפר לנו הרה"ג רבי אליהו קירשברג שכאשר למד בישיבת פוניבז'

מרן הגר"ד פונברסקי זצ"ל

עלה פעם בתקופת החורף לביתו של ראש הישיבה, מרן הגאון רבי דוד פונברסקי זצ"ל, והרבניית אמרה לו: 'אגלה לך דבר שאף אחד אינו יודע... בעלי הרב, ראש הישיבה, מתכסה אמנם

ולהשפיע עליהם במסרים רוחניים וערכיים, העשויים לשנות את כל הגישה שלהם לתורה ולמצוות. שהרי, יש כיום אפשרות בטוחה במיוחד של הפעלת מייל בלבד, ללא כל חיבור לאינטרנט! וכל אחד שברשותו קבוצת-מנויים, יכול להגיע אליהם בתוך חלקיקי-שניות ולהשפיע בדברים שיש בהם יראת-שמים ויראת-חטא! ובדרך כלל, גם המנויים הללו יש להם קבוצות משלהם, ואם הדברים מועברים בסגנון נאות שנקלט היטב בליבות הקוראים, יש לאדם זה אפשרות לשנות את העולם, ללא כל הגזמה.

● וכל אדם שמתחזק, מחזק גם את בני-ביתו, והנה לך השפעה אינסופית של ילדים שעוברים ממוסדות חילוניים ליישובות, בנות שעוברות ל'בית יעקב', וכן הלאה עד סוף הדורות. מי אם לא השם יתברך בעצמו, יכול לשער ולתאר את כל ההשפעות הטובות שיצאו מכוחו של מעשה אחד כה קטן של פרסום תמונה!!! צריכים לזכור שאמנם אנחנו עוסקים בתובנה מסחרית, אבל ברור שההשפעות הנגרמות על ידי המסחר הרוחני אינו דומה במדויק לתוצאותיו של מסחר רגיל, בו נמדדים כל הנתונים ב...כסף. יש לך כסף - אתה בפנים; אין לך - אתה בחוץ. בניגוד לעיסוק בתכנים רוחניים, שממעשה קטון אחד, יכולים לצמוח אינסוף של פירות ופירי-פירות.

● ואגב, לאחר פרסום התמונה על השיעור לאחר 'הנץ', נוסד שיעור דומה נוסף של הגר"י גולדשטוף, לאחר תפילת מנחה המתקיימת בשעה 1.10 בצהריים,

לישיבות הקדושות, והנה כל הצאצאים וצאצאי-הצאצאים שלהם מונים כיום מאות בחורים, ועד סוף כל הדורות יגיע מספרם למי-יודע-כמה... והכל יירשם על זכותו של האיש ברמת אלחנן שהשתתף בשיעור.

● ופשוט וברור שלא רק משתתפי השיעור עצמם, ולא רק מגיד-השיעור שליט"א, אלא גם מי שעדכן על עצם קיומו של השיעור, וביקש לתעד אותו, והביא בכך לצילום ולפרסום התמונה, גם הוא שותף לכל הזכויות הללו. ומה הוא עשה בסך-הכל? - הודיע על קיום השיעור. וכמה זכויות נאספו בצקלוננו! מבהיל-על-הרעיון לחשוב על צורת איסוף הזכויות בעולמנו, שלא היתה בדורות קודמים, כשמדובר הפעם בדבר הכי-חשוב שהוא, כמובן, לימוד התורה.

● מרן המשגיח הגר"א דסלר היה אומר שאם היינו יודעים איזו שמחה נגרמת בשמי-שמים עם כל התעלות קטנה של אדם אחד, כאן בעולם הזה, המתקרב להשם-יתברך בצעד אחד קטן, היינו עושים כל שביכולתנו על-מנת להביא את הצעד הזה לעולם. ומי שגורם ליהודי זה להתעלות ולהתקרב להקב"ה, הוא-הוא שהביא את השמחה לשמי-שמים. וכמה גדולה זכותו!

● זה גם הכוח העצום של התקשורת, כשמשתמשים בה לדברים חיוביים, וכשהיא מתבצעת בצורה כשירה! איפה היה אפשר לחלוטם פעם על כך שבלחיצת-כפתור אחת - לא שתי לחיצות, אלא אחת ויחידה!!! - אפשר להגיע לרבבות אנשים בכל רחבי תבל,

בשיעור של הגאון רבי יאיר גולדשטוף

המלמד הרב חיים יעקבזון זצ"ל במסיבה באולם הפיס עם תלמידיו מת"ת 'זכרון מאיר'

איזו אנרגיה חיובית כלפי התלמידים!

● כנראה שגם השם יתברך רצה אותו יותר קרוב אליו, ולנו לא נותר אלא להתחזק ביכי לא יידע האדם את עתו. ככה, בחטף נורא שכזה, ללא שום הודעה מוקדמת, וללא סימנים כלשהם של מחלה או בעיה גופנית, מסיים אדם את חייו ועולה לשמי-שמים. אנחנו, עד מאה ועשרים, שנשארו כאן, צריכים להכניס את הדבר הזה אל לבנו, ולהשתדל להיות במצב של 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר' (קהלת, ט' ח'). אדם הולך בעולמו מבלי לחשוב מה עלול לצפון בחובו יום-מחר, והוא צועד לבטח בהרגשה שחיו יימשכו לעולם ועד. אם רק נכניס קצת-קצת ללב את הפסוק הנ"ל, ונשתדל להיות לפיו, כבר יהיו כל חיינו שונים לחלוטין, וללא ספק שנשתדל למלא כל רגע ורגע כדי לאסוף עוד ועוד זכויות.

● יהיה החיזוק הזה לעילוי נשמתו של הרב יעקבזון שממש מסר נפשו על תלמידיו. נשלח מכאן ברכת תנחומין לכל בני המשפחה הדגולה, ותהא השמחה שפיעמה בבעל-הבית כל ימי חייו, מפעמת גם בביתכם פנימה, ולא תדעו עוד צער ויסורים.

עיר הולדתו, שהיתה מאוד קרובה לליבו, עד סוף ימיו.

● הנהלת הת"ת 'זכרון מאיר' מספרת על מסירותו חסרת-התקדים לקירוב הילדים שהתקשו בלימודם. בתפקידו העיקרי בת"ת היה המלמד המיתולוגי של ה'מכינה', ושמנו יצא לתפארה בכל מוסדות החינוך כמי שיועד לחדור היטב-היטב לליבם של הילדים הרכים, ומתחשב בכל הניו-אנסים הקטנים החשובים להם.

● פטירתו היתה ממש בחטף. הרב יעקבזון זצ"ל, שהיה חסיד צאנו, הגיע לביתו לאחר שתפקד בת"ת פלוני, ומשם היה אמור להגיע ל'זכרון מאיר'. הוא עלה לביתו לכמה דקות, התיישב בסלון, ורעייתו תחי' התכוננה להגיש לו דבר-מה לטעום. כאשר קראה לו לבוא אל השלחן, לא נשמעה תגובה. היא מיהרה לסלון ומצאה אותו על הספה, כשראשו שמוט. לאנשי ההצלה לא נותר אלא לקבוע את מותו. הילדים החמודים אותם היה צריך ללמד באותו יום, היו המומים, ואחד מהם אף אמר בבכי ש"הרבי'ה הבטיח לי להעביר אותי-מקום, ולהושיבני יותר קרוב אליו" - - -

בלילה בשמיכת פוך, אבל מעולם לא הכניס את ידיו וזרועותיו אל תוך השמיכה. הידיים שלו תמיד נשארו בחוץ, וזאת כדי להחליש את הנסיון של הקימה בבוקר'. ומי שהכיר את מרן הגר"ד זצ"ל, ידע שהנהגה שלו היא הנהגה של קבע, וכפי שהעידה הרבנית, לדברי הרב קירשברג, ש'מעולם לא אינו מכניס את ידיו אל תוך השמיכה'!

● בצער רב הגיעתנו הידיעה על פטירתו של המלמד האהוב הרב חיים יעקבזון זצ"ל, שהיה בכל מהותו דמות של מלמד אהוב, שהאהיב את התורה

הרב חיים יעקבזון זצ"ל. ניצל את הלב והרגש עבור התלמידים

אצל תלמידיו, והעמידם לאהבת התורה וידיעתה. בנוסף לתפקידיו בהוראה, בת"ת 'זכרון מאיר' (ובת"תים נוספים) היה מלחין בחסד עליון, והוא עצמו העיד שאת כישוריו אלה שאב משמחות בית השואבה הירושלמיות בהן השתתף כילד ירושלמי. כבר בילדותו ניתן היה להכיר בנטייתו לשירה, ובכישוריו המוסיקליים אותם ניצל בכל כוחו כדי לקרב ילדים לתורה וליראה. כמורה ומחנך עסק הרב יעקבזון בין היתר בניהול מקהלות. ביטוי מיוחד לרגשותיו העמוקים לעיה"ק ירושלים, נתן ביצירה המופלאה 'רחם נא' ויבנה ירושלים',

גם בבוקרו של יום ההלוויה התדפק על הדלת קשה - יום וביקש את כוס הקפה שקיבל כאן במשך שנים

כבר בצעירותו פנה הנער אברהם-מאיר אל אחיו ואחיותיו וביקש מהם שאם תפקוד אותם צרה כלשהי רח"ל, שלא יספרו זאת לאמא, אלא יבואו אליו וישפכו את נפשם, כדי לא לצער את אמא... ■

ואיך אפשר שלא לקשר את הסיפור המרגש הזה לבכיה המרטיט של האלמנה שבאה בימי ה'שבעה' לבית המשפחה וסיפרה על שיחת-הטלפון שהיתה עושה מדי יום אל הרב ברנסדורפר ושופכת לפניו את ליבה, 'ומה אעשה עכשיו, כשהאוזן-הקשבת הזו כבר איננה כאן?' - - - ■
הרה"ח רבי אברהם מאיר ברנסדורפר זצ"ל השתייך לחבורת רודפי-החסד שכמעט ואיננה מצויה כבר בעולמנו, שהיו נרתמים לעזרה לכל יהודי באשר-הוא, בלי שום

אינטרסים ■ סיפורים שממש לא-ייאמנו סופרו בימי האבל על כך שהפקיר את ביתו עבור הנזקקים, שהיו נכנסים אל הבית בשעות-לא-שעות, ומקבלים אוכל כאוות נפשם; על בחורים קשי-יום שמצאו אצלו מפלט לכל בעיותיהם, והיו יכולים להיכנס ב-3 בלילה ולבקש ממנו שייסע איתם לים, והוא מילא את מבוקשם בו-במקום; ועוד אינספור פעילויות שכולן נועדו להיטיב עם הזולת ■ למרות פעילות החסד הענפה השקיע הרב ברנסדורפר זצ"ל זמן רב בלימוד התורה, והיה בר-אוריין, ונהג להתעמק בבירור הסוגיות ובליבון, ואף הוציא תעודת-הוראה 'יורה יורה' ■ חבל על דאבדין

במה עוסקים כאן היום, פרץ בבכי שרק קשה-יום כמותו יכול לבכות, ואמר בעיניים דומעות: 'איפה אתה אברהם-מאיר? איפה? איפה? אני לא יכול בלי כוס קפה' - - -

למותר לציין שעד מהרה הוגשה לו הכוס, עם חתיכת עוגה בצד. האיש אכל ושתה, הרווה את רעבונו וצמאונו, ועזב את הבית מתוך בכי ויללה, 'איפה אוכל לקבל מחר כוס-קפה?' - - -

ואנחנו, לאחר ששמענו את הסיפורים שקלחו בבית המשפחה בימי ה'שבעה', נוסף ונאמר: איפה אפשר לקבל כוס-קפה שכזה, שהיתה מוגשת מכל הלב, עם חיוך על הפנים וטפיחה על השכם? איפה אתה רבי אברהם-מאיר שתמשיך לסייע ולתמוך ביד כל מי שנעזר בכי בימי חייו?

קצת לפני השעה 6 בבוקרו של יום ראשון, ז' שבט, היום בו נערכה הלווייתו של איש-החסד הרה"ח רבי אברהם-מאיר ברנסדורפר זצ"ל, והנה נשמעות דפיקות בדלת-ביתו ברחוב גיבורי ישראל 18. האמת, שדפיקות בשעה זו אצל משפחת ברנסדורפר, הינן תופעה שכיחה בהחלט. ולא רק ב-6 בבוקר; ולא רק באמצעות דפיקות...

גם בשעות בכלל לא קונבנציונליות, כמו 3 בלילה, היו לוחצים קשי-היום על דית-הדלת, ונכנסים מבלי להודיע ולבקש רשות. הם רוצים דבר-מה להשביע את נפשם; הם צריכים להתרחץ; מעוניינים שמישהו ישמע את צרותיהם ומועקותיהם. ובעל-הבית קם ממיטתו (אם בכלל הלך לישון...), ורץ כנשור-נחש לעזור להם, ולסייע בעדם בכל מה שיבקשו. לא ייאמן, שאדם כזה התגורר ברמת אלחנן!

לכל צלם-אנוש!

הרה"ח רבי אברהם-מאיר ברנסדורפר זצ"ל היה מאחורני-האחרונים של אנשי החסד בעולמנו שהיו מוכנים להפקיר את עצמם, את ביתם הפרטי, ואת כל אשר להם - למען הזולת, ויותר נכון: למען מי שאנשים אחרים כשהם רואים אותו עוברים לצד השני של המדרכה!

אבל בכל זאת, ביום בו היתה אמורה להתקיים ההלוויה חשבו בני-הבית שאף אחד לא ידפוק. אבל הוא דפק. כי כוס-הקפה היתה חסירה לו. הוא לא יכול היה להתחיל את סדר-יומו בלי הקפה המהביל שר' אברהם-מאיר הגיש לו מדי בוקר בבוקרו. וכשתחו לו בני הבית את הדלת, והוא ראה

הבנים יראי-השמים, והאח הרה"ח רבי יצחק מרדכי שליט"א, מהמלמדים הוותיקים בת"ת צאנז ברמת אלחנן

אכלו, ועל מיטתו ישנו, כשבעל-הבית ניצב עליהם ודואג שיקבלו את כל צרכיהם. במקרה הצורך היה אף רוחץ אותם! חלק ניכר מפעילותו התמקדה באספקת אוכל לנצרכים, אבל מי שחושב שהוא עשה זאת רק באמצעות 'בית התבשיל', טועה. ר' אברהם-מאיר היה נוהג ללכת ולאסוף, ביוזמתו הפרטית, שיירי-מאכלים שנותרו באולמות-אירועים, תלמודי תורה, חנויות ירקות, ומאיפה לא, וחילק את הכל למשפחות נצרכים.

וכיון שהיה 'רודף חסד' במהותו, השתדל שלא לאמץ את הנצרכים יתר על המידה. מה עשה? היו לו מקפאים ומקררים בכמה מקומות ברחבי העיר, שם אחסן את הפירות והירקות, וכאשר היה מתקשר מאן-דהו מרחוב פלוני, היה אומר לו שייגש אל המקפא/המקרר הנמצא בכתובת פלונית, וייקח משם את כל הנצרך לו.

לאנשים שידע שלא נעים להם לבוא לביתו כדי לקחת את הירקות, ולהיחשף, סיכם איתם שהוא משאיר להם את המאכלים במקום פלוני ופלוני, והם הלכו לקחת משם, ואיש לא ידע ולא ראה.

לאן רץ בהשכמת יום-הדין?

הבנים מספרים שביליל ראש-השנה אחד הגיע אדם שהיה צריך לקבל אוכל מ'בית התבשיל', ובשל תקלה לא הגיעו המנות לביתו. 'אבא פתח את המקרר, והוציא לו סעודה שלימה, לכמה נפשות, ואמר לו - בזה תשתמש הלילה, ובאשר לסעודות-של-מחר אדאג שהכל יגיע אליך'.

ומה חשבתם? - בהשכמת יום הדין, לקח הרב ברנסדורפר עגלת-משא

ה'ליין' הזה של יהודים שהיו מוכנים להתמסר בכל מאורם ובכל נפשם לכל צלם-אנוש, יהיה מי שיהיה, כבר כמעט ואינו נראה בעולמנו. אנשי חסד הנרתמים לעזרה לכל יהודי באשר-הוא, בלי שום אינטרסים, לא של כבוד ולא של ממון. חסד לשם חסד.

לצד ידיעותיו הרבות והמקיפות בכל חלקי התורה, בהם היה מתעמק עד שעה מאוחרת כלילה בבית המדרש של חסידי צאנז ברמת אלחנן, ולצד אהבת-התורה שפיעמה בו בצורה שאי-אפשר לתאר, היה רבי אברהם-מאיר זצ"ל מפעל שכולו חסד, מפעל של אדם פרטי, שכל ימיו, שעותיו ורגעיו מסורים לזולת.

נכון שהוא היה גם חלק מאנשי הצוות הפעילים של 'בית התבשיל', אבל מי שעקב אחריו ידע שמדובר ב'מפעל מהלך של חסד', וכאשר מזדמנת לפניו אפשרות לעזור למאן-דהו, לא משנה אם עכשיו יום או לילה, שבת או חג, ראש השנה או יום-כיפור; את החסד יש לעשות, ויהי מה!

40 שנה אנחנו מתגוררים לידו, עמו"ש, ולא ידענו עד היכן הדברים מגיעים. שהרי כבר אמרנו: שיקולים של כבוד או פרסום, לא עלו כלל בליבו של הצדיק הזה. הרב ברנסדורפר התהלך כל העת בצדי דרכים, ורק מי שהיה מקורב אליו ידע על פעילותו המסועפת.

החזיק מקפאים בכל רחבי העיר

לב ענק של חסד היה לו, לנפטר הדגול, שבאמצעותו יכול היה לעסוק בדברים שכמעט אף אחד לא מוכן לעשותם. אנשים רבים, המוגדרים כ'קשי-יום', היו אצלו ממש בני-בית. מפתו

כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א בביקור התנחומין

ואף-רץ מביתו עד 'בית התבשיל', השוכן כידוע ליד בית הכנסת הגדול, העמיס את הסעודות הנצרכות לאותו איש, והביא לו עד פתח ביתו...

פעילות-החסד שלו היתה כמובן בכל התחומים, ולא רק באספקת מזון לנצרכים. 'הוא היה כל-כולו לב, וכל

שאיפתו היתה לעשות טוב לשני', אומר האח, יבדל לחיים הרה"ח רבי יצחק מרדכי שליט"א, מהמלמדים הוותיקים בת"ת צאנז ברמת אלחנן. מספר האח שליט"א:

ר' אברהם-מאיר הלך פעם לומר סליחות לפני ראש השנה, ולקח איתו מהבית את סידור-הסליחות, וכשהגיע לבית המדרש הניחו על הסטנדר, ויצא לסדר משהו. כשחזר, ראה שאחד המתפללים לקח את הסידור האישי שלו, והחל לומר בו סליחות.

הוא לא אמר מילה, ובשלב מסוים התקרב אל היהודי ההוא, וביקש לומר את הסליחות יחד איתו, מתוך הסידור שלו... כשהבחין אותו אדם בכך, גילה סימני אי-נוחות, ואמר שהוא אינו מסוגל לומר את הסליחות עם אדם נוסף, כיון שאז הוא לא יכול להתרכז...

שמע רבי אברהם-מאיר כך, והתרחק... וכי הוא יפריע לאדם אחר להתפלל מתוך ריכוז?

ראה זאת אחד המתפללים שידע שהסידור הוא שלו, ואמר לרבי אברהם-מאיר: אני לא מבין, הרי הסידור הוא שלך, ואם לא מתאים לאותו אדם לומר את הסליחות ביחד איתך, תגיד לו שיחזיר לך את הסידור...

השיבו הרב ברנסדורפר בנימה-של-נעימה: יתכן שאמירת-הסליחות שלו שווה יותר מהאמירה שלי... והשית"ת מעונין לשמוע אותו יותר ממני... ומדוע שאמנע ממנו את האפשרות הזו?

התכונן לעלות על יצועו

ההתייחסות שלו לנערים

קשי-יום, ולכלל האנשים הנדכאים, היתה מופלאה במיוחד. קשה לתאר מה הוא עשה עבורם, וכמה התאמץ להעניק להם את ההרגשה הכי-טובה, ולעורר בהם שמחה ועליצות, כדי שיהיו בטוחים שמישהו מסתכל עליהם.

הרב אברהם-מאיר זצ"ל היה לוקח אותם במכוניתו ומוציאם לטיולים כדי לאווררם ולהכניס בהם אנרגיה

הרב ברנסדורפר זצ"ל (מימין) בשמחה משפחתית

חיובית. לילה אחד, בשעה מאוד מאוחרת אחר-חצות, מתקשר אליו אחד הנערים הללו, ואומר 'מתחשק לי לנסוע עכשיו לים'... הרב ברנסדורפר, שכבר התכונן לעלות על יצועו, התלבש, התניע את רכבו ולקח את הנער לחוף הים... אם העדויות הללו לא היו מתקבלות מהמקורות אמינים, באמת שאי אפשר היה להאמין שעד כדי כך לא היה אכפת לו מעצמו, ומשעות-השינה המעטות שלו...

הוא התנהג איתם בחוכמה רבה, וברגע שהבחין שאחד הנערים נמצא במצב לא-רגוע, היה לוקח 'כדור' מסוים, שאין בו שום בעיה רפואית (ולצורך הענין היתה זו יכולה להיות גם... סוכריה עגלגלה, הדומה לכדור רפואי), ואמר לבחור 'קח את הכדור הזה, ותירגע'... והבחור, שהיה בטוח שר' אברהם-מאיר נתן לו את הכדור הטוב ביותר, היה בולע את ה'תרופה', ו... נרגע לחלוטין.

מצויד בכתב-הוראה 'יורה-יורה'

כאמור, למרות עיסוקיו התכופים בפעילות החסד הענפה שלו, השקיע הרב ברנסדורפר זצ"ל זמן רב בלימוד התורה, והיה בר-אוריינן במלוא מובן המושג. כמו שהחסד שלו היה עמוק-מכל-עמוק, לא שגרתי ולא מצויד, כך גם בלימוד התורה נהג להתעמק בבירור הסוגיות שלמד ובליבונון, ולא נתן לשום ענין, גם אם היה זה 'וורט' קצר, לעבור סתם-כך, עד שהבין אותו על בוריו.

רבי אברהם-מאיר היה כשרוני מאוד, ובצעירותו הוציא כתב-הוראה 'יורה-יורה'. הבנים שלמדו בישיבת צאנז מספרים כמה השקיע בהם, ובלמודיהם, ועד כמה היה שמח בכל דף שלמדו, ועל אחת כמה וכמה כשהתעטרו בתארים המופלגים של חסידות צאנז, כמי ששולטים באלפי דפים ב"ש"ס.

המיוחד בדרך-החינוך של אבא היה, שהוא ידע לשלב בין פעילות החסד ובין ההשקעה העצומה שלו בחינוך, מספרים הבנים. ולמשל: במשך שנים היה נוהג להציב דוכן בבית הכנסת אצקוביץ, שם אסף כסף ותרומות למען בית התבשיל. כשהיינו צריכים להיבחן אצלו על הספק-הלימודים שלנו, אבא היה לומד אתנו שם, ליד הדוכן... ואל תגידו שבזמנים כאלה לא היה לו ריכוז! הוא למד אתנו שם בכל הרצינויות, והשקיע את כל ישותו

עם הרבי שליט"א

מהתקף-לב, עוד ראוהו סוחב על גבו חבילות-מצרכים כבדות, ונושא-ונותן עם שדכן כדי שידאג לשידוך עבור בחור מבוגר.

האח שליט"א, הרה"ח רבי יצחק מרדכי, מספר שהרצון והשאפייה לעשות חסד עם הבריות ניכרו בו עוד מצעירותו. ולמשל: בגיל צעיר מאוד פנה פעם אל אחיו ואחיותיו בבקשה מאוד נדירה ומרגשת ואמר, שאם יש לכם משהו שמעיק עליכם, או שחלילה פקדה אתכם צרה מסוימת, אל תספרו זאת לאמא, כיון שהיא תיקח את זה ללב; תבואו ותספרו לי את הכל - - -

ואי אפשר שלא לקשר את הסיפור הזה עם כבייה המרטיט של האלמנה שהגיעה לבית משפחת ברנסדורפר בתחילת ימי ה'שבעה' וסיפדה כיצד היתה מתקשרת מדי יום ביומו אל ר' אברהם-מאיר ושופכת את ליבה לפניו. אוניו היו כרויות לכל מילה שהוצאתי מהפה, והרגשתי שהוא משתתף ביסוריי. השיחה הזו היתה מרגיעה אותי, וכך הייתי עושה מדי יום, ולפעמים הייתי מתקשרת כמה פעמים ביום. מעולם לא קרה שלא ענה לשיחת-הטלפון שלי. ומה אעשה עכשיו, מיררה האלמנה בככי, כשאין לי

את האוון-הקשבת שלו, ולא אוכל להתקשר אליו, ולהשיח את אשר עם ליבי.

זכה הנפטר הרגול להשאיר אחריו זרע-קדוש, כולו אומר כבוד של תורה וחסידות, יראת-שמים

וטהרת-הלב. 4

בנים ו-8 בנות (והכל זוכרים עדיין את בנו הת"ח, האברך הצעיר, הרה"ח רבי יונה זצ"ל, שנפטר בחייו) הותר כאן בעולם הזה, וכולם צועדים בדרך שהתווה להם בחייו.

עם אלו זכויות הגיע למעלה!

לחשוב עם אלו זכויות הגיע רבי אברהם-מאיר לפני בית דין של מעלה! איזו הארת-פנים קיבלה שם את פניו, לאחר הארות-הפנים האינסופיות שעשה כאן, בעוה"ז, עם כל מי שהיה זקוק לו! כמה הטבות המתינו לו שם לאחר כל ההטבות שעשה ופעל עם כל מי שהיה נזקק להן.

פעילות-החסד שלו הגנה מן הסתם על כל תושבי רמת אלחנן, וארץ ישראל כולה, ולכן כולנו חייבים לו הכרת-הטוב במלוא המובן.

נשלח מכאן ברכת-תנחומין לכל בני המשפחה, ובמיוחד לעקרת-הבית (בתו של הרה"ח רבי ישראל-נתן סלוינ זצ"ל), שהיתה שותפה לכל הפעילות המופלאה, והיתה מוכנה אף היא להפקיר את ביתה למען הנצרכים. תזכו לרוות רוב נחת ושמחה מכל צאצאיהם, ומעתה ישמע בביתכם רק קול ששון ושמחה, עד בלי די.

בלימודים אלה. גם כשאחד הבנים היה צריך להכין יחד איתו את דרשת הבר-מצוה, עשה זאת שם, ליד הדוכן, כששינן עם הנער את כל הדרשה.

כל זה מלמד על כך שר' אברהם-מאיר לא ניתק את התורה מהחסד, ולא את החסד מהתורה, אלא ידע לשלב את שני הדברים בצורה המקורית ביותר.

מן הגר"ח חייך אליו תמיד

ההשקעה שלו בחינוך הילדים התבטאה בין היתר גם בכך שהיה לוקח אותם תמיד לחצרות צדיקים כדי שיתבוננו במעשיהם. 'אבא הלך אתנו לכל אדמו"רי העיר בני ברק, גאוניה וחסידיה, ונהג להצביע בפנינו על הנהגותיהם של גדולים אלה, כדי שנלמד מהם וניקח מוסר לחיינו-שלנו'.

מנהג היה לו, שגם הוא קשור - איך לא - לפעילות החסד שלו, כשהיה מחלק מדי ערב יום-כיפור ערכות-בשמים להרחח ביום הצום, כדי להוסיף ברכות ל'מאה ברכות', והיה נוהג להביא את הערכה גם לצדיקי העיר. גם לדבר זה היה לוקח איתו את הילדים, 'ואנחנו זוכרים היטב שכאשר היה מגיע עם הערכה לביתו של מרן הגר"ח קניבסקי, היה שר התורה מחייך אליו, ומודה לו מקרב-לב על ערכת-הבשמים'.

כיוון שידע שבשעות היום הוא לא יוכל ללמוד בצורה נוחה, כי מיד כאשר פתח את הגמרא הגיעו טלפונים וקריאות

לעזרה - היה אוהב לנצל את שעות הלילה הרגועות יותר ללימוד תורה, ובאי בית המדרש צאנו ברמת אלחנן יכולים להעיד על שקיעותו בלימוד תורה בשעות המאוחרות.

בכל מקום אליו הגיע הקרין שמחה ואווירה נעימה. הרב ברנסדורפר מיעט להגיע לחתונות, וביכר להשתתף באירועי 'שבע ברכות', באמרו שבחתונות יש ממילא קהל רב, ושם לא כל-כך זקוקים לי, אבל בשבע ברכות אני יכול לשמח את החתן והכלה, ואת המשתתפים, ביתר-שאת וביתר-עז, וגם להיות 'פנים חדשות' - ואם כן יש בכך עשיית חסד גדול עם בעלי השמחה.

כשהגיע כ"ק מרן האדמו"ר מצאנו שליט"א בימי ה'שבעה' לביקור תנחומין בבית המשפחה, אמרו הבנים שכיון ששמו של אביהם היה אברהם, היה בו ניצוץ מה'חסד לאברהם', כפי שמובא בספרים על כל מי שנקרא אברהם. הרבי שליט"א שמע והסכים, אבל ציין שהדבר הזה לא בא לבד, אלא דורש עבודה רבה. ואגב, רבי אברהם-מאיר זצ"ל היה בן-דוד ראשון של הגאון הירושלמי המפורסם רבי מאיר ברנסדורפר זצ"ל. רדיפת החסד שלו נמשכה עד ימי חייו האחרונים, כשממש לפני שהתמוטט כתוצאה

להצטרפות לקו התקשרי:
073.383.4050

הקושי 2448 סולמית ואח"כ 5

ספורי
ישועות
של
מאזינות

קו הישועות והצניעות

קו הצניעות בארץ בעולם

אידיש:
0733833118
2448 סולמית ו-5
אנגלית:
0733832581 ו-9
ספרדית:
0733833886 ו-9
רוסית:
0733833113 ו-9
צרפתית:
0733833119 ו-9
צרפת:
0975186475
קנדה עברית:
14387711005
קנדה אנגלית:
14387711006
קנדה אידיש:
14387711007
אנגליה אידיש:
443303502642
אנגליה עברית:
443303502640
אנגליה אנגלית:
443303502641
ארה"ב עברית:
19299468555
ארה"ב אידיש:
19299468575
ארה"ב אנגלית:
19299468566
שווייץ עברית:
41445510112
שווייץ אנגלית:
41445510113
שווייץ אידיש:
41445510114
בלגיה עברית:
3235003471
בלגיה אנגלית:
3235003472
בלגיה אידיש:
3235003473
אוסטרליה עברית:
61390201591
אוסטרליה אידיש:
61390201593
אוסטרליה אנגלית:
61390201592

פקס: 15397665512
תא קו: 055-6747443

לשאלת רב
בנושא עבודה:
072-2722188

ימים א' עד ה'
21:00-22:00

הופיע לשתי בנות המשפחה באותו לילה).
חשבנו מה ניתן לעשות?????
איך לעזור לו בשמים?????
מיד הצעתי להן ולכל הקהילה שלנו המורחבת להקשיב
לסיפורי ישועות והצניעות לעילוי נשמתו. למחרת הוא
הגיע אלי בחלום שמח... ואמר לי: תודה רבה.
לשמיעת הספור - שלוחה 745 \\\ לספור הבא הקישי 8

שנתיים חיכיתי לישועה...

חיפשתי עבודה הרבה זמן. כמעט שנתיים. עבודה
שתתאים לי מכל הבחינות.
החלטתי בזכות קו הצניעות לקבל על עצמי ללכת בחוץ
עם שרוול ארוך. בד"כ אני רגילה להרים אותו, כמוכן לא
שהמרפק מתגלה אבל עדיין אני לא אוהבת שזה עד כף
היד. חם לי ומפריע לי והחלטתי לקבל על עצמי ללכת
ככה בחוץ עד פרק כף היד! פשוט מדהים!!! למחרת
קיבלתי הצעת עבודה מדהימה, מעבר לכל היגיון, זאת
עבודה שצריך לה תעודה והתקבלתי למרות שלא הייתה
לי תעודה למקצוע הזה!! למרות הכל התקבלתי!!!
פשוט ניסים!!!
אני בטוחה שזה בזכות הקבלה.

לשמיעת הספור - שלוחה 745 \\\ לספור הבא הקישי 8

ילדות מקבלות קבלות!!!

הלכנו לקנות מעיל לבתי הקטנה. היא רצתה והתעקשה
על מעיל זוהר ונוצץ שלא כל כך צנוע. שכנעה אותה
אחותה הגדולה לקנות מעיל כמו שלה - לא זוהר ונוצץ.
ואכן היא השתכנעה!!! יצאנו מהחנות מרוצות. יום
למחרת האחות הגדולה בת ה-7 חצתה את הכביש
במעבר חציה! הגיע רכב ופגע בה בעוצמה אדירה!
הבהלה הייתה גדולה!!
בניסי ניסים היא נפגעה "רק" בשבר ברגל.
אני מאמינה שבזכות זה שהבנות עמדו בניסיון בבחירת
מעיל שעל פי גדר ההלכה, בתי הגדולה ניצלה ממוות!!!
לשמיעת הספור - שלוחה 745 \\\ לספור הבא הקישי 8

חיסול הקיום הכשרים!!!

עקב הגזירה הנוראה של משרד התקשורת
לביטול כל המכשירים הכשרים בישראל חשוב
מאוד שנדע שזו סכנה קיומית גדולה לכולנו!!
במיוחד שילדינו עומדים להיות חשופים לכל
הקווים הפרוצים!!

מתארגנת עצומה לביטול הגזירה!!!
זו זכות גדולה לצרף אנשים חדשים לעצומה
כל מי שיוכל לסייע במאבק על נפש ילדינו
יפנה בדחיפות לטלפון 03-3734777

שיחה של הרב שטיין בנושא חיסול
הקיום הכשרים - בשלוחה 748

3 ילדים עפו באויר!!!

בתי יצאה עם ילדיה לקניות ומזג האויר היה גשום
מאוד. היא עמדה לפני חציית הכביש לפני מעבר
החציה. הכביש היה ריק!! היא התחילה לחצות ותוך כדי
החציה....

בשבריר של שניה היא רואה רכב דוהר מולם. הרכב
נתקל בהם בעוצמה רבה!! כתוצאה מכך שלושתם עפו
באויר כל אחד לכוון אחר. כששמעה הנהגת את ההדף
מהעגלה של התינוקת עצרה והבינה שקרתה תאונה.
הנהגת יצאה בבכיות ושאלה:

האם כולם בחיים???

בתי קמה ראשונה והרימה את הבן הגדול יותר שעף
קדימה לכוון הכיכר...
תוך כדי כך אנשים הרימו את התינוקת ששכבה בעגלה
הפוכה.

כולם התפנו לבית החולים לבדיקות.
ובניסים מעל גדר הטבע ובהשגחה פרטית מדויקת יצאו
ללא פגע. "רק" עם מכות יבשות ושטפי דם חיצוניים.
איך הנס קרה??

סיפרה לי בתי שלילה לפני כן התחזקה בקבלה חשובה
שהתרופפה והאזינה זמן רב לקו הצניעות.

לשמיעת הספור - שלוחה 745 \\\ לספור הבא הקישי 8

קו מציל חיים!!!

הייתי אמורה לטוס לחו"ל. אך בשל מצבי החלטתי
לבטל את הטיסה!
אחרי מספר ימים עשיתי שוב בדיקה ונמצאתי חיובית.
המצב שלי הלך והחמיר יותר ויותר. הופניתי לטיפול
נמרץ. הרופא בטיפול נמרץ אמר לי:

"תלחמי על החיים שלך!!"

לפתע, נזכרתי שראיתי מודעה באחד העיתונים נוסח
המודעה הייתה

"הקשבתי ונושעת" (זכות גדולה למפרסמת
המודעה שהצילה את חיי!!!) התקשרתי לחברה לברור
המספר והתחברתי לקו הצניעות.

התחלתי להקשיב לשעורים ולסיפורים ואחרי עשר
דקות הרגשתי הקלה. קיבלתי הרבה קבלות!!! המשכתי
עוד ועוד להקשיב והמצב הלך והשתפר בניגוד למה
שהרופאים חשבו ואמרו.

יצאתי לאחר מספר ימים למחלקה רגילה ושבע וחצי
לאחר מכן חזרתי הביתה.

המלצה לכל אחת לפרסם את הקו בקהילה ובעיתונות

לשמיעת הספור - שלוחה 745 \\\ לספור הבא הקישי 8

ספור מעולם האמת!!!

דודי נפטר לפני שבוע בדיוק, ביום שקמנו מהשבעה
שלו הוא הגיע בחלום עם מסר... מדהים לשתיים מבנות
המשפחה.

הוא סיפר שקר לוי!! (כשנפטר מספר בחלום שקר לו הוא
רומז שדינו קשה בשמים וזקוק לעזרה דחופה ולכן

עידכונים שוטפים - 49

לשמיעת הספור האחרון - 68

למעבר בין השלוחות לחצי - 0 ומס' שלוחה

מרן הגר"ח קניבסקי שלוחה 414 ■ נשים - שיעור יומי 3 דקות - שלוחה 1 ■ בנות - שיעור יומי 3 דקות - שלוחה 2 ■ שמירת הלשון
ותיקון המידות - שלוחה 3 ■ הקלטת סיפורים שלוחה 71 ■ נשים - סיפורי ישועות שלוחה 72 ■ בנות - סיפורי ישועות שלוחה 73
■ שיעורים וסיפורים בנושא מקום עבודה ופרנסה 742 ■ קו של אחדות 747 ■ סיפורים שונים 745 ■ סיפורי מתנדבות 75 ■
מתחזקות ובעלות תשובה 743 ■ נוער מתמודד 77 ■ האוטיסט שחולל תיקון 413 ■ שלום בית 78 ■ ניסים רפואיים 76 ■
■ סיפורים נבחרים 741 ■ חזרתי מבית דין של מעלה 46 ■ פגעי טכנולוגיה 417 ■ ניסים בשידוכים 419 ■ פרי בטן 42 ■
הנכה שעשתה מהפכה 43-416 ■ איפור ותכשיטים 744 ■ ניצולתי מלינץ' קרלין 411-412 ■ צניעות בברכה ובים 418

"לקדש שם שמים"

למה?

לקראת סוף השבוע הבא יוצא לאור הספר החדש והמיוחד - 'לקיים' - של מרן הגאון רבי **יצחק זילברשטיין** שליט"א, שנכתב ונערך ע"י **מ. מ. צורן** ■ הספר הנוכחי נושא את השם 'לקיים', בהיותו מוסב על 'ספר המצוות הקצרי' של מרן החפץ חיים, שהתמקד כידוע רק על המצוות המעשיות שאפשר לקיימן גם בתקופתנו ■ הספר החדש מכיל כ-900 עמודים, וגם הוא, ככל קודמיו, מלווה במאות סיפורים ועובדות חדשות מגדולי הדור, ונידונים הלכתיים מרתקים במיוחד ■ גדולי המחנכים מעידים על התועלת המרובה שהביאו ספרים אלה, וזאת בשל ייחודיותם של לקחי-המוסר וסגנון הדברים המתאים לבני הדור הזה

בשמחה ובטוב-לבב, ומתוך רגשי-הודיה להשם יתברך, אנחנו מודיעים על הופעתו של ספר חדש, שייקרא 'לקיים', עם פניניו המוסריים המופלאים של מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, רבה של רמת אלחנן, וחבר מועצת גדולי התורה. הקטעים בספר החדש, שנכתב ונערך ע"י הרב משה מיכאל צורן, מסודרים על פי 'ספר המצוות הקצרי' של מרן החפץ חיים. הספר החדש מכיל אף הוא, ככל קודמיו, דברי אמונה ובטחון, מידות טובות, הדרכה בקיום המצוות, וביצור-מעמדו וחשיבותו של כל יהודי בפרט, בתוספת מאות סיפורים חדשים.

הרעיון המופלא לבש עור וגידים, וכך אנחנו זוכים להגיש את הספר החדש, כשהוא בנוי אכן על המצוות המעשיות. אין צורך לומר שכל הקטעים המובאים בספר זה הם חדשים לחלוטין, ואף אחד מהם אינו חוזר על דברים שנאמרו בכרכים הקודמים. כך יוכל אבי-המשפחה לספר לילדיו על המצוות המעשיות, ולהסתעף מזה אל רעיונותיו המוסריים וסיפוריו המאלפים של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. כי החלק המעשי של המצוות, הוא-הוא המשפיע כיום ופועל את פעולתו יותר מכל דבר אחר.

בבואנו לערוך הפעם את כתביו של רבנו הגאון שליט"א, חיפשנו רעיון מקורי שיאפשר לנו שוב לעצב ולסגן את הדברים בתבנית יעילה וקריאה, שהלימוד בה ייצור אפקט תועלת. והנה, לאחר שזכינו להוציא לאור את שני הכרכים 'מצוות

בבואנו לערוך הפעם את כתביו של רבנו הגאון שליט"א, חיפשנו רעיון מקורי שיאפשר לנו שוב לעצב ולסגן את הדברים בתבנית יעילה וקריאה, שהלימוד בה ייצור אפקט תועלת. והנה, לאחר שזכינו להוציא לאור את שני הכרכים 'מצוות

המצוות הקצר' לפרוס בפני האב-המלמד-המורה רעיונות חינוכיים, ניתנת כאן אפשרות-פז להנחיל את מצוות התורה, ושורשיה, בפני הילדים, ולהתמקד בציווין של הבורא יתברך לעמו ישראל, תוך חידוד המסרים הנובעים מתוך המצוה.

בספר החדש מתייחס מרן הגר"י זילברשטיין גם להלכות אקטואליות רבות ומגוונות, כמו למשל הלכה מסוימת שהתעוררה במכירת שדות בישובי הדרום שסבלו מבלוני התבערה, או שאלה שנשאלה בישוב בצפון הארץ שבו נקברו חללים בשדה פרטית, האם יכול בעל השדה למנוע מבני המשפחה לפקוד את הקברים? בשאלות האקטואליות נכללים גם נידונים רבים שעלו ובאו בענייני הקורונה, ועוד ועוד.

השתדלנו לשלב הרבה דברי אמונה, וחיזוק בבטחון בהשם יתברך, כיון שזו המידה הדרושה לנו ביותר בתקופה זו. מי שמרגיש בכל רמ"ח ושס"ה שלו שכל מה שעושה השם יתברך, לטובה הוא עושה, יכול להעביר את חייו, גם בתקופה הסוערת העוברת עליו, במנוחה ובשמחה, ובניצול כל כוחותיו לעבודת השם.

כמו-כן שְׁלַכְנוּ קטעי התעוררות מעשיים בענין החיוב הגדול המוטל על כל יהודי לשמור מכל משמר על שלום-ביתו, וזאת על-ידי מידת הוויתור וההתאפקות לבן-הזוג השני. כי במיוחד בימי-הסער החולפים עליו, אפשר לשאוב הרבה-הרבה מנוחת-הדעת ושמחה מתוך כותלי ביתנו.

הספר החדש - 'לְקַיֵּם' - יופיע בעז"ה לקראת סוף השבוע הבא, וניתן להשיגו בכל חנויות הספרים, וגם ברחוב הרב עטיה 6 ברמת אלחנן. ובטלפון: 053-3388-310

זו הסיבה אפוא שמסריו של 'ספר המצוות הקצר' כל-כך מתאימים ומותאמים לבני הדור שלנו, שהתרגלו לחיות רק על פי העשייה בשטח!

קטעים רבים המופיעים בספר זה, הן בפן ההלכתי והן בחלק המוסרי-סיפורי, התחברו בתקופת הקורונה שעברה, ושעדיין עוברת עלינו, על כל קשייה ובעיותיה, ועל כל המצוות המעשיות שהתחזקו בה ביתר-שאת וביתר-עוז. קטעי החיזוק המתפרסמים בספר זה מתאימים כמובן גם לכל יום ויום, ולכל תקופה ותקופה.

בספר החדש מובאים מאות סיפורים חדשים שעדיין לא ראו אור, וכן לְקַיֵּם מוסריים המובילים את האדם למידות טובות ולהנהגות תרומיות. המעיינים - מבוגרים וילדים גם יחד - יוכלו ללמוד כמה מאושר הוא האדם הסולל נתיבותיו ע"פ מצוות התורה המסורה לנו מדור דור.

הספר נכתב בסגנון 'רץ', מושך ומרתק,

והוא מתאים לכל הגילאים. כך יוכלו אישי-החינוך, וגם ההורים והילדים, להפיק מהספר החדש תועלת עצומה, בצירוף רעיונותיו המלהיבים והמרגשים של הגר"י זילברשטיין. ברבים ממוסדות התורה והחינוך, לבנים ולבנות, וגם בבתי המדרשות בכל רחבי תבל, יש שיעורים מסודרים ב'ספר המצוות הקצר', וסִפְּרָנוּ זה השופך אור חדש על דברי החפץ חיים, יעמיק את העיסוק בו, ויעודד פתיחתם של שיעורים נוספים.

בכך נפתח בס"ד שער חדש להעברת המסרים מהורים לילדיהם, וממלמדים לתלמידיהם, והוצבה רגל נוספת בשולחן-המצוות של כלל ישראל. כי מלבד העובדה שאין כמו דברי החפץ חיים ב'ספר

פנינים מדברי הרב

בואו נדבר קצת במעלתו של ה...כלב, כפי שהסביר החפץ חיים

**נתקלתי פעם במחזה תמוה, בראותי
בחור שומר-מצוות צועד ברחוב עם כלב...
ניסיתי ללמד עליו זכות, אולי הוא מתכוון
לקיים איזושהי מצוה במעשה זה, ולשמחתי
לא טעיתי.**

הבחור סיפר לי שבהליכה שלו עם הכלב הוא מקיים מצוות... כיבוד אב ואם, והסביר שהכלב שייך לאבא שלו, וכפי ש'מקובל' בעלי-הכלב יוצאים אותו מדי ערב כדי 'לשחרר אותו לאוויר'. היום אבא שלי מרגיש שלא בטוב, וביקש ממני לקחת את הכלב שלו לטיול, ולכן למרות הבושה הגדולה שהיתה לי בכך באופן אישי, ואולי זה גם לא מתאים כל-כך לאדם דתי, החלטתי להתגבר על רגשותיי ולקיים מצוות כיבוד אב. זו הסיבה שהינן רואה אותו כאן, ברחוב, עם הכלב...

ביקשנו למצוא למעשהו זה מקור בחז"ל, ומצאנו זאת בגמרא נדרים (ט' ב'), ובמהרש"א. הגמרא מספרת שם את המעשה הידוע 'פעם אחת בא אדם אחד, נזיר מן הדרום, וראיתו שהוא יפה-עינים וטוב-רואי, וקווצותיו סדורות לתללים. אמרתי לו: בני, מה ראית להשחית את שפֶּךְךָ זה הָאָה? אמר לי: רועה הייתי לאבא בעירי, הלכתי למלאות מים מן המעיין, ונסתכלתי בבבואה שלי, ופחז עלי יצרי, וביקש לטורדני מן העולם. אמרתי לו: רשע, למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה? העבודה, שאגלחך לשמים! מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו. אמרתי לו: בני, כמון ירבו נזירות בישראל וכו'.

המהרש"א במקום מתקשה: 'יש לעיין, מה לו להזכיר שבא מן הדרום? גם שהיה רועה לאביו בעיר? גם מה שפרש"י שפחז עלי יצרי להביאני לידי הרהור עבירה הוא דחוק, מה ענין מתגאה לזה?

'ונראה, שרָמַז שבא מדרום שהיה חכם, כמ"ש הרוצה להחכים ידרים, ואמר שאע"פ כן היה רועה לאביו, **במצות כבוד אב**, ואמר גם "בעיר", במקום שהיה מכירין בו ובמעלתו, ואמר מצורך לזה כשהיה מסתכל עצמו בבבואה, שהיה גם יפה-עינים, פחז עליו היצר הרע להתגאות, וכי איש כמוהו במעלת החכמה ויפה-עינים יהיה רועה? וזהו שאמר שביקש לטורדו מן העולם - לעבור על מצות כבוד אביו שנאמר בו

למען יאריכון ימך גו'! עיין עוד בדבריו הנפלאים של המהרש"א.

דהיינו, שאביו של אותו נזיר ביקש ממנו לרעות את הצאן, והיה הנזיר ההוא אדם חכם, ולא נשמע לעצת-היצר שביקש לטורדו מן העולם שלא לקיים את המצוה, שעליה נאמר 'למען יאריכון ימך'!

למדנו מכאן שיש לקיים מצוות כיבוד-אב אפילו שמדובר במעשה לא-הכי-מכובד כמו רועה צאן, וגם אם המעשה מתרחש במקום שמכירים את הבן, כך שהבושה שתיגרם לו תהיה עוד יותר גדולה. ולכן חשבנו שגם במקרה של הבחור שומר-המצוות שהלך עם הכלב ברחוב, היה בכך משום קיום מצוות כיבוד אב.

הכלב מכיר את קונו!

וגם אם ננסה לומר שכל זה כאשר מדובר ברעיית צאן, אבל ללכת עם כלב ברחוב? - בואו נשמע מה כותב מרן החפץ חיים בענין מעלתו של הכלב. על הפסוק 'וישם ה' לקין אותו' אומר המדרש (בראשית רבה ד') - כלב מסר לו. ובחפץ חיים החדש על התורה מובא שרבינו תמה: הכלב שומר ומגן על בעליו, ולפיכך ניתן לקין 'לבלתי הכות אותו כל מוצאו', אבל המדרש מכנה כאן את הכלב בשם 'אות', סימן ומופת. מה הוא אפוא האות שבכלב?

אלא, הסביר הח"ח, שמצאנו (בהקדמת ברייתא של פרק שירה) ששירת הכלב היא 'בואו נשתחוה ונכרעה, נברכה לפני ה' עושנו'. ורבי ישעיה, תלמידו של רבי חנינא בן דוסא, התפלא שהכלבים שנאמר בהם 'והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה', יזכו לומר שירה שכזו?

התענה רבי ישעיה שמונים וחמש תעניות כדי שיסבירו לו זאת מן השמים, ושלחו לו מלאך שהשיבו, שהואיל וכתוב בהם 'ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשוננו', זכו לומר שירה, וזכו שֶׁמֶעֱבָדִים בצואתם עורות ליריעות ספר תורה תפילין ומזוזות.

והענין, הסביר הח"ח, שחז"ל הודיעונו שהקב"ה הטביע תכונות ייחודיות בבעלי חיים כדי שנלמד מהם, וכמו שאמרו שאלמלא ניתנה תורה היינו לומדים צניעות מחתול, וגזל מנמלה וכו'. ומה היא תכונתו של הכלב? - אמרו חז"ל (הוריות, י"ג א'), שהכלב מכיר את קונו, והיינו מכיר טובה לבעליו שמכלכלו, ומסור לו לחלוטין ומגונן עליו, ומצטיין בנאמנותו זו ללא סייג.

ללמוד הכרת-הטוב מהכלב

ומתוך התנהגותם של הכלבים במצרים למדנו שיותר משמסור הכלב לבעליו, הוא מסור ליוצרו, ולפיכך לא מנע יציאת עבדי אדוניו, אלא חרצו את לשונם. **לפיכך נצטוונו לנהוג כלפיו במידה כנגד מידה בהכרת טובה, ולהיטיב עימו.** והתורה מצווה אותנו 'ובשר בשדה טריפה לא תאכלו, לכלב תשליכוו אותו'. למדנו שאין הקב"ה מקפח שכן כל בריה.

גם אנחנו יש לנו ללמוד מהכלב שני דברים אלו, הקשורים זה בזה, הכרת הטוב לזולתנו, וממנה - הכרת הטוב לבוראנו. ולכן שירת הכלב היא 'בואו נשתחוה ונכרעה' וכו', שאם נלמד ממנו מסירות מתוך הכרת הטוב, נגיע להכרת השתחויה והתבטלות לפני ה'.

והנה, גילו לנו חז"ל (במדרש שם) שהבל היה גיבור מקין, וגבר עליו והפילו וביקש להמיתו. קין התחנן על נפשו, ונעתר לו. ואם כן, כשהרגו לאחר מכן לא היה כאן עוון רציחה בלבד,

של האבא הוא המשיך לתמוך בבנו הלומד תורה, והדבר מוכיח שההשתמדות נעשתה רק כפעולה חיצונית, אבל בתוך ליבו הוא נותר נאמן לה' ולתורתו.

ואם ננסה לחלק ולומר שהאב מסייע לבנו רק מצד אהבת-אב לצאצאיו, אין הדבר כך; כיון שמסתבר אם היה הופך באמת למשומד, לא היה מסייע לבן, אע"פ שהוא יוצא-חלציו!

שאלת שלום-הבית שהגיעה בעקבות המעשה המופתי

בגליון שנער פרסמנו מעשה מופלא שאירע בתקופת השואה, ועתה נוסיף שאלה הלכתית שהתעוררה בעקבות המעשה.

המעשה היה כאמור בימי השואה כאשר משפחה שלימה נרצחה ע"י הנאצים ימ"ש, ורק ילד צעיר בן 15 שרד יחד עם אחותו הקטנה. בשלב מסוים חטפו הנאצים את האחות, והנער אדזר עזו ותעצומות ורץ אל המפקדה ו'דרש' בצעקות להשיב את אחותו.

הרוצחים כבר שלפו אקדחים כדי להרוג אותו, אבל המפקד ששמע את הזעקות, והתעניין במה מדובר, אמר לנער בהלצה: "אם יצמחו לך שערות בכף-היד תקבל את אחותך". והנה, הנער הרים את חולצתו והראה לראש הרוצחים שעל כף ידו הפנימית צומחות שערות... הקצין כמעט והתעלף, וציווה לשחרר את הילד ואת אחותו.

מה התברר? - הקב"ה, קל מלא רחמים, הרואה מראשית אחרית, הכין את הרפואה כבר לפני המכה. בימי ילדותו תקע הנער את כפות ידיו בעיסה חמה מאוד בשעה שיצאה מהתנור הבוער, ועורו נשרף. בימים ההם היה מנהג הרופאים לקלף עור מהרגליים ולהשתילו בכפות הידיים, וזה מה שעשו בזמנו לילד. השי"ת הכין תרופה לפני המכה, ברוך הוא וברוך שמו.

עכשיו מגיעה השאלה ההלכתית. הנער ואחותו גדלו, והקימו בתים בישראל, ואשתו של הנער-המציל טענה שהשערות על כף ידו מפריעים לה מאוד, וביקשה מבעלה לפנות לגדולי הרופאים, להסיר את ההשתלה, ולשתול במקומה עור רגיל.

הבעל מצדו טען ואמר, שהוא רוצה להסתכל תמיד על המראה הזה, ולהודות ולשבח את בוראו, ולכן הוא מעדיף להשאיר את השערות. מי צודק? האם האשה האומרת שהמראה של כף היד מגעיל אותה, או הבעל הרוצה להודות כל העת להשי"ת?

והשבנו כדלהלן. שאלו המפרשים: מדוע משה רבינו לא התפלל לה' יתברך שירפא את כובד-הפה שלו, ואז היה נעתר מיד לשליחות ה' לגאול את ישראל ממצרים, ולא היה טוען "לא איש דברים אנכי"? ובאמת, למה לא ריפאו הקדוש ברוך הוא כדי שידבר בלשון צחה?

הרמב"ן [שמות ד' י'] השיב: "נראה בעיניי, שלא רצה [משה] להסיר ממנו כובד-הפה, בעבור שהיה בו ממעשה הנס שסיפרו רבותינו שאירע לו עם פרעה". כלומר, משה רבינו רצה להישאר כבד-פה כדי לזכור את המעשה הנסי שאירע לו,

אלא גם כפיות טובה, שלא זכר רחמי הבל עליו. לפיכך מסר לו הקב"ה כלב, לא רק כשמירה אלא גם כאות וסמל, להזכירו חובת הכרת הטוב וחסרון כפיות הטובה שהתגלו בו.

כיצד הוכיח הח"ח את עצמו?

עוד מובא בחפץ חיים החדש, שהגאון רבי משה מאיר אלכסנדרוב סיפר, שפעם במוצאי שבת קודש, לפני הסליחות הראשונות, שמעתי את רבינו מוכיח את עצמו בגערה, בבכי ובזעקה: "ישראל מאיר, ההנך מכיר טובה להקב"ה שנתן לך שכל ובינה לסדר את הספר חפץ חיים? ההנך מכיר טובה על כך, שרבים הלומדים בספר חפץ חיים ומתעוררים לשמירת הלשון? ההנך מכיר טובה על כך שמכבדים אותך וקוראים לך בשם חפץ חיים? - אם אינך מכיר טובה על כך, הרי טרם הגעת למדרגתו של... כלב!!!"

הגאון הנ"ל לא התבייש וניגש אל החפץ חיים וביקש שיסביר לו למה התכוון באמרו שלא הגיע למדרגת כלב. והח"ח הסביר לו ככל הנ"ל, שהכלב הוא ה'אות' והסמל להכרת הטוב, וממילא מי שאינו מכיר טובה, גרוע יותר מן הכלב.

נציין כאן גם את המעשה המופיע בירושלמי במסכת תרומות, עם בעל-בית אחד שהזמין את אחד האמוראים למסיבה, ובבוא האורח לשם מצא ב'מזרח' גם את כלבו של בעל הבית...

האיש הסביר שעשה כך מפני שהכלב הציל פעם את אשתו ממעשה מכוער, ולכן החליט לכבדו, ובכל פעם הוא מושיבו ב'מזרח', והירושלמי אינו מוצא בכך פגם כלשהו.

וממילא גם בענין הבחור שהלך עם הכלב ברחוב, צריך להסתכל על כל התמונה, ולהתבונן במעלתו של הכלב.

המעשה הנורא שסיפר לנו מרן הגרי"מ פיינשטיין בשם הח"ח

הגיעה אלינו שאלה קשה מאברך בן תורה, שאביו השתמד רח"ל והפך בהתנהגותו לגוי גמור, אבל המשיך לתמוך בבנו ונתן לו כספים כדי שיוכל ללמוד תורה. כשהאבא מת, שאל הבן האם צריך לקרוע עליו ולשבת 'שבעה', או לא - בגלל השתמדותו!

והנה, זכינו שבמשך עשרות שנים יתגורר בשכונתנו מרן הגאון רבי מיכל פיינשטיין זצ"ל, שסיפר לי דבר נורא בשם מרן החפץ חיים. פעם נזְרַח המלכות שכל בתי העסק של היהודים יולָאמו, אלא אם כן ימיר בעל העסק את דתו, רח"ל. הח"ח סיפר שלא היה יהודי אחד שהסכים להמיר את דתו, ולכן כשהתעוררה לאחר מכן שאלה כיצד להתייחס אל היהודים הללו, פָּסק הלכה-למעשה שלמרות שהם מחללי שבת בפרהסיא, ומצד ההלכה הם נחשבים כגויים לכל דבר, אי-אפשר להחשיבם ככאלה, שהרי הם הצהירו בריש-גלי שלא ימירו את דתם, למרות ההפסד הכספי העצום שנגרם להם.

ואם כן, גם בשאלה שלפנינו של האברך שאביו-המשומד מת, אפשר לפסוק באותה צורה, שהרי למרות מעשהו המחפיר

כספו. ואם אין רוב כזה, הרי שזו היא אשמת הבלן, כי שלח ידו במלאכת רעהו, שלא ווידא מה יש בחבילה לפני שהשליכה.

ויעוין בספר שיעורי הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל [על מסכת בבא קמא, סי' י"ב] שדן בשאלה זו ולאחר שהאריך סיים וז"ל: "ולמעשה כיוון שלהמפקיד לא היו עדים ששמעו שאמר לו בשעת המסירה שישמור לו את החבילה, לענ"ד המוציא מחברו עליו הראיה, והבלן פטור מלשלם לו, כי הוא בטוח בעצמו שמעולם לא שמע ממנו, ואף שהמפקיד הוא איש מהימן, והוא אומר שאמר לו שישמור את החבילה, ייתכן שאכן אמר זאת, אלא שהבלן לא שמע, וזה נחשב כמו שלא אמר לו, וממילא א"א לחייבו מצד קבלת שמירה, אלא בתורת אדם המזיק, ובאונס כעין זה מסתבר שהוא פטור. עכ"ד.

והנה, אם הזכרנו שבמקווה היה רעש מהברקים והרעמים, נציין דבר חידוש של הנצי"ב. נאמר בפרשת וארא [שמות ט', כ"ג] "וה' נתן קולת וברד ותהלך אש ארצה", ובפסוק כ"ו נאמר: "רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד".

וכתב ה'העמק דבר, "אבל הקולות נשמעו גם שם, וכדאיתא בברכות [נ"ט.], שקולות של רעמים באים לפשוט עקמומיות שבלב, וזה היה נדרש אז הרבה". דהיינו, שרק ברד לא היה בארץ גושן, אבל הרעמים כן נשמעו, כדי לפשוט עקמומיות שבלב, שדווקא באותה עת נצרכה לבני ישראל.

כיצד נעויר את התלמידים הרכים בענין רוממות התפילה?

שאלות רבות מגיעות לאחרונה ממחנכים, וחלקם מבקשים לדעת איך לעורר את תלמידיהם בענין התפילה, וכיצד להביאם למצב שירגישו רוממות בעת עמדם להתפלל.

אחת הדרכים להגיע לכך היא לתאר בפני התלמידים לאיזה מעלות אפשר להגיע באמצעות התפילה. אפשר לשטוח בפניהם, במלים מתאימות, את דברי הגמרא במסכת חגיגה (י"ד ב') המתארת בפנינו קטע מסוים מהתפילה שאנחנו אומרים אותו בכל יום ויום, ואם היינו יודעים במה מדובר, אין ספק שההשקעה במלים אלו בעת התפילה היתה גדולה הרבה יותר.

הגמרא מספרת שם על רבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור, והיה מהלך בדרך, ורבי אלעזר בן ערך מחמר אחריו. אמר לו, רבי, שָׁנָה לי פרק אחד במעשה מרכבה; אמר לו, לא כך שָׁנִיתִי לכם - ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו?

אמר לו, רבי, תרשיני לומר לפניך דבר אחד שלימדתני. אמר לו, אמור. מיד ירד רבן יוחנן בן זכאי מעל החמור, ונתעטף וישב על האבן תחת הזית. אמר לו, רבי, מפני מה ירדת מעל החמור? אמר, אפשר אתה דורש במעשה מרכבה ושכינה עמו, ומלאכי השרת מלוין אותנו, ואני ארכב על החמור?

מיד פתח רבי אלעזר בן ערך במעשה המרכבה ודרש. וירדה אש מן השמים, וסיבבה כל האילנות שבשדה. פתחו כולן ואמרו שירה. מה שירה אמרו? - הללו את ה' מן הארץ

כאשר פרעה הושיבו על ברכיו כשהיה תינוק, והוא הסיר מהראש של פרעה את הכתר והניחו על ראשו.

אמרו החרטומים לפרעה, שממעשה זה אפשר ללמוד שכאשר יגדל משה הוא יטול ממך את המלוכה, ויעזו להביא לפני משה התינוק שתי צלחות, על אחת מהן יהיו דינרי זהב ועל האחרת גחלים בוערות, ונראה מה יטול. על פי זה נחליט, אם הוא חכם או לא.

הביאו לפני דינרי זהב וגחלים בוערות, והוא רצה ליטול את הדינרים. בא מלאך ודחף את ידו של משה אל הגחלים, והקריבן לפניו, ועקב כך נהפך לכבד-פה. ואז אמרו כולם שהוא נער שוטט, והשאירוהו בחיים.

זו היתה הסיבה, אומר הרמב"ן, לסירובו של משה להתרפא! כדי שלא ישכח את הנס שבזכותו נשאר בחיים.

לפי זה לכאורה גם בענין המחלוקת בין הבעל לאשה בענין הסרת השערות מכף-היד, אין להסיר את השערות, כדי לזכור את חסדי השי"ת. אולם יש לומר, שהכבוד שהבעל חייב להעניק לאשתו הוא חיוב מהתורה, כמו שנאמר [בראשית י"ב, ט"ו]: "ולאברם הטיב בעבורה"; ונאמר במסכת בבא מציעא [נ"ט.]: "אוקירו נשיכו כי היכי תתעתר" [תכבדו את נשותיכם כדי שתתעשרו].

ולגבי זכירת חסדי השי"ת אפשר להמציא פתרונות אחרים, כמו למשל לכתוב את הנס על גבי קלף, להכניסו במסגרת ולתלותו על קיר הבית. אבל להשאיר את השערות במקומן, זה לא כתוב במפורש בתורה.

לכן ייתכן שעדיף להסיר את השערות, כבקשתה של האשה, ולא לצער אותה, ולפרסם הנס על קירות הבית.

הַפֶּקִיד בִּיד הַבֶּלֶן חֲבִילַת דּוֹלָרִים וְזֶה הַשְּׁלִיכִם לָאֵשׁ

ראובן הגיע למקווה בערב-שבת, ומסר לבלן חבילה רכה שהיתה עטופה בנייר, וביקשו לשמור לו אותה עד שייצא. הבלן הסכים, אלא שבדיוק בשעה ההיא היו רעמים, והבלן לא שמע בבירור מה אומר לו המפקיד, והיה נדמה לו שהוא נותן לו "חלה", כדי לשורפה באש של תנור המקווה... עשה הבלן כפי ש'התבקש' והשליך את החבילה אל האש.

לאחר שראובן טבל ויצא מהמקווה, ביקש מהבלן שיחזיר לו את החבילה, וכששמע שהשליך אותה לאש, התעלף. כשהתעורר, סיפר בבהלה שבחבילה היתה כמות עצומה של דולרים. ראובן תובע מהבלן את כספו, אך הבלן טוען שבגלל הרעמים והרעש הגדול שהיה באותה שעה גם במקווה עצמו, לא שמע היטב, והיה נדמה לו שהמפקיד אמר לו שזו "חלה" ויש לשורפה. מי צודק?

ונראה, שאם רוב ההפקדות שהטובלים מניחים אצל הבלן הן של חלה לשריפה, ולא דולרים לשמירה, היה צריך ראובן להודיע בבירור לבלן שחבילה זו מכילה כסף. ואם לא הודיע, אין זו אשמתו של הבלן, והוא אינו חייב, וראובן הוא שהפסיד

הבלי העולם, ומצוה עלינו לקרבם ולהביאם תחת כנפי השכינה.

ממש בימים אלה הגיע אליי מעשה במשפחה שלימה שהתקרבה לשמירת מצוות באופן מופלא, על ידי יהודי ת"ח שקבע ללמוד כמה דקות עם אבי-המשפחה מדי ליל שבת, ולאט-לאט התקרב הבעל למצוות, ועל ידי כך המשפחה כולה חזרה למוטב. עד כדי כך שאחד הבנים נחשב כיום כבחור הטוב ביותר באחת הישיבות המובחרות בארץ ישראל.

זה הוא יישומה המזהיר של מידת ההתהפכות עליה דיבר בעל 'התניא'.

עוד מובא בספר 'עצי יער', שכאשר ראה הש"ת שפרעה מקשה את ליבו, נאמר בתורה 'ואני אקשה את לב פרעה', דהיינו אם הוא הקשה את ליבו - אני אקשה אותו עוד יותר, ואביא אותו לידי מפלה.

אפשר ללמוד מכך שאם האדם מתאמץ ללכת בדרך טובה, אזי מידה טובה מרובה פי חמש מאות, והשם יתברך יולכנו מצדו בדרך טובה יותר ויותר, כפי שאיפתו ורצונו.

אם משה רבינו שהנהיג את העם 40 שנה, נענש על שפגע בכבודו בדבר קל - מה יאמר מי שפוגע בחבירו?

כולנו יודעים שלפגוע ביהודי ולצער אותו, הוא אחד העוונות החמורים ביותר, אבל כאשר החתם סופר אומר זאת, ומסביר את הדבר בלשונו הקדושה, צריך להאזין לכך בשתי אוזניים.

לאחרונה הופיע ספר בשם 'משה ידבר' עם 'גילויים נפלאים' ממון החתם סופר, ובהם חלק מתוך כתבי-ידו. וכך מובא שם, תחת הכותרת 'שערי אונאה לא ננעלו':

בואו ולימדו ממשה, רבן של כל הנביאים והחכמים, אשר 40 שנה פרנס את ישראל, וכשפגע בכבודו בדיבור קל, לא נתלה לו ולא הועילו לו כל זכויותיו. בתחילה היה זה קשקש במצרים, 'הן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי', ואז הצטרע, אע"פ שהיו אז עובדי עבודה זרה, רובם לא ידעו את ה', והוא כבר היה צדיק כתמר, וה' נגלה אליו, אפילו הכי לא תלה לו שעה אחת.

ובמי מריבה, שאמר 'שמעו נא המורים', מת. אע"ג שפירשנו טעם אחר בחטא זה, מכל-מקום פשטיה דקרא משמע על שאמר שמעו נא המורים, וְכָעֵס, כמו שפירש הרמב"ם בשמונה פרקים (פרק ד') שהיה עיקר החטא על שכעס.

אם כן, מה יעשו אזובי הקיר, שאינם נשמרים מגנות חבריהם, שנאת חינוס, ולשון הרע ואונאת דברים, ועוברים על לא תונו איש את עמיתו, והוא לאו חמור בתורה, כאשר חכמים הגידו שכל השערים ננעלו חוץ משערי אונאה, והקב"ה לא שְׁקִייה (לא המתין) לאונאתו דמלך אדום (כמובא במסכת

תנינים וכל תהומות עץ פרי וכל ארזים הללו-ה. נענה מלאך מן האש ואמר: הן-הן מעשה המרכבה!

דהיינו שהמלים אותן אנחנו אומרים מדי בוקר בתפילת שחרית, הן-הן מעשה מרכבה. ולמרות שאין אנחנו מבינים הרבה בדברים אלה, אבל עצם העובדה שאנחנו יודעים שהפרק הזה הוא-הוא מעשה מרכבה, אמור לחדד בנו את ההרגשה שמדובר בדברים נעלים עד מאוד.

וכך אפשר לרומם גם את נפשם של התלמידים הרכים, ולהמחיש בפניהם באיזה עניינים אנחנו עוסקים בתפילה.

כיצד באה לידי ביטוי בדורנו 'מידת ההתהפכות' של האדמו"ר בעל 'התניא'?

אנשים באים ושואלים כיצד אפשר להפיג את חרון אף ה', ולפייס אותו, כדי להרחיק מאתנו את הגזירות הנוראיות המתרחשות לאחרונה. והשבנו להם בדברים שראינו בספר 'עצי יער', המצטט את דבריו של בעל 'התניא'.

'התניא' (בפרק י') אומר שאפשר לרצות את הש"ת במידת ההתהפכות, ומסביר את דבריו על פי הפסוק בו מובא ציוויו של הקב"ה לשאול מהמצרים 'כלי כסף וכלי זהב ושמלות', ורש"י אומר שהדבר החשוב נמנה לבסוף, דהיינו כלי כסף הם הדבר הפחות-חשוב, לאחר מכן כלי זהב, ולבסוף שמלות.

והדבר לכאורה אינו מובן, כיצד 'שמלות' שהם הבגדים שלבשו המצרים יהיו הדברים החשובים ביותר? הרי אם בימינו יביא אדם לביתו בגדים שמצרי התלבש בהם, מן-הסתם אף אחד לא ירצה אפילו להסתכל עליהם. במיוחד שידוע שהמצרים עשו בבגדים אלה את כל התועבות שבעולם, ובכלל זה עבודה זרה ועריות! ואם כן איך הופכים הבגדים הללו לדבר החשוב ביותר שעם ישראל צריכים לשאול מהמצרים?

ואומר 'התניא', שכאן רואים את מידת ההתהפכות, דהיינו שאדם לוקח את הדבר המתועב ביותר ומקדש אותו והופך את הבגד לחפץ טהור, על ידי עשיית מצוות והתעסקות בקדושה!

אם נתרגם זאת למלים שלנו, ולמציאות-ימינו, נוכל לומר שמידת ההתהפכות עליה דיבר בעל 'התניא' תבוא לידי ביטוי נמרץ כשאדם לוקח נער שירד מן הדרך, ועל אחת כמה וכמה אם הוא לוקח תחת חסותו משפחה שלימה שאינה שומרת מצוות, ומקרב אותם לתורה ועבודת השם - זו היא מידת ההתהפכות בת-ימינו, שאודותיה אומרת הגמרא (בבא מציעא, פ"א א'):

'אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן, כל המלמד את בן חבירו תורה, זוכה ויושב בישיבה של מעלה, שנאמר אם תשוב ואשיבך לפני תעמוד, וכל המלמד את בן עם הארץ תורה, אפילו הקדוש ברוך הוא גוזר גזירה מבטלה בשבילו, שנאמר ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה'. ובכלל לימוד התלמידים, הוא כמובן גם קירוב הרחוקים שתעו ותהו אחרי

דבריו: 'עובדות זה זכה למה שלא זכו האבות'. בזכות שמסר את נפשו על העם, זכה להיות יותר מהאבות הקדושים.

יולדת המקשה לילד, האם לפנות תחילה לחכם או לרופא?

יולדת המקשה לילד, והיא ועובריה מצויים בסכנת נפשות, וצריכים לפנות לחכם שיברך, ולרופא שירפא, אל מי לפנות תחילה?

שמעתי מכ"ק האדמו"ר בעל 'דברי יציב' זצ"ל, שאמר שיש תחילה ללכת לחכם, ואח"כ לרופא, כדי שהחכם יתפלל תחילה וימתיק את ה'דינים', לפני שהרופא יפסוק את פסוקו, ואז יתכן שיצטרכו גם גלוי כדי להתרפא. אמנם נראה פשוט, שכל זה כאשר אין חסם לחוק, אבל כאשר הזמן לחוק, ואין פנאי לפנות גם לחכם וגם לרופא, ודאי שיש לפנות תחילה לרופא, שהרי לרופא מותר לחלל שבת כדי לרפא, אבל כדי לפנות לחכם אין רשות לחלל שבת, וכמו שהארכנו ב'תורת היולדת' (פט"ז הערה ה').

ויעו"ש שהבאנו את דברי המהרש"ם (ח"ג סימן רכ"ה), שאסר בתכלית לחלל שבת כדי להתברך מצדיק, וכן הבאנו שם את דברי ה'שפת אמת' (הובאו דבריו ב'כלי חמדה') שדן לגבי מי שרצה להתיר לחלל שבת ברפואה סגולית, וכתב שהרפואה הכי טובה היא 'והייתם לי סגולה', דהיינו שלא לעבור על דיני התורה, משא"כ בהצלחה טבעית, שהתורה התירה לחלל עבודה שבת, אם כן פשוט שזה קודם לברכת הרב.

פדיון פטר חמור - בזמנו או ברוב-עם?

פדיון פטר חמור עושים ביום השלושים להולדת החמור. והנה, באחד מימי ה'בר בי רב' בחולון תכננו לערוך טקס פדיון פטר חמור, והשאלה שעמדה בפנינו היתה: האם להמתין עד אחר יום השלושים כדי לקיים את הטקס ברוב-עם, או שמה רצוי לפדות בזמן?

מִרְן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל אמר לנו, שאמנם כתוב ש'רזיון מקדימין למצוות', אולם אין זה איסור לאחר. לעומת זאת כאשר יש ציבור גדול, זה 'ברוב עם הדרת מלך', וכך עדיף.

כאשר שאלנו את מִרְן זצ"ל, כיצד מניחים על החמור כלי כסף וכלי זהב, והרי הוא אסור בהנאה, ואין להשתמש בו? השיב הרי אנחנו מקיימים פדיון פטר חמור זכר ליציאת מצרים, שאז בני ישראל הוציאו איתם כסף וזהב לרוב, ונושאי המשא הזה היו החמורים, ולכן יש ענין להניח את התכשיטים על החמור. יתכן שיש מקור למה שמקשטים את החמור בתכשיטים, על סמך הכתוב בפר' מקץ (בראשית, מ"ג כ"ה) "ויכינו את המנחה עד בוא יוסף בצהריים", ומפרש רש"י "ויכינו - הזמינו, עטרוהו בכלים נאים". תורתנו הקדושה מלמדת אותנו דרך ארץ, שכאשר מביאים מנחה לאדם חשוב, צריך לעטרה בכלים נאים. אם כן כשמביאים פטר חמור למשרת אדון הכל, על פי ציווי, צריך לעטרו בכלים נאים. כך נוהגים גם בפדיון הבן, שמעטרים את התינוק הנפדה בשרשראות זהב.

בבא בתרא, כ"ב א', מכל-שכן לאונאה דישראל עם קדשו, הנברא בצלמו צלם דמות תבניתו.

אם נרצה לסכם את דבריו של מִרְן החת"ס, אפשר לומר שאם משה רבינו שהיה במשך 40 שנה מנהיגם של ישראל, נענש על שפגע בכבודם בדיבור קל, ולא הועילו לו כל זכויותיו למרות שהם עבדו עדיין עבודה זרה, והוא היה כבר צדיק יסוד עולם - מה נאמר ומה נדבר אם אנחנו מצערים את חברינו ומבזים אותם ברבים?

ואם הש"ת לא סלח כאשר ציערו את מלך אדום, על אחת כמה וכמה כשמצערים אדם יהודי, כמה חמור הדבר!

החת"ס ממשיך ומסביר, שהטעם שלא זו של אונאה חמור כל-כך, הוא אולי משום ש'למדנו שחמור מי שמחטיא את חבריו יותר מההורגו. והנה, כל הכועס כאילו עובד ע"ז, ואם כן זה שציער את חבריו, הביא לכוּעס, וכאילו הביא לעבוד ע"ז.

ואם גורם לו בכיה, אזי כל השערים ננעלו חוץ משערי דמעות, הלא דמוע תדמע עינינו מאין הפוגות, כי חטא זה מרקד בנו מאוד, כי לשוננו כעיר פרוצה אין חומה. ואמרו חז"ל בענין שנאת חנם, מריבה רבה בתוך ביתו של אדם, ובניו ובנותיו מתים כשהם קטנים.

ועל דרך זה פירשנו, אומר החת"ס, את הפסוק 'מִלְאָתְךָ ודמעך לא תאחר, בכור בניך תתן לי', שהרי כעס נקרא מילוי בכל מקום, כמו 'וימלא המן חימה', ובלשון חז"ל (גיטין, ע' א') 'לכשתכעוס תעמוד על מילואך'. והיינו דקאמר 'מִלְאָתְךָ', שאם מִלְאָת אדם כעס על ידי אונאות דברים, ו'דמעך' שגרמת לו דמעה, ושני השערים הללו אינם ננעלים, לכן 'אל תאחר' מלבקש מחילה מחביבך, 'כי בכור בניך תתן לי', כנ"ל, שבניו ובנותיו הקטנים מתים בעוון זה, עכ"ל החת"ס.

נספר כאן שאכן כאשר באו אלינו זוג הורים ששקלו כמה מילדיהם רח"ל, ושאלו אותי אוכל להצביע בפניהם על מקור בחז"ל מדוע מתו ילדיהם, הצבענו בפניהם על דברי החת"ס הנ"ל, והם הזדעזעו עד עומק נפשם, והודו שלפני זמן-מה ציערו את אחד מחביריהם, ועשו עימו מריבה.

אלא שאם דיברנו קודם על מסירותו של משה רבינו לעם ישראל, והנהגתו אותם במשך 40 שנה, ולמרות זאת נענש על שציערם בדבר קל, בואו ונראה גם דבר טוב המובא בדבריו של החת"ס בספר 'משה ידבר'. על מה שאמר משה רבינו 'למה זה הרעות לעם הזה, למה זה שלחתיני', כתוב לאחר מכן 'וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה', ורש"י מפרש ואומר 'דיבר אותו קשות'.

ונראה, אומר החת"ס, שאף על פי שדיבר איתו קשות, מ"מ שכרו איתו ופעולתו לפניו, כי משה רבינו הבין וידע שלא נכון לדבר כן עם הקב"ה למה הרעות וכו', למה זה שלחתיני, והרע לעם הזה והצל לא הצלת, וראוי היה להיענש על זה, אך להיותו מוסר גופו וגם נשמתו עבור ישראל להצלתם ולרחם עליהם, השליך נפשו מנגד ודיבר קשות והטיח דברים. עכ"ל לשונו הקדושה של החת"ס. כלומר, משה רבינו ידע שהוא ייענש על הדיבורים הללו, אלא שבגלל שמסר גופו ונשמתו להציל את עם ישראל, השליך נפשו מנגד, ואמר מה שאמר. ובואו ושמעו את 7 המלים האחרונות בהן מסיים החת"ס את

מתי קרה שעם ישראל נתן מתנות לגויים, ולא עבר על 'לא תחנם'?

נאמר בתורה "לא תחנם" (דברים, ז' ב') כלומר, שאסור ליתן לנכרים מתנה. וידוע, שכשמרן הרב מבריסק היה בשווייץ והיה צריך לנסוע במונית ממקום למקום, היה מתחשבן עם הנהג על הפרוטות, כדי לא לעבור על איסור "לא תחנם". מתי קרה בכל זאת שעם ישראל חילק מתנות גדולות לנכרים?

נאמר בתורה [שמות ט', ה']: "וישם ה' מועד לאמר מחר יעשה ה' הדבר הזה (דָּבָר) בארץ. ה'מִשַּׁךְ חֲכֵמָה' [פרשת וארא, פרק ט', פסוק ה'] מתקשה, שלכאורה צריך ביאור, למה דחה ה'ש"ת את מכת דָּבָר למחר? ומתרי: 'בְּמִכְנֹן עֲשֵׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַדָּבָר הַזֶּה, כְּדֵי שִׁמְכְרוּ הַמִּצְרִים אֶת בְּהֵמָתָם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל (ומסתמא נתנו רק פרוטה אחת כדי שיחול קניין כסף), ולא ימותו. וכן היה, כי מכרו את כל בהמותיהם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִהְגוּ בָהֶם טוֹבֵת עֵינָן, וְנִתְּנוּם אַחֲ"כ לַמִּצְרִים. וּלְכֵן בּוֹשׁוּ אַחֲרָיו זֶה לְהַשִּׁיב פְּנֵיהֶם רִיקָם בְּשֵׂאלֶם מִלְבוּשִׁים וְכֻלֵּי כֶסֶף וְזָהָב.' שהבקר והצאן היו של יהודים ונתנום חִנָּם לַמִּצְרִים.

ומה באמת היה ההיתר לתת מתנות לנכרים? כנראה ההיתר היה ע"פ הנפסק בשו"ע [יור"ד, סימן קנ"א סעי' ז"א]: "אסור ליתן מתנות חִנָּם לעובד כוכבים שאינו מכיר", וכתב הט"ז [ס"ק ח':] "אבל אם מכירו, לא הוה עלייהו שם מתנה, אלא כמכירה, שהרי ישלם גומול".

ידוע המעשה שהיה אצל רבינו ה'נודע ביהודה', שראה ילד גוי יושב ובוכה, וכששאלו לפשר בכיו, אמר הילד, שהוא עובד אצל אופה ומוכר כעכים, וכעת גנבו ממנו את כל הכסף. ריחם עליו ה'נודע ביהודה', ונתן לו צדקה. כעבור שנים, האופים הנכרים בעיר הכניסו רעל ללחמים, שעתידים היו להימכר מיד לאחר הפסח. אותו ילד, שבינתיים התבגר, החליט לגמול טובה עם ה'נודע ביהודה', וגילה את אשר זממו האופים. הכריז ה'נודע ביהודה' בחכמתו, שיש טעות בלוח, ויש להמשיך את הפסח עוד יום נוסף, כדי שידחו ביום נוסף את אכילת הלחם.

רואים, שכאשר לפנינו אדם הנמצא בצרה, אפילו כשמדובר בנכרי, והוא מבקש מאתנו לעזור לו, עלינו לנהוג עימו ברחמים, כי 'רחמיו על כל מעשיו'. ויתכן, שתהיינה בכך גם צדקה והצלה לישראל, כדכתיב 'שלח לחמן על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו' [קהלת ז"א א'].

בספר 'משוש דור ודור', על מסכת חיי המופלאה של מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל, מסופר: בעל ה'לשם' זי"ע, הפליג עם בתו, חתנו ונכדו הצעיר יוסף-שלום, ופניהם היו מועדות לחון את עפר ארץ הקודש. כאשר התקרבה האנייה לארץ ישראל, ביקש בעל ה'לשם' להכיר טובה לרב החובל, ששירתם נאמנה באופן מיוחד, וחיפש ליתן לו מתנה מכובדת. הפריט המתאים ביותר שמצא, היה השעון המהודר של נכדו-רבינו, שאותו העניק לנכד לא מכבר כמתנה לרגל היותו בר מצוה. הציע אפוא לנכדו, שיעניק לרב החובל את השעון, שהיה יקר-המציאות בימים ההם. הנער עשה כמובן כפי שנצטווה, והעניק במתנה את שעונו לרב החובל, כאות הכרת הטוב. רואים את חשיבותה של הכרת הטוב, אפילו כלפי נכרים.

דבר נוסף שחשוב להדגיש: כיום, מן הסתם יהיו כאלו שיאמרו, שבקשה מנער צעיר לוותר על המתנה שקיבל לבר המצוה לטובת אחרים, עלולה לפגוע בנימי נפשו וכו'. עלינו ללמוד מכאן, שלפעמים רצוי לבקש מנער לוותר על דברים כאלו, אלא שיש לדעת כיצד לבקש, וממי מבקשים...

איך יתכן ששני רבנים, שהנהגתם בדרכי הציבור שווה, ואחד נחשב לצדיק והשני לחוטא?

נאמר במסכת שבת [נ"ו]: "כל האומר בני שמואל חטאו אינו אלא טועה, שנאמר: 'ויהי כאשר זקן שמואל, ולא הלכו בניו בדרכיו', בדרכיו הוא דלא הלכו מיחטא נמי לא חטאו, אלא מה אני מקיים 'ויטו אחרי הבצע', שלא עשו כאביהם, שהיה שמואל מחזר במקומות ישראל ודן אותם בעריהם, והם לא עשו כן, אלא ישבו בעריהם כדי להרבות שכר לחזניהו ולסופריהו".

והיקשה מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל (ב'הערות'): הלא באמת היו להם הוצאות לתת לחזניהו ולסופריהו, ומה שייך דבר זה לחטא, ואף שלא הלכו בדרכי אביהם, בצדקות ובחסידות, מכל מקום קיבלו ממון שמגיע להם בדיון? ותייך על פי המאירי שכתב וז"ל:

"אף על פי שמידת חסידות בנטיה אל קצה אחרון מידה יתירה היא, ולא ניתנה לכל, עד שיענש הנמנע ממנה, מכל מקום מי שנתפרסמו אבותיו במידה זו באיזה עניין, ובא הבן למלא מקומו באותו עניין, הרי אותה מידה שָׁבָה אצלו, כמידה ממוצעת שכל אדם ראוי לאחוז בה, עד שאם יניחנה ראוי לו ליענש עליה".

כלומר, שהדין בכל אדם הוא, שצריך לקיים את התורה בדרך הממוצעת, ואין צריך להחמיר על עצמו יותר מדי, וְלֹא יִתְבַּעוּ אוֹתוֹ אִם יִנְהַג כֵּן; אֲמַנְם יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁקִּיָּמוּ אֶת הַתּוֹרָה בַּקֶּצֶה הָאֲחֵרִים, כְּמוֹ שְׂמוּאֵל שֶׁהִחְמִיר עַל עֲצֻמוֹ לִסּוּבָב בַּעֲצֻמוֹ בְּלֹא חֲזִנִּים וְשִׁמְשִׁים, עַל אֵף שֶׁהַתּוֹרָה לֹא דִרְשָׁה זֹאת, מְכַל מְקוֹם עַל בְּנֵיהֶם שֶׁל דִּינָיִים אֵלֶּה יֵשׁ תְּבִיעָה לְמָה אֵינֶם הוֹלְכִים בְּדַרְכֵי אֲבִיהֶם, כִּי מִסֵּתֵמָּה אֲבִיהֶם חִינָכָם גַּם לְדוֹךְ זֶה! עַד כִּדִּי כֵן, שֶׁהַתּוֹרָה כּוֹתֶבֶת עֲלֵיהֶם 'וַיֵּטוּ אַחֲרָיו הַבָּעֵץ'.

וכתב מרן הרב אלישיב זצ"ל על כך, שהוא דבר חידוש, אך מפשטות הגמרא משמע כן, והוסיף, שכל זה בהנהגות כלליות, אבל בהנהגות פרטיות בדרך מקרה, אינו חייב להחמיר כאביו, כמו שמצינו בגמרא, שאמרו 'אני לגבי אבא כחומץ בן יין'. עוד כתב, שזה באב ובנו, אבל תלמיד ורבו, אין להחמיר.

ואם כן זה פתרון החידה: שני דינים הנוהגים כדון, ולמשל שפתחו בית דין בעירם, ונוטלים שכר עבור פתיחת תיק, שהוא לצורך תפעול המשדר. שניהם נוהגים כדון ומרבים שלום בישראל, אך אחד הדיינים, שאביו לא נהג כן, אלא נהג לבוא לערי ישראל והיה דן אותם ללא משרד וללא עלות של פתיחת תיק, צריך לנהוג כאביו, ויש עליו תביעה על כך שאינו נוהג כאביו.

נקודה לעצמך

גם השני זכאי לכל מה שאתה זכאי!

יש בקטע שלפנינו 'נקודה למחשבה', חשובה מאוד, בכל מה שקשור ליחסים בין שכנים, ולכל המריבות, הסכסוכים, והוויכוחים המתעוררים בין אנשים.

אם נרצה למקד את הסיבה העיקרית המביאה אותנו 'לא להסתדר' עם השכן ממול, ועם החבר-לספסל בבית הכנסת, אפשר לומר שהכל תלוי בדבר אחד, שאם היינו מנסים לנטרל אותו מאתנו, ולחשוב אחרת, הרי שחלק גדול מהמריבות היה נעלם.

הענין הוא, שאנחנו לא מוכנים להפנים את הידיעה שאין אנו מתגוררים בצריף מבודד על הר ה'אאורסט', אלא החיים שלנו מתנהלים יחד עם שכנים-טובים באותו בנין, ומתפללים יחד עם מאות חברים נוספים בבית הכנסת.

אנחנו לא מוכנים להפנים את הידיעה שאתה, ואני, והוא, וכל השכנים מצטרפים יחד לבנין שלם. כל אחד מאתנו חושב שהוא מתגורר כאן לבדו, ואין איש איתו, וממילא הכל מגיע לו, ומי-הוא-זה ואי-זה-הוא שאינו מוכן למלא את כל דרישותיי?

ואתם יודעים מה? לא צריך להגיע עד הר האאורסט... גם אם המתגורר בוויולה מבודדת ב'שוב 'סביון', למשל, וברדיס הקרוב לו אין שכנים, גם לו יש 'הנחות' של ממש בצורך להתחשב בזולת... כי הזולת הזה לא כל-כך סמוך אליו מבחינה גיאוגרפית.

מותר לו לעשות יותר רעש בשעת-לילה מאוחרת, כי הדי-הרעש לא יגיעו ולא יישמעו בבתים הרחוקים; מותר לו גם לפעמים לצפור במכוניתו, ולבצע עבודות מרעישות, ואפילו לצבוע את הוויליה שלו באיזה צבע שירצה... כי לאף אחד אין זכות לחלוק על דעתו, כי הוא בעליה היחידים של

הוויליה. בשונה מכל אלה, אדם מן-הישוב, כמונו, המתגורר בבנין המאכלס 16 משפחות, אינו מְרַשֶּׁה לעשות כל מה שעולה בדעתו. אם יעשה רעש, הוא יפריע בכך לאחרים; גם אם הוא רוצה לצבוע את הבנין בצבע כלשהו, יש לאחרים זכות לחלוק עליו.

כי הוא לא לבד. הוא אינו בעל-הבית היחיד של הבנין. יש לו שותפים, וגם להם מותר להביע דעה, ואסור להפריע להם ע"י הקמת רעש בשעות מאוחרות, וכיו"ב.

אם נעצור לרגע את מרוץ-החיים שלנו, ונהרהר בדבר, נבחין מיד שהבעיה איננה מתחילה בכך שאני חושב שמגיע לי הכל! זו כבר התוצאה! הסיבה שגורמת לתוצאה זו, היא, שהאדם לא מוכן להסתגל לעובדה שלצדו מסתובבים עוד אנשים רבים, שגם להם יש צרכים ודרישות משלהם, ואם רוצים שהעולם יתקיים, ולא תהייה בו מריבות ומלחמות, צריכים להתחשב גם באנשים הללו, ובכל צרכיהם. ואם נבין שגם השני זכאי לכל מה שאנחנו זכאים, ולא יתכן מצב שבו אביע את דעתי לבדי, ולא אהיה מוכן לשמוע את השני, כל העולם ייראה אחרת.

הדברים הללו מאוד פשוטים, אבל ליצרנו צריכים להניח אותם על השלחן, כמו שהם, ולעורר אותנו לשים לב אליהם. ובמשפט אחד: כמו שאתה דורש את המגיע לך, כך תדע שגם לשכן שלך יש דרישות, ואינך יכול להתחשב רק בעצמך. זו נקודת-היסוד ממנה נבנית כל חברה באשר היא. אי אפשר לבסס יחסי-שכנות בלי לדעת את הדבר המינימאלי הזה.

אתה נתקל לפעמים במריבה קולנית בין שכנים, ואם תאזין לנימה הכעוטה הנשמעת מפיהם, תבחין על-אתר שהכל נובע מכך שכל אחד מן הצדדים חושב שהוא חי לבד, ומגיע לו הכל.

והיה כי תשאל אותו, 'בסדר, אתה רוצה את זה, ואת זה, ואת זה, אבל גם השכן שלך רוצה את זה, ואת זה, ואת זה, אז תשתדלו להסתדר ולהשתוות ביניכם, עד שתגיעו לפשרה!' והוא מסתכל עליך בעיניים פעורות, כאילו אינו מבין על מה אתה מדבר... ונעשה כאומר, 'מה, וכי יש בעולם אדם נוסף חוץ ממני?!' - - -

אדם זה לא הפנים שהוא לא חי לבד. ולא תמיד הרצונות שלו מקבילים לאלה של השני.

לכשנאמץ את מוחנו ומחשבותינו לכלל הכל-כך יסודי הזה בהנהגות שבין שכנים, נגיע ל'שיאים' עולמיים בהתחשבות ובמתן-רשות לזולת לעשות כרצונו. וכפי שכתבנו לא פעם, כשאתה טוב ומיטיב, אזי גם השכנים יהיו טובים אליך, ויטיבו איתך בכל זמן ובכל עת. שלא לדבר על כך שלא תתפתחנה מריבות, ולא יישמע קול סכסוך במחוזותינו.

אם נבין שלא יתכן מצב שבו אביע את דעתי לבדי, ולא אהיה מוכן לשמוע את השני, כל העולם ייראה אחרת. כמו שאתה דורש את המגיע לך, כך תדע שגם לשכן שלך יש דרישות, ואינך יכול להתחשב רק בעצמך. זו נקודת-היסוד ממנה נבנית כל חברה באשר היא. אי אפשר לבסס יחסי-שכנות בלי לדעת את הדבר המינימאלי הזה

אנחנו לא מתגוררים בבית בודד

וגם לא על צוק גבוה

אלא בין מאות שכנים

מה שנראה בעיניך כ'משגה'. לא כל מי שצועק, עושה לא טוב; ולא כל מי שלחש, עושה טוב, וכן להיפך... ועלינו להכיל את כולם, בדיוק כשם שאנחנו זקוקים לציבור לגבי עצם התפילה, שהרי אם אין מניין – לא נוכל לפתוח בתפילה, ואם כן כל אחד תלוי בזולתו. ומשפך, אם אנחנו לא יכולים להסתדר האחד בלי רעהו, הבה נסבול אחד את השני, ונתאים את עצמנו ותכונותינו – לזולתנו. ואז נוכל לבנות לעצמנו חברה מאוחדת, אוהבת וברירה.

הדברים נכונים באשר לענייני שכנים המתגוררים באותו בנין, כמו שהם גם נכונים באשר ליחסי המתפללים בבתי הכנסת, ולחיוב לשמור שם על אחדות הלבבות. ואין אלו דברים של מה-בכך.

שהרי פעמים רבות אנחנו עדים לתופעות המתרחשות אצל קהל המתפללים, הגורמות למצב שהוא ההיפך מאחדות. ולמשל: אחד עונה אמן בקול רם מדי, ממש בצעקות, והדבר מפריע לכל הקהל. עכשיו, צריך הציבור הזה להחליט האם הוא 'יוצא למערכה' נגד האיש ההוא, או שהוא מבליג.

וזו, כמובן, רק דוגמא אחת. אפשר לנקוט באינספור מקרים אחרים, שבהם נקעה נפשו של הקהל מתופעה זו או אחרת הננקטת על ידי איש אחד, והציבור כולו נמצא בדילמה.

מצד אחד, אפשר לגשת ולהעיר על כך; ומצד שני, אם נעשה זאת, יתכן והאיש ההוא ייפגע עד עומק נפשו. הרי הוא חושב שהנהגתו כרוכה בעשיית מצוה-רבתי, ואתם מתייחסים לכך כדבר שלילי! היתכן? – כך הוא יאמר.

אם נכניס לכאן גם את עניינו של שליח-הציבור, נבין שבני האדם אינם גזורים מתכונות זהות, ולכן מאוד כדאי להשלים עם תכונותיו ואופיו של האחר.

שהרי, בודאי לא כל הש"צים מתאימים לכל אחד מזהקהל... יש אחד המתפלל מדר, ואז הוא אהוד ומקובל אצל כל מי שנוהג להתפלל מדר; ויש שליח-ציבור המתפלל בקצב איטי מאוד, והוא רצוי אצל אלה שמתפללים כמותו.

יש חזנים שקולם נאה ומללב, ויש שלא התברכו בכך; יש אדם ש'מאזין' לרחשי הציבור מסביב, ויש הממאן לעשות זאת. וכך אפשר להמשיך ולמנות תכונות רבות נוספות, המשליכות בצורה ישירה על מקובלותו או אי-מקובלותו של הש"ץ על חלק מזהקהל.

המרא דאתרא, מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, מחנך אותנו במשך כל השנים להתנהג בסבלנות ובארך-רוח

גם כלפי מי שאינו עונה בדיוק על תכונות-האופי האישיות שלך. גם אם הוא עונה אמן חזק מדי, וגם אם קולו אינו מתאים בדיוק לקולך, אנא התנהג אליו בנועם, בחן, בשליטה עצמית ובארך-אפים, ואל תראה לו שאינך מרוצה ממנו. כי אם תעצור לרגע, ותחשוב על עצמך, תגלה שגם כך אפשר למצוא תכונות והנהגות שאינן תואמות לגמרי את אופיו של חלק מזהקהל. ואם כן מה לך להלך כלפי אחרים? ההנהגה הטובה ביותר היא לא לקפוץ ולהעיר על כל דבר, על כל

'המשחקייה' ברמת אלחנן

**במקלט בית הספר 'בית יעקב' הקים
ארגון 'עזר ליולדת' משחקייה המופעלת
ע"י בנות-סמינר אחראיות, ומיועדת
להעסיק ילדים כאשר יש יולדת בבית,
ובמקרים נוספים**

הבעיה הזו מוכרת ומפורסמת בכל בית
שבו יש צורך, לפעמים, להוציא את הילדים
הקטנים לכמה שעות, ואין מי שיעשה זאת...
זה יכול לקרות בביתה של יולדת בס"ד,
כשהאמא זקוקה למעט מנוחה, והילדים,
כמו ילדים, מפריעים; כמו שזה יכול לקרות
במקרים לא-כל-כך משמחים, ולמשל -
כאשר ילד אחד מאושפז חלילה, וההורים
נדרשים לשהות לצדו ונדרשת עזרה
להעסקתם של יתר הילדים.

מה עושים במקרה כזה? - מאלתרים
פתרונות אצל השכנים, הקרובים, הידידים,
וכו'. ולפעמים זה לא נעים... כי גם השכנים

עסוקים, וקשה להטיל עליהם ילד נוסף.
בדיוק למטרה זו הוקמה לפני 3 חודשים
המשחקייה ברמת אלחנן מטעם ארגון 'עזר
ליולדת'. בית הספר 'בית יעקב' ברחוב אשל
אברהם נאות להקצות לשם כך את המקלט
שלו, ומתנדבות בנות-סמינר, אחראיות
ומסורות עד מאוד, מפעילות את הילדים
במשחקים מגוונים.

המשחקייה נפתחה בהסכמתו ובהדרכתו
של מורנו הגאון רבי יהודה סילמן שליט"א,
שבירך על הפרויקט בחום רב. האחראים
מבקשים מכל מי שביכולתו לסייע על ידי
תרומות כספיות, או משחקים נוספים
שיוקדשו לטובת הילדים. כמו-כן הם
מודיעים שאי אפשר להגיע סתם-כך, אלא
צריך להירשם לפני-כן אצל האחראים,
במספרי הטלפון דלהלן.

גלאי - 05832-00073

גומבו - 05271-82801

זילברברג - 0527153370

המתנה הכי-משמחת לפורים ספרי השמחה של מרן הגר"י זילברשטיין משכינים שמחה בבתי ישראל

לפרטים: מ. מ. צורן - 053-310-3388 / מייל - 6776168@gmail.com

23 שנים לפטירת הרבנית ע. ש. זילברשטיין ע"ה

מיד בתום
ה'שבעה',
כשחזרו מהציון,
הוכרז על כתיבת
ספר תורה
לעילוי נשמתה
של הרבנית
ע"ה, ואביה מרן
הגרי"ש
אלישיב כתב את
האות הראשונה
בספר בראשית
צילומים מ. מ. צ

מרן הגרי"ש מתכונן
לכתיבת האות

מרן הגרי"ש
אלישיב על
קבר בתו
הרבנית
ע"ה, בתום
השנה
הראשונה
לפטירתה

לא היה יום אחד שרבי צמח שלומוביץ זצ"ל לא הכניס את כלי-האוכל לכיור

קראו בו כמה שנים, בטוחים שהספר היה כשר. 'רבי צמח היה ספר תורה חי, וכשר, בגלל שרבי ישראל סלנטר כתב אותו במשך שנתיים תמימות', זעק מרן הגר"א לאפיאן. ויבך כל העם.

רבי צמח הגיע ארצה עריי, ושהה בביתו של ר' משה מש. בבית זה היו 8 חדרים שהושכרו לבני הישיבה, ואחד החדרים הושכר לרבי צמח. ר' משה מש עצמו היה מניצולי מאורעות תרפ"ט בעיר חברון, כששכב תחת

ההרגים ועשה עצמו כמת. ברגעים הנוראיים הללו נדר לאלוקי ישראל שאם ייצא מכאן חי, יקריב את חייו למען ישיבת חברון.

ב-8 החדרים שהיו בביתו בשכונת 'גאולה' שהו כאמור בני ישיבת חברון, ושם גם סעדו את ארוחותיהם. ר' משה מש לא זכה לילדים, ומדי שנה בימי החנוכה ערך מסיבה בביתו, אליה הזמין את הבחורים המבוגרים, כשאחד מראשי הישיבה נושא דברים.

והנה, פעם בימי החנוכה הזמין אותי ר' משה מש להגיע למסיבה, מספר הגאון רבי מנחם-צבי ברלין שליט"א. במהלך האירוע שאלתי את ר' משה, האם הוא יודע מה הסיבה שרבי אליה' לאפיאן הגדיר את רבי צמח כ'ספר תורה חי'? הרי הוא התגורר אצלך 18 שנים, ותוכל לגלות לנו קצת ממדותיו! ואכן, זה אמר פכה, וזה אמר פכה; כל אחד - וגם ראש הישיבה הגרש"ז ברודיא שנכח באותה מסיבה - ניסה להגדיר את מעלותיו של רבי צמח. אבל עדיין לא התיישבו הדברים על הלב.

לפתע דופקת אשתו של ר' משה, מרת חיה-קיילע, על הדלת, ושואלת האם גם היא יכולה לומר משהו... משקיבלה את הרשות, אמרה עקרת הבית כך: רבי צמח שהה כאן במשך 18 שנים, ומדי חודש בחודשו הגיע בריוק ברי"ח כדי לשלם את השכירות, ולא איחר ולו ביום אחד.

אבל אני רוצה לומר עוד משהו, אמר מרת חיה-קיילע: רבי צמח אכל אצלנו 3 פעמים ביום, בוקר צהריים וערב. וכל פעם כשסיים לאכול, לקח את הצלחת וכלי-האוכל,

מעשה מופלא שסיפר הגאון רבי מנחם צבי ברלין, ולקחו בצדו

הגאון רבי מנחם צבי ברלין כותב את חידושו
בבית הכנסת המרכזי, השבוע

האוכל, ופתח את ה'מנות' בסלטים ובתוספות טעימות, הניחה הכל על השלחן, מתוך דאגה פנה שבעלה לא יישאר רעב. והנה הוא מגיע, נהנה מכל הבא ליד, ומה שדורשים ממנו זה רק להכניס את כלי-האוכל לכיור, או גם לשטפם, וזה הכל. וכאשר גם את המשימה הקטנטנה הזו הוא אינו מקיים, גורם הדבר לבעיות בשלום-הבית.

לפנינו מעשה מופלא שסיפר לנו הגאון רבי מנחם-צבי ברלין שליט"א, ראש ישיבת 'רבינו חיים עוזר', ממנו אפשר לקחת ולדלות הרבה-הרבה מוסר בענין הנ"ל. הסיפור נסוב אודות דמותו של הגאון רבי צמח שמולאביץ זצ"ל, שזכה עוד ללמוד בת"ת בקעלם, ובמשך שנתיים דלה תורה ומוסר מרבי ישראל סלנטר. רבי צמח הגיע להתפלל שחרית בהיכל ישיבת חברון, וישב ב'מזרח', לצדו של מרן הגר"י סרנא זצ"ל. הוא היה דיין מאוד, ואפשר היה לכוון את השעון על פי הליכותיו. זמן ההליכה מביתו ברחוב 'מלאכי' ליד היכל הישיבה, היה 6 דקות, וכיון שהתפילה בישיבה החלה בשעה 7, היה יוצא מביתו בשעה 6.54 בדיוק. כך מדי יום ביומו. בני הישיבה לא הכירוהו לעומק, ולא ידעו אל-נכון את כישרויו ותכונות-מידותיו.

כשבוועיים לפני פטירתו של רבי צמח עלה מרן הגה"צ רבי אליה' לאפיאן זצ"ל לארץ ישראל, ובעת ההלוויה ביקשו מרבי אליה' שישפיר את הנפטר. מרן המשגיח בכה בכי תמרורים ואמר שרבי צמח היה ספר תורה חי, והרגיש שהנה על ספר תורה שנשרף כולם בוכים, ולמרות שיתכן שהיו בספר טעויות שפסלו אותו, אבל אם

הגאון רבי מנחם
צבי ברלין במשעול
רמת אלחנן

עם ראשי ישיבת חברון. במזרח יושבים מרנ"מ הגר"מ חברוני והגר"י סרנא זצוק"ל. מימין יושב רבי צמח זצ"ל (מוקף בעיגול). מארכיונו של הרב"ג רבי שמעון יוסף מלר שליט"א - מחבר הספרים על בית בריסק וישיבת חברון

אדם אחד הגיע אל מרן הגר"י זילברשטיין וכולו כואב. ניכר היה עליו שדבר־מה מכביד עליו. הוא נשם בכבדות, וכשהרב שאל אותו מה מציק לו, סיפר כדלהלן:

אשתי ילדה בת בשעה טובה. הלידה עברה בשלום, והכל היה בסדר, אבל כשהגענו לנושא השם, פרצה מריבה גדולה בינינו. אני, אמר האב, רוצה לקרוא לבתי 'יוכבד', ואשתי מבקשת לקרוא לה בשם אחר. אני לא מבין אותה, מדוע היא לא מוכנה להסכים לשם 'יוכבד'? למה? למה היא לא מסכימה? זה מה שהציק לו...

הגר"י זילברשטיין ניסה להרגיעו, ואמר לו: 'תגיד לי, מי עבר זה־עתה את 9 ירחי הלידה?' והאיש השיב: 'אשתי, כמוכן'. והרב המשיך לשאול: 'ומי סבל במשך כל החודשים הארוכים הללו מקשיים שונים?' - והבעל משיב: 'כמוכן שהיתה זו אשתי'. 'ומי חווה את קושי הלידה עצמה?' - המשיך הרב; והבעל, בלית־ברירה, תולה את הכל באשתו...

נו, אז אני רוצה לשאול אותך, אמר הרב; אשתך עברה את כל הקשיים הללו, ואינך יכול לתאר לעצמך את מידת הסבל העובר על האשה בכל הנ"ל! ועכשיו, כשהיא רוצה לבחור את השם לבת שנולדה לכם בשעה טובה, אתה עוד מנסה להערים עליה קשיים? איפה הצדק?

כאשר הבעל ניסה להיכנס להרגשותיה של רעייתו, לבחון אותם בַּיְשָׁרוּת, ולסלק את כל המניעים האינטרסנטיים שלו, הזדקרה לפניו דרישתה של אשתו כדבר מוצדק בהחלט, כבקשה טבעית. עד שהיה מוכן להיענות לכך בכל ליבו, ולקרוא לבת בשם שהיא רצתה.

אם נתנהג כך בכל הוויכוחים המתעוררים בבית, וכל אחד ינסה להבין את הצד שמנגד, תיעלמנה רוב־דרכו של הבעיות. כי עצם רצונו של האדם להבין את השני, גורם לכך שגם השני ינסה להבין אותו, ואז הוויכוח יתעורר בצורה הפוכה... רק מי שטָעַם, ולו על קצה המזלג, את טעמו האמיתי של קשר הדוק - ורגשי - בין בני־זוג, יודע מה רב ההפסד של אלה שאינם זוכים לכך.

נכנס למטבח והניח אותם בכיור... וכל פעם הקפיד לומר לי 'תודה רבה, חיה-קיי־לע, האוכל היה מאוד טעים'.

כיון ששילם לנו דמי שכירות, שכללו גם את הכנת-האוכל, הוא לא היה חייב לטרוח בענין כלי האוכל, והראיה - שאף אחד מהבחורים האחרים לא עשה כך. ואם רבי צמח נהג כך, זו הראיה שהוא היה אכן 'ספר תורה חי', כפי שאמר רבי אליהו לאפיאן...

דבריה של עקרת-הבית התיישבו על לבם של הנוכחים באותה מסיבת חנוכה, סיפר הגרמ"צ. כי באמת מי שמתנה בדרך זו, מעיד על עצמו שהוא אכן צועד בדרכי היושר והמוסר של תורת ישראל.

בואו נלמד גם אנחנו מסיפור זה עד כמה צריכים לסייע לאשה בעבודות הבית, ולזכור להורות לה על טרחתה.

הבית, על כל מה שנמצא בו, בנוי על קשר רגשי חי ותוסס. פיתוח עולם הרגש בבית יביא אותנו לאיחוד מלא עם בן־הזוג, ורק כך יעלה בידינו בס"ד ליצור חיי שותפות אמיתיים, באמצעותם נוכל להבין את רצונותיו של השני, ולאן הוא שואף להגיע.

קבלת־עולו של השני, צריכה להביא אותנו 'להרגיש' אותו, בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. ההתחשבות בדעת השותף, נטילת חלק בחוויותיו, תגורר את הבית לעבודה רוחנית משותפת. כיון שתחושות־ההֶרְגֶשׁ, פורצות גבולות הן, ניתן באמצעותן להרחיב אופקים בכל מה שקשור להעמקתו של הקשר החי בין הבעל והאשה.

ברור לחלוטין שהבעיות בשלום־בית נוצרות רק כאשר האדם אוהב את עצמו, ורק את עצמו, ומשתדל לדחוק את השני הצידה, עד כמה שאפשר יותר רחוק... אם היינו נכנסים אל עולמו של בן־הזוג, האדם הכי־קרוב אלינו, והיינו מנסים להימצא בקרבת רגשותיו, ולחדור אליהן, אין ספק שהבית שלנו היה נראה אחרת לגמרי.

חידוק

מדי שבת בשבתו מופעלת אזעקה כלשהי הטורדת את מנוחתם של תושבי הרחוב. ומאיפה הגיעה הישועה?

את הקטע דלהלן קיבלנו מת"ח המתגורר
ברחוב גיבורי ישראל, בקטע הפונה לרחוב
הרב עטיה, ומתקרב אל הגשר שעל כביש
גהה. יש בדברים כדי ליצור חיזוק באמונה
ובטחון בהשם יתברך, ובהחדרת המסר שכל
מה שעושה השם יתברך, הכל לטובה.

בשבתות האחרונות נוצרת הפרעה של ממש
למנוחת השבת מצופר-אזעקה שכפי הנראה מופעל
בצדו השני של כביש גהה, דהיינו בגבעת שמואל.
הדבר קורה שבת אחרי שבת, ואם אינני טועה הרעש
החזק נשמע במשך 4-5 שבתות ברציפות. לאחרונה
פסק הרעש, ושוב חזר.

הדבר הגרוע הוא, שהרעש מתחיל בדרך-כלל כבר
בשעות המוקדמות של ליל-שבת, ונמשך עד מוצאי
השבת, ללא הפסקה. הרעש הוא צורמני ומטרד
מאוד, ו'כמעט' שאי אפשר להתעלם ממנו. הסיבה
שהכנסנו את המילה 'כמעט' במרכאות, תוכן להלן...

בשבתות הראשונות לא ידענו בכלל מהיכן זה
מגיע, ומה הוא מקור הרעש. כל אחד מהשכנים סמך
על חבירו שיילך לברר ולראות האם מדובר ברכב או
בחנות, או במחסן כלשהו, ובמציאות אף אחד לא
התפנה לברר את הענין. במוצאי שבת, משפסק הרעש,
שכחנו ממנו עד ל...ליל-השבת הבאה, ואז שוב
הוטרדנו מאוד מהאזעקה מחרישת-האוזניים.

הדבר הזה הטריד אותי ואת משפחתי בצורה לא-
רגילה, במיוחד כשראינו שאין לדבר סוף, וזה חוזר על
עצמו מדי שבת בשבתו, ועוד בתחילת השבת!
בשבתות הללו שבהן אנחנו נמצאים, המצב חמור
בכפלים. כי יש ימים שהחלונות בבית פתוחים מכל
הכיוונים. כבר לא מפעילים מזגנים, ומצד שני הקור
עדיין אינו חודר לעצמות.

וכשהחלונות פתוחים לכל הכיוונים, שומעים גם
את האזעקה הזו מכל הכיוונים, והדבר הופך לבלתי-
נסבל בעליל. גם אם לא ניכנס לכל מעלותיה של

שבת-קודש, אפשר להבין שביממה המקודשת הזו כל
יהודי מעונין להיות עד כמה שאפשר במנוחה
ובשמחה. פשוט כך. מבלי להיכנס להגדרות גבוהות
יותר. לאחר ששה ימים שבהם הפעלנו את כוחותינו
במרץ רב, וכל יהודי בתחומו נמצא 'בהפעלה', הרי
שכאשר באה שבת באה מנוחה, וכל אדם רוצה
להרגיע את עצמו, ומאידך להפעיל במלוא הקיטור את
כוחותיו הרוחניים, להגות בתורת-השם מתוך מנוחת-
הדעת, דבר שלפעמים לא ניתן לעשותו בימי החול.

והנה מגיעה אזעקה שכזו וטורדת את כל המוח,
ו'כמעט' שאינה מותירה לך אפשרות להגביה את
עצמך ולעסוק בתורה בגדלות-מוחיך. מי שיודע על
מה אנחנו מדברים, מבין שאין בכך הגזמה כלשהי.
ברחובות הרב זוננפלד והרב שלמה כהן אולי לא
שומעים כלל את הקול הכל-כך מרגיז הזה, אבל אלה

המתנה לכל אירוע

ספרי השמחה

של הגאון רבי
יצחק זילברשטיין

'לחנך בשמחה'

'שמחה בבית'

'מצוות בשמחה'
(2 כרכים)

'שבת בשמחה'

כתב וערך: משה מיכאל צורן
להשיג בחנויות

053-310-3388

'קול ברמה'

אחראי: משה מיכאל צורן

וועדת ביקורת של ת"ח עוברת על החומר

כל פעולות הכתיבה והעריכה נעשות בהתנדבות

לפי הוראת הרב אפשר לתרום להדפסה מכספי מעשר

ניתן להשיג במייל: **6776168@gmail.com**

לחנות והפעיל את האזעקה, אלא ריבון העולמים בכבודו ובעצמו.

הוא, ולא אחר, קבע שבלייל שבת, בשעה פלונית, תתחיל המערכת הטורדנית הזו לפעול. ואם כך הוא הדבר, הרי שזה לטובתי, ולטובת כל האנשים המוטרידים מכך! כן, כן, זה ממש לטובתי. שהרי כל מה שעושה ה', לטובה הוא עושה! לטובה, לטובה. כן, רק לטובה. לא אחרת.

ואם הדבר הוא לטובתי, עליי לשמוח בכך כמוצא שלל רב. כמו שאדם שמח בכל דבר טוב שקורה לו בימי חייו. ובמילים ברורות וחותרות יותר: אם אני יודע בבירור שהכל לטובה, יותר קל לי 'לקבל' את המצב כמו שהוא, 'להסכים' עם כל מה שמתרחש מסביבי. בְּיֻדְעִי שיש מנהל לעולם, שהוא לברו מחליט מה טוב לי, ומה לא טוב. ואם הוא החליט שזה טוב, עליי להסכים עם זה בלב שלם.

וְרָאָה זֶה (לא) פלא: המחשבות על כך הרגיעו אותי לחלוטין! כי אם זה לטובתי, אני צריך לקבל זאת בשמחה, ולא להיטרד. ושוב רָאָה זֶה (לא) פלא: לפתע לא שמעתי את הצפירה! - -

היא פעלה, ועוד איך פעלה, הרעישה בקולי-קולות, אבל אוזניי לא קלטו אותה כביכול... הקולות נעצרו לפני האוזניים שלי, ולא חדרו פנימה... הרעש וההדים החזקים שעלו מכיוון הקול הפסיקו להטרידני באופן מוחלט. עד כדי כך שבני-הבית שָׁאֲוִנִי לפתע נכנס לשלווה, וּמִזְמֵר את השיר 'מנוחה ושמחה' במנוחה ושמחה, שאלו אותי 'מה קרה לך? וכי אינך שומע את האזעקה?' ואז שטחתי בפניהם את המחשבות שהביאוני לצאת מהמבוך.

שלחן השבת שלנו הפך לשלחן-של-אמונה, תוך כדי ליבון העניינים הנ"ל, וְהַעֲמָקָה אינסופית בקבלת היסורים והקשיים באהבה גמורה.

ומדוע כתבתי ראה זה (לא) פלא, והכנסתי את המילה 'לא' בסוגריים? - כי זה באמת לא פלא! המצב הוא ממש בבחינת אחד-ועוד-אחד. אדם שמיישר את ליבו לפי התוכנות דלעיל, פשוט וברור שהשלווה תעטוף אותו מכל צד, וּתְכַפֵּד את מחשבותיו בשכבות של שמחת-אמת.

צריך רק לציין שהשלווה שהחלה לעטוף אותי לאחר שהכנסתי את המחשבות הנ"ל לתוך ליבי, המשיכה והמשיכה, ולא עזבה אותי עד לצאת השבת.

ללמדנו, שהפתרונות ממתינות לאדם ליד הפתח, ולא תמיד צריך לחפש אחריהם במקומות רחוקים.

ששומעים אותו - 'כמעט' ואינם מסוגלים להיות במנוחת-הדעת. ולצורך הענין הרי בוודאי שאין שום נפקא-מינה אם יודעים מה הוא מקור הרעש, או לא (האזעקה מגיעה ככל הנראה מחנות מסוימת ליד תחנת-הדלק). הרעש הוא אותו רעש, וההכבדה וההצקה נשארות באותו מצב, בין אם המקור הוא מהכא או מהתם. זה מכביד, זה מנדנד, לא מאפשר לך להיות במנוחה, ולהעסיק את הראש בדברים שהיית רוצה להעסיק.

ממשיך הת"ח וכותב לנו: ישבתי בסלון-ביתי וחשבתי, כיצד אני יכול, למען-השם, להיפטר מההטרדה הנוראה הזו? הרי אם היה הדבר תלוי בי, מזמן הייתי מנטרל את הרעש הזה... אלא מה? שהדבר איננו תלוי בי, אף אחד לא מתייעץ איתי לפני-כן האם להפעיל את האזעקה הזו, אם לאו...

נו, אבל הגה זה כאן, ועוד פעם ועוד פעם, שבת אחרי שבת. מה השם יתברך היה רוצה שאעשה במקרה כזה? הרי כל האירועים החולפים על האדם בימי חייו הם נסיונות מאת השם, לראות האם יתגבר על עצמו, ויעבוד את הקב"ה למרות כל הקשיים.

ואם זה נסיון, הרי שבמקביל לקושי הניתך עלינו, ניתנו לנו גם כל האמצעים והכוחות להתגבר עליו. אבל מצד שני, הרעש, הרעש, כל-כך חודר לי למוח, ו'כמעט' שאינו מאפשר לי להניח את ראשי לרגע. מה עושים? מה עושים?

דווקא בגלל שההתרחשות המטרידה הזו חזרה על עצמה מדי שבת, והחלה כאמור את פעולתה כבר בליל-שבת, עם הַגִּיעָנוּ מבית הכנסת, וידענו שה'חגיגה' הזו תימשך מעכשיו עד צאת השבת, דווקא בגלל זה הבנתי שהפתרון צריך להיות בידים שלי, בס"ר. במלים אחרות: לא להתרגז, לא לבוא בטענות לאף אחד, וגם לא לחשוב שהפתרון יבוא על ידי מישהו אחר. הכל תלוי בי, ורק בי!!!

אינני מְשִׁים את עצמי כְּפֶה לכל תושבי הרחוב. יתכן שיש רבים שבכלל לא שָׁמְנוּ לב לכך, וממילא זה גם לא הפריע להם. יתכן. אבל כיון שאצלי זה גרם הפרעה כה חזקה למנוחת השבת, ידעתי שאני צריך למצוא פתרון לעצמי.

והפתרון הזה הגיע בפתע, ובסיעתא דשמיא כמובן. כל מה שהייתי צריך לעשות הוא להכניס למוחי דבר אחד ויחיד: הרי האזעקה הזו לא החלה לפעול מִעֲצָמָה. בשום פנים ואופן. היה מישהו שהפעיל אותה, וה'מישהו' הזה איננו הגנב שאולי פרץ

סותרת כמובן את התפילה שצריכים להתפלל לפני הקב"ה שיחליץ אותנו מהמסגר, ויושיענו מכל צרה ומועקה. אבל, כאמור, עוד לפני כן יש לקבל את הכל באהבה, ולא להיאבק ולהילחם נגד זה.

הדברים נאמרים למי שהתעוררו אצלו שאלות וקושיות, אבל צריך לדעת שהאדם שהשקפתו סלולה לא אמורות להתעורר אצלו כל בעיות, כי אם אנחנו יודעים על דבר מסוים שהוא נכון, אזי הוא נכון גם אם מציאנו אדם פלוני, יהיה מי שיהיה, שעשה לא כך; ואם הדבר אינו נכון ואסור לעשותו, ואנחנו בטוחים בכך, אזי הוא יישאר לא נכון גם אם נמצא אדם פלוני, יהיה מי שיהיה, ש-כן יעשה כך.

ונכון כשרואים לפעמים אדם במעמד חשוב נוקט בדרך פלונית, ודרך זו אינה מקובלת כלל וכלל על פי דעת-התורה, זה עלול להכניס את המתבונן לתסכול מסוימת, אבל זה לא צריך להיות כך!!! בשום אופן!!! כי השקפת התורה איננה משתנית ואיננה מתחלפת על-פי הממצאים בשטח...

'למרות שאני רוכב-ערבות, את מנהיגה אותי על ידי מעשייך', אומר השי"ת לעם ישראל

כל אדם מישראל צריך לדעת את גודל-ערכו וחשיבותו, ולא יזה דרגות הוא מסוגל להגיע! והמדובר על כל אחד ממש! אין יהודי אחד שחשיבותו אינה בוקעת רקיעים! הבה נראה מה כותב ה'נפש החיים', בשער א' פרק ט'.

על הפסוק 'לססתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי' נאמרו פירושים רבים מה כוונתו של השי"ת בהשוותו את עמו ישראל לסוסה ברכבי פרעה. ה'נפש החיים' מסביר, וזו לשונו:

'כמו בסוסי רכבי פרעה, שהיה היפך מנהגו של עולם, שהרוכב מנהיג לסוס, ובפרעה וחילו - הסוס מנהיג את הרוכב, כמש"ל, כן דמיתך והמשלתך רעיתי על-זה האופן ממש. שאף שאני רוכב ערבות, עם כל זה כביכול את מנהיגה אותי ע"י מעשייך. שענין התחברותי כביכול להעולמות, הוא רק כפי ענין התעוררות מעשייך לאן נוטים'.

כלומר, הקב"ה אומר לעם ישראל, בדרך העולם הוא שהרוכב מנהיג את סוסו ומכוון אותו לאן יילך, אבל אצל פרעה, ליד ים סוף, היה הפוך, שהסוס מנהיג את הרוכב, היישר אל הים... ולכן גם את, רעייתי, עם ישראל, צריכה לדעת שיש לך כוח להנהיג אותי. למרות שאני נקרא **רוכב** ערבות, המשלתך ל'סוסתי

במעט מחשבה ו'עבודה עצמית' האדם יכול להתהפך מן הקצה אל הקצה, ולפתור לעצמו את כל הבעיות.

כי כך פועלים הדברים בכל אירועי החיים.

השלב הראשון הוא 'להסכים' עם גזירת הקב"ה, ולקבל באהבה את כל מה שהוא מביא

בנוסף לכל הצרות שהתרגשו לאחרונה רח"ל בכרם בית ישראל, אובחנה תופעה נוספת של 'בלגן' השקפתי בכמה נושאים שעד לעבר הלא-רחוק לא עלו בשום אופן על שפתם של שלומי-אמוני-ישראל, ובשל אירועים קשים שהתרחשו, החלו הכל לדוש בהם.

ערכוב-המוחין הלזה יוצר כמובן מצב מאוד לא חיובי, בלשון המעטה. אנשים, ובמיוחד צעירי-הצאן, שגדלו על מושגים ספציפיים ולפתע מתרחש לנגד עיניהם אירוע הסותר את כל המוטיבים הרעיוניים שעל ברכיהם חונכו, נכנסים למצב שעלול לפגוע ולפגוע בכל תהלוכות-חייהם.

הם עלולים להרגיש את עצמם כערער בערבה, שאין להם במה להיאחז, ומכאן ועד נפילה חזקה שתמוטט את החומות השכליות וההשקפתיות שלהם, הדרך קצרה.

בדרך לפתרון הסוגיה ולהבהרת העניינים, אנחנו משתדלים להעלות פתרונות מגוונים, מחפשים בנרות דרכים להאיר את עיני הדור הצעיר, ממציאים סגולות מסגולות שונות כיצד להרגיע את נפשם הסוערת, והאפופה בבלגן ההוא, אבל אנחנו שוכחים דבר אחד.

לפני כל הפתרונות והסגולות, לפני שאנחנו טווים את הדרך כיצד להיחלץ מהמועקה הגדולה שפקדה חלקים נרחבים של הציבור, מבוגרים וצעירים כאחד - צריך 'להסכים' עם גזירתו של הקב"ה, והוא הביע את רצונו שנהיה ב'בלגן' מחשבתי.

כן, גם זה עלה במחשבתו של הבורא, והראיה - שזו המציאות שפקדה אותנו. ואם זה מה שרוצה השי"ת, הרי הצעד הראשון - עוד לפני התפילה לשינוי המצב - צריכים ללמד את עצמנו להסכים לכך ולקבל את הגזירה באהבה.

ולקבל באהבה פירוש, לא להתנגד. אלא להשתדל להסתדר עם המצב שנכפה עלינו, ואם המחשבות מבלבלות ולא יודעים מה לעשות, אז לא יודעים... ולא קורה כלום... רק לקבל את הכל באהבה, ולדעת בבטחון גמור שאם כך נגזר מלעילא, הרי שזה לטובתנו, וממילא ייקל עלינו להתגבר על כל הבעיות המתעוררות. קבלת המצב באהבה איננה

שזה-עתה התקרבו לשמירת תורה ומצוות. האווירה היתה מרוממת, עד דבריו של בעל- התשובה...

כאשר הגענו, סיפר ראש הישיבה, אל ענין חמישים שערי הטומאה, והזכרנו שאם בני ישראל היו נטמאים ונטמעים בשער החמישים לא היתה להם כבר תקנה, קם אחד הנאספים, בעל תשובה, והכריז בפני כולם: 'אני מעיד על עצמי שהעבירות שעשיתי בימי חיי הכניסו אותי אל חמישים שערי הטומאה, ולפי מה שהרב אמר עכשיו, אין לי כבר תקנה. אז מה לעשות?'

אומר את האמת, אמר הגרמ"צ שליט"א בדרשתו בבית הכנסת בשבת שירה, הייתי המום, ולא ידעתי מה להשיב לו. הרי אי אפשר לומר לו את האמת, שבוודאי הוא לא נכנס אל שער החמישים, כי הוא לא יקבל את זה...

התפללתי להשי"ת שייתן לי בפי את המענה הנכון, והנה אני מסתובב על עמדי ונתקל בחומש ספר שמות. פתחתי את החומש, ובדף הראשון שנקלע לנגד עיניי אני מוצא את דבריו הידועים של בעל ה'אור החיים' הק' האומר שמה שכתוב שאם היו בני ישראל נכנסים לשער הנו"ן, לא היו יכולים לצאת ממנו, כל זה לפני קבלת התורה, אבל לאחריה, הרי עמל התורה ויגיעתה, וקדושתה של תורה, יכולים להוציא את האדם גם מהשער הזה.

ובעל-התשובה נרגע...

ברכבי פרעה' כדי שכביכול את תנהיגי אותי על ידי מעשייך. 'שענין התחברותי כביכול להעולמות, הוא רק כפי ענין התעוררות מעשייך לאן נוטים', כדברי ה'נפש החיים'.

לא צריך להכביר במלים ולהוסיף על דברים אלה, כדי לדעת באיזו דרגה אנחנו מצויים. כי כל יהודי מעם ישראל ניחון בכוחות עליונים, וביכולתו לנצל אותם כדי 'להנהיג' כביכול את השם יתברך, ולקבוע עובדות בעולמנו. הדברים חוזרים על עצמם במדרשי חז"ל רבים המאריכים ומפרטים את כוחו של היהודי.

בשיחה שנשא הגאון רבי מנחם צבי ברלין שליט"א, ראש ישיבת רבינו חיים עוזר, כליל שבת 'שירה', בבית הכנסת המרכזי, סיפר שהסבא מנובהרדוק בצעירותו היה מטופל בילדים קטנים, וכשלא היתה פרנסה בביתו, נאלץ להשכיר את עצמו לעבודה במאפייה, כדי להאכיל את עולליו הקטנים.

בסיום העבודה, הבחין שמעילו התלכלך במעט קמח, והחל לנקות את המעיל. בדיוק באותו רגע פגש בו רבי ישראל סלנטר, והסבא השיח בפניו שנאלץ להתפרנס קצת, כדי שיהיה לו ממה לחיות. 'אז ממה לחיות יש לך, אבל ממה למות יש לך?' - צעק רבי ישראל סלנטר; 'הרי צריך להתכונן ליום המיתה, ולעמוד לפני בית דין של מעלה! שמע הסבא מנובהרדוק כך, והחליט בו-ברגע לעזוב את הכל, ולייסד את ישיבת נובהרדוק, ובתוך כמה שנים

התייסדו 70 הישיבות שלו, ובהן התחנכו אלפי בני תורה בשיטת נובהרדוק. סיפור זה מעניק לנו המחשה על כוחותיו הייחודיים של כל יהודי, וצריך רק להתפלל להשי"ת ולקוות שיוכל להוציאם מן הכוח אל הפועל.

לפתע קם אחד מבעלי התשובה והכריז: 'אני הגעתי כבר לשער הנו"ן, ולפי דברי הרב אין לי כבר סיכוי לצאת מהעבירות'

עוד סיפר הגאון ראש הישיבה שליט"א באותה דרשה על מה שאירע במשפחתו באחד מילי-הסדר. סביב השלחן התאספו אורחים רבים, מלבד בני המשפחה, ובהם בעלי תשובה

ילדים - ילדים עם דלקת לחמית חיידקית עשויים להיות מטופלים עם טיפות עיניים אנטיביוטיות או משחה. משחה מועדפת בדרך כלל בילדים צעירים ולמתקשים בשימוש טיפות עיניים. יש למרוח משחה בתוך העפעף התחתון. גם אם המשחה לא נמרחת ישירות בתוך העפעף, לרוב היא יעילה מכיוון שהיא נדבקת למסכה ונמרחת במצמוץ. הראיה עלולה להיטשטש 20 דקות לאחר השימוש במשחה.

טיפול בדלקת הלחמית האלרגית

הטיפול בדלקת עיניים אלרגית כולל כמה דברים:

טיפול עיניים בסיסי:

- יש להימנע ממשפך העיניים. אם הגירוד מטריד, יש להשתמש בדמעות מלאכותיות, או בטיפות עיניים עם אנטי-היסטמין.
- יש לצמצם למינימום את החשיפה לאלרגנים באויר, בעיקר בתקופות פריחה ועונות מעבר, על ידי שהייה בחללים סגורים כשאפשר, שימוש במזווג אוויר ושמירה על חלונות רכב ובית סגורים בעונות השיא של האלרגיה.

- אנשים עם דלקת לחמית אלרגית לאורך כל השנה צריכים לשקול להתייעץ עם מומחה לאלרגיה כדי לקבוע אילו אלרגנים אחראים לתסמינים שלהם (למשל, קרדית אבק, קשקשים של חתולים ועוד).

טיפול תרופתי:

- אנשים עם תסמינים פתאומיים יכולים להשתמש בשילוב של טיפת עיניים המבוססת על אנטי-היסטמין. אנשים עם תסמינים עונתיים או כל השנה מטופלים בדרך כלל בשילוב של טיפת עיניים ולרוב בשילוב עם בכדורים נגד אלרגיה

אנשים עם דלקת לחמית אלרגית לעתים קרובות לא מייצרים כמות לא מספקת של דמעות, מה שעלול לגרום ליושב בעין. זה יכול להחמיר את הסימפטומים של דלקת הלחמית האלרגית. הטיפול כולל שימוש בתחליפי דמעות או משחות לסכך את העין. ניתן להשתמש בתחליפי דמעות בתדירות של עד שעה ללא תופעות לוואי. אמנם משחת סיכוך מספקת הקלה לאורך זמן רב יותר אך משטשטשת את הראייה באופן זמני, מסיבה זו, יש המעדיפים את השימוש במשחה רק לפני השינה.

הגישה הבטוחה ביותר להימנע מהפצת דלקת לחמית ויראלית ו/או חיידקית לאחרים היא להישאר בבית עד שלא תהיה עוד הפרשה מהעין/ים. דלקת הלחמית הנגיפית דומה להצטננות מכיוון שהיא מתפשטת בקלות בין אנשים. ילדים צעירים יותר, שאולי לא זוכרים לשטוף ידיים או להימנע מלגעת בעיניים, לא צריכים ללכת לבית הספר עד שהמצב ישתפר. במקרים של דלקת חיידקית, 24 שעות של טיפות עיניים או משחה אנטיביוטית לפני החזרה לבית הספר/עבודה, יסייעו במניעת התפשטות דלקת הלחמית החיידקית. בנוסף, מבוגרים שיש להם מגע עם מבוגרים מאוד, צעירים מאוד או אנשים עם מערכת חיסונית מוחלשת צריכים להימנע ממגע עם אוכלוסיה רגישה זו.

מניעת דלקת הלחמית

דלקת הלחמית החיידקית והנגיפית הן מדבקות מאוד ומתפשטות על ידי מגע ישיר עם הפרשות או מגע עם חפצים מזוהמים. אמצעי היגיינה פשוטים יכולים לעזור למזער את ההעברה לאחרים:

- מבוגרים או ילדים עם דלקת לחמית חיידקית או ויראלית צריכים להימנע מחלוק מפותחות, מגבות, מוצרי קוסמטיקה או סדינים/כריות עם בני משפחה או חברים.
- רחיצת ידיים היא דרך חיונית ויעילה ביותר למניעת התפשטות הזיהום. יש לשטוף את הידיים במים וסבון רגיל ולשפשף את הידיים במשך 15 עד 30 שניות. אין צורך להשתמש בסבון ידיים אנטיביוטיאלי. כדאי לבסס הרגלים כבר מגיל צעיר ולחנך את הילדים לשטוף ידיים במים וסבון לפני ואחרי אכילה ואחרי נגיעה בעיניים, שיעור או התעטשות.
- חיתוי ידיים עם תכשיר על בסיס אלקוהול הוא חלופה טובה לשטיפת ידיים אם כיור או מים זורמים אינם זמינים. יש לפזר בנדיבות ולשפשף על כל הידיים, האצבעות ופרקי הידיים עד לייבוש.

רפא ירפא

הפינה הרפואית של ד"ר ציון שלוסברג

מומחה ברפואת משפחה ובמינהל רפואי, מנהל המרפאה ברחוב אשל אברהם 8 רמת אלחנן, בה ניתן שירות למבוטחי כל קופות החולים - 03-6779393

דלקת עיניים (דלקת הלחמית) המשך מהגליון הקודם

טיפול בדלקת הלחמית

הטיפול בדלקת הלחמית תלוי בגורם. מסיבה זו, חשוב לבסס את האבחנה הנכונה לפני תחילת הטיפול.

טיפול בדלקת הלחמית הוויראלית

טיפות עיניים אנטי-היסטמין/נוגדות גודש במתן מקומי עשויות לעזור ולהקל על הגירוי של דלקת הלחמית הנגיפית. טיפות אלו גם זמינות ללא מרשם ברוב בתי המרקחת. עם זאת, יש להקפיד במיוחד כדי להימנע מהפצת זיהומים ויראליים מעין אחת לשנייה, לשים טיפות רק על העין הפגועה ללא מגע של הבקבוקן בגלגל העין ולשטוף ידיים ביסודיות לאחר הטפסוף. בדומה לתרופות הצטננות, טיפול זה עשוי להפחית את התסמינים אך אינו מקצר את מהלך הזיהום. אפשרות נוספת היא להשתמש בקומפרסים חמים או קרירים, לפי הצורך.

הגירוי וההפרשות עלולים להחמיר במשך שלושה עד חמישה ימים לפני שיפור, והתסמינים יכולים להימשך שבועיים עד שלושה.

טיפול בדלקת הלחמית חיידקית

דלקת הלחמית חיידקית מטופלת בדרך כלל באמצעות טיפת עיניים אנטיביוטית או משחה. כאשר מתחילים מוקדם, הטיפול מסייע לקצר את משך התסמינים, אם כי רוב המקרים חולפים באופן ספונטני אם לא נעשה שימוש בטיפול.

מבוגרים - מבוגרים מטופלים בדרך כלל עם טיפת עיניים אנטיביוטית או משחה למשך חמישה עד שבעה ימים. אדמומיות, גירוי והפרשות מהעין אמורים להתחיל להשתפר תוך 24 עד 48 שעות. אם אין שיפור או אם המצב מחמיר תוך זמן זה, יש לפנות לבדיקת רופא עיניים.

מרכיבי עדשות מגע - אנשים המרכיבים עדשות מגע המפתחים דלקת סביב השימוש בעדשות צריכים לעבור בדיקת רופא עיניים לפני תחילת הטיפול, זאת כדי לאשר את האבחנה של דלקת הלחמית וכדי לשלול מצב אחר, חמור יותר הקשור לשימוש בעדשות מגע.

אנשים המרכיבים עדשות מגע צריכים להימנע מהרכבת העדשות במהלך 24 השעות הראשונות של הטיפול, או עד שהעין כבר לא אדומה. הנחיות פרטניות לגבי ההתנהלות עם סט העדשות הקיימות יינתנו ע"י הרופא.

בגנו הפעוט לחדר הניתוח, ובהדרגה כללית הושחלה צינורית מיוחדת עם מצלמה ומכשור חדשני לאיתור הסיכה ושליפתה.

לאחר כארבעים דקות, יצא אלינו הרופא כשבידו קופסא קטנה ובתוכה הסיכה הסוררת. "ברוך השם הצלחנו להוציא את הסיכה בהצלחה. אמנם היא הספיקה לדקור מעט את דופן הקיבה, אך לא נצרכה התערבות נוספת ולא התעוררה כל סכנה".

בחלק הימני של התמונה רואים את הסיכה בתוך הגוף. בחלק השמאלי הרופא מחזיק בקופסה את הסיכה לאחר הוצאתה מהגוף

עוזר-המרדים, שנכח בחדר הניתוח, העיד כי בכל פעם שמגיעים הורים עם מקרי בליעה של חפצים שונים, הוא היה 'מתפוצץ' עליהם, כועס ומטיח בהם אשמה על חוסר אחריות והשגחה, עד שיום אחד גם לו זה קרה, ובנו בן השנה- וחצי בלע חפץ מסוים והגיע לאותו מקום...

"מאז, אמר, אני מבין שגם אם נשגיח על הילדים 24/7, אם משמים יחליטו שהוא יבלע משהו אז הוא יבלע..." [כמובן שצריך לעשות השתדלות, שמירה והשגחה, אך אם ה' לא ישמור עיר, שוא שקד שומר...].

לאחר התאוששות לילית ארוכה, שוחררנו בחסדי שמים לביתנו, כשבגנו הפעוט חוזר אט-אט לאיתנו הראשון, לפעילות השובבית ולמרץ האופייני.

שרשרת הניסים שהתרחשה לנו היתה בבחינת בל-תתואר. החל מהערנות של אשתי, וההבנה המהירה שהסיכה נעלמה, דרך בדיקת החובשת בבני, עבור בבדיקת רופא ילדים ושליחתנו למיון ועד לאבחון המהיר והמדויק, ה'ניתוחון' והוצאת הסיכה בהצלחה, ההתאוששות והחזרה לשגרה בחסדי שמים.

אי אפשר לתאר מה היה קורה אילו היתה הסיכה פתוחה קצת יותר, או נעצרת בוושט או בִּרְאוֹת, פוצעת איברים בדרך וכו', ואם חלילה היה בולע את התליון שהיה מונח בידו. אילו פינו מלא שירה כיס ולשונו רינה כהמון גליו וכו', אין אנחנו מספיקין להודות ולשבח ולקלס!!

הַפְּנִיעַר עַל אִם הַדֶּרֶךְ שְׁהוֹבִיל לְדֶרֶךְ הַנְּכוֹנָה בְּיוֹתֵר!...

הסיפור דלהלן הועתק מהספר 'מתיקות התורה' על 'בראשית' שיצא זה עתה לאור, ומן הגר' זילברשטיין הקריא את הדברים

סיכת-ביטחון נשלפה בנס מקיבתו של תינוק בן 8 חודשים

לפנינו סיפור ניסי שהתרחש למשפחת הרה"ג רבי אליהו כהן מהעיר בית שמש, המתאר את שאירע ומגולל את רשימת הנסים שגמל עמהם השם יתברך.

ברצוני לשתף אתכם, כותב רבי אליהו כהן, בנס מדהים שהתרחש לנו. בצהרי היום שיחק בני הקטן בן ה-8 חודשים במיטתו, כשלפתע החל משתעל קלות. רעייתי שהיתה בחדר בסמוך, ניגשה אליו כשהיא מגלה לפתע כי הוא מחזיק בידו חלק מתליון שהיה תלוי עם סיכת ביטחון בוולון שמעל המיטה.

מיד עלה החשד כי יתכן שהוא בלע את סיכת הביטחון, כיון שזו לא נמצאה בסביבתו. למזלנו הרב, הוא נשם כרגיל ולא גילה סימני מצוקה כלשהם, אם כי נראתה פציעה קלה עם דם בשפה התחתונה. חובשת המתגוררת בבנין בדקה את הפעוט, והמליצה על טיפול מקצועי.

לא התמהמהנו ופנינו לקופת החולים, משם הופנינו על ידי רופא הילדים לצילום ומעקב בחדר מיון ב'הדסה עין כרם'. אנחנו מתגוררים בבית שמש, ובדרך העולה ירושלימה, קיבלנו על עצמנו בלי נדר כמה קבלות, ובהן לימוד הלכות לשון הרע מתוך ספרו של 'החפץ חיים'.

ב'הדסה' עבר הילד סדרת בדיקות וצילום רנטגן שהראה בוודאות כי אכן הסיכה שוכנת לה בקיבתו הקטנטנה של בגנו. מאחר והיא היתה פתוחה מעט, לא היה מנוס מהתערבות פולשנית (גסטרוסקופיה) כדי לשלוף את הסיכה בבטחה מן הקיבה בהקדם האפשרי כדי למנוע סיבוכים נוספים העלולים להתגלע.

בשלב מוקדם יותר, יצרנו קשר עם הרב בני פישר שליט"א, שנתן את הסכמתו וברכתו, וכן לגדול מזכה-הרבים הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א, שבירך שהכל יעבור בהצלחה רבה ובקלות, כשדמעות חמות על לחיו.

ואכן, הרופא המטפל ציין בפנינו כי בחסדי שמים הגענו מהר ובזמן, 'רוב המקרים המגיעים לכאן הם לאחר סיבוכים המצריכים ניתוחים ותיקונים'. ובתוך כך, הוכנס

באחת מדרשותיו. אנחנו מעתיקים את הסיפור כמו שהוא מופיע בספר, עם הניקוד...

אחד מבחורי הישיבה החשובה, חיי תורה לובלין – ירושלים, נגש אל ראש הישיבה הגאון הרב מנחם ברוך יאווע שליט"א בעל המתיקות, ובפיו ספור מדהים המלמדנו את הכח הגדול שיש בהתנהגות בדרך נעם ובמאור פנים להשיב יהודים רחוקים לצור מחבבתם, אפילו אותם שראים כאויבים הרוצים בדתנו ח"ו, וכך ספר הבחור:

בימי ביו הזמנים, נסעתי יחד עם חברי מהשעור לקברי הצדיקים שבצפון עם רכב שכור, כאשר הנהג היה ר' יעקב – אביו של אחד החברים, יהודי ירא שמים. בדרך עצרנו ברמזור אדם ולצדנו בנתיב הסמוך עמד רכב שבו נסעו בחורים שאינם שומרי תורה ומצוות, תינוקות שנשבו, ומרכבם נשמעה תזמורת ללא מלים אבל ברוח שאינה תואמת את רוח היהדות הטובה, לכן סגרנו את החלונות.

פנארה שהם הבחינו בזה, וכאשר המשכנו בנסיעה הם נסעו לפנינו והפריעו לנו. ר' יעקב נסה לעקוף אותם, אך מכיון שראה שהדבר יכול לגרום סכנה, נמנע שוב מלנסות זאת, והם המשיכו להפריע לנו בכל מיני דרכים, כמו נסיעה אטית בכונה, וכדומה.

ר' יעקב חכה לרגע שיוכל להפסיק את אי הנעימות הזאת, וכיון שעברנו ליד תחנת דלק הוא נכנס לשם אף על פי שלא היינו צריכים לתדלק את הרכב, אלא במטרה למנוע הפריעה עם אותם נוסעים, אך הדבר לא הועיל...

הם הסתובבו עם הרכב ונכנסו גם לתחנת הדלק. חששו שלא נגיע חלילה לאי נעימות אתם, לכן ר' יעקב החנה את הרכב בצד, ולפני שהם יצאו מרכבם יצאנו מהרכב ופינינו לפנות מסתור. שם ר' יעקב חזק אותנו במדות טובות ולמד אותנו שגם אם הם חלילה יגיעו אלינו, נזהר שלא נחלל שם שמים, ונבקש את סליחתם אם פגענו בהם.

כעבור כעשר דקות ר' יעקב יצא מהפנה, וכיון שראה שהם נסעו מהמקום, קרא לנו וילינו חזרה לרכב. ואז... ר' יעקב נסע מטר אחד קדימה, ושמענו פיצוץ בגלגלים... יצאנו ונוכחנו לראות כי שני הגלגלים התפוצצו... מיד הבנו שאותם בחורים השאירו לנו מכשול, ראינו שהם השאירו לנו בדרים צמוד לגלגלים שעשו לנו את הפנצ'ר הזה...

לי ולחברי היה ניסיון גדול לדבר בגנותם של אותם בחורים שהתנכלו אלינו, אך מכיון שהיינו במחצתו של ר' יעקב ירא השמים, לא העזנו להוציא שום הנהגה של לשון הרע. למעשה, לא יכלנו בקלות לתקן את הפנצ'ר כי היה לנו רק גלגל אחד חלופי, ולכן נבוכנו מאוד. אך מיד ר' יעקב הורה לנו להכנס לרכב כדי לשנות ולשמץ משהו.

שמענו בקולו, ואחרי ששתינו הוא אמר: 'אני רוצה לספר לכם משהו. בהיותי ילד בן שתיים עשרה נולד לי אח. אבי הלך לבית החולים לבקר את אמי, ובקש ממני לשמור על אחי ואחיותי למשך שעות. תוך כדי שמירתו על הילדים שמעתי דפיקות מבהילות גדולות, הסתפתי ב'קוסקו' (עניית) וראיתי את השכן המבוגר שגר מעלינו. מיד פתחתי וראיתי את פניו חבולות מאוד, ודם רב זב לו מהאף וממחטות מלאות דם בידו.

הוא דפק אצלנו משום שאבי עסק בעזרה ראשונה והוא מגיש עזרה. אכן הוא שאל מיד 'איפה אבא? אני צריך טפול'. התחלתי לגמגם מבהלה, ואמרתי 'אבא בבית החולים'. השכן נאנח מכאב ואמר 'מה עושים?'

מיד אזרתי את מתיני והחלטתי לטפל בו בעצמי. אמרתי לו: 'ראיתי את אבא כבר הרבה פעמים איך הוא מטפל באנשים,

ובעזרת ה' אני אטפל בך! הוא קצת הסס ואמר 'אתה בטוח שאתה יודע את המלאכה?', אמרתי לו 'כן!'

הוא נכנס לביתנו וחבשתי את פניו עם המשחות והיוד' שאבא שלי היה רגיל לשים בכאלו מצבים, ולסיום הבאתי לו כוס מים לשתות. הוא כל כך שמח והניח את ידו על ראשי ובכר אותי מכל הלב. 'היי רצון שלא יאירע לך שום תקלה וצער, ואם כבר תאירע לך איזו תקלה וצער, יהי רצון שהיא מיד תתהפך לך לטובה, כמו שהלצת אותי פעם מצערי'.

שמחתי מאוד מברכתו, כי הפרתי אותו שהוא אדם טהור לב וירא שמים גדול, ומעולם לא שמעתי אותו כועס ומתלונן, והייתי בטוח שבנדאי ברכתו מתקבלת בשמים. הודות לו והוא הודה לי ונפרדנו לשלום. מכיון שלא היה מצוי אז מכשירי טלפון לא יכלתי לספר זאת לאבי, וחכמתי שהוא יגיע הביתה. כשהוא הגיע, ספרתי לו את מה שאירע, ומיד הוא הודרז לעלות אל השכן וראה שעשיתי את המלאכה טוב.

אבי שמח מאוד על שכיתי לעזר ליהודי בעת צרתו, ואף הוא ברח אותי ברכה דומה מאוד לברכת השכן. התפעלתי מאוד מכך, וספרתי לאבי שבדיקו אותה ברכה ברכני השכן. אבי אמר לי: 'נו, בודאי תתקדם בך הברכה! יעזוב', סים ר' יעקב, 'בודאי המכשול והצער שנעשה לנו יתהפך לנו יתהפך ויטובה'.

ענינו 'אמן', וכעבר מספר שנים אנו שומעים צמירות מאחורינו. היה זה לא אחר מאשר הרכב של אותם בחורים שעשו לנו את כל הצער. הם עצרו לידנו, בתחלה חששו שהם אולי עוד רוצים להתנפל אלינו, אבל הם יצאו מהרכב כשכפות על ראשם, ונגשו אלינו...

על פניהם היה נפר שהם מתחרטים על מעשיהם, וכשפתחנו את החלונות הם החלו להתנצל ולבקש סליחה, וכך הם ספרו: 'אחרי שעשינו זאת נסענו מהר, ולפתע עברה בנתיב שמולנו משאית כבדת משקל ביותר בסיבוב חד במהירות, והתחככה ברכבנו וכמעט מחצה את כלנו למות. מיד הבנו שהדבר נעשה לנו מפני שהצקנו והקצנו לכם, והתקנו לשוב אליכם ולבקש את סליחתכם לתקן את מה שהזקנו...'.

ר' יעקב לא הודרז לבקש לתקן את הפנצ'רים. הוא החל לשבח אותם, ואמר: 'רק יהודים שדם של אברהם אבינו זורם בעורקיהם יתנהגו כך. הא! איזה קדוש ה'! אשריכם! הבחורים הללו התרגשו כל כך ואמרו 'בדי' תאמר לנו איזו מצוה אתה רוצה שנשמר ובעבורך נשמר אותה!'

ר' יעקב שאל אותם: 'לאן אתם נוסעים כעת?' 'לצפת', הם ענו. אמר להם ר' יעקב: 'אני רוצה לנסע יחד אתכם לציון רבי שמעון בר יוחאי, ושם נשוחח אודות המצוה... עד מהרה הם החליפו את שני הגלגלים. גלגל רורבה אחד ממה שהיה לנו, והגלגל השני מהרורבה שלהם. וכך נסענו שוב רכב אחרי רכב... אבל הפעם באהבה ובפנים מאירות זה לזה.

כשהגענו לציון הרשב"י, ישבנו בפנה שקטה, ושם ר' יעקב ספר להם את כל מה שספר לנו ברכב, והיאך בדיק פשטים לספר זאת הם הגיעו. והוסיף לדבר דברי אמונה ואודות אהבת ה' לעמו ישראל, והרבה לדבר על חסדי ה' העצומים שה' עושה עמנו בכל שאנו בריאים, ומתוך כך אמר להם שראוי לנו כהכרת הטוב לה' להניח בכל יום תפילין על היד ועל הראש, כהודאה על הלב והמח ועל כל אברי גופנו והדם הזורם בכל העורקים והגידים שבנו.

וכן אמר להם, שראוי לנו יום אחד בשבוע מיום שבת לשבות ממלאכה ולנוח ולהתענג באכילה ושתייה כדי לפנות את מחנו מעוסקים, ולהתבונן בחסדים שעשה לנו ה' כל השבוע ולהודות עליהם לה'. הבחורים יצאו מחזקים מאוד, וקבלו עליהם שמירת

אל וארש

מה שמתרחש בשוליים – משפיע על רבים מאתנו לחשוב שגם הציור המרכזי של מחנה היראים לדבר ה' מצוי בהתדרדרות גדולה, 'וכבר אין מה לעשות', רח"ל ■ זו היא גם מטרתה של התקשורת – לייאש אותנו, ולגרום לנו לחשוב שגם אנחנו, לפחות בתחומים מסוימים, מצויים במצב שאין לו תקומה, חלילה ■ מטרתו של מאמר זה הוא להצהיר בריש-גלי שזה פשוט לא נכון! רוב גדול מאוד מבין האנשים הניצבים במרכז ההווה של הציבור החרדי, הנקראים אנשי-שלומנו, שומרים על עצמם מכל משמר, ויודעים אנה פניהם מועדות, ובטוחים שהקב"ה ברא אותנו דווקא בדור זה, ובתקופה שכזו, כדי שנעשה דווקא כאן, ודווקא היום, את מה שהוא, השי"ת, רוצה שנעשה, ונקדש את שמו ברבים ככל האפשר ■ חובת השעה היא לזקוק את קומתנו בגאווה ולהכריז בריש-גלי שאנחנו נמנים על נאמניו-של-השם-יתברך, וכל מה שייאמר לנו, מפי גדולי הדור, לעשות – נעשה

וצריך לדעת שהדברים אינם נכונים כלל ועיקר. נרצה, או לא נרצה, הסטיגמה הזו שאומרת 'זה המצב, ואין מה לעשות', נלקחת גם היא מהאטמוספירה החיצונית שלנו, המשפיעה במידה זו או אחרת גם עלינו.

בין אם אנחנו חשופים למצב-הרוח שיוצרת התקשורת, ובין אם לא, זה משפיע כמעט על כל אחד. וכיון שהאנשים שמחוץ לבית המדרש חושבים שגם אנחנו, ציבור היראים לדבר ה', מצויים במצב של התדרדרות, ואין בנו כוח להתמודד מול אתגרי התקופה, המסר הזה חודר למחננו, ומשפיע עלינו באפקט שלילי, עד שבאמת אנחנו חושבים שכבר 'אין מה לעשות'!

בשיחות שקיימנו לאחרונה עם נושאי-תפקידים רוחניים בכירים, טוענים כולם שזה בדיוק הזמן לצאת מהאפרורית העוטפת אותנו, ולראות את הזווית הכל-כך חיוביות ופְּרִיטִית שנותרו בציבור שלנו, בכל התחומים ובכל הפרמטרים.

יש במאמר שלפנינו מסר חשוב מאוד, כדי לחזק את השרידים אשר ה' קורא, השומרים עדיין על 'צורתו של יהודי' בכל רמ"ח וסס"ה שלהם, עושים את רצון השי"ת, ואינם מתחשבים ב'מה יאמרו' מצד אחד, ובלעגי התקשורת וצחקוקיה מצד שני.

אתה הולך ומדבר עם אנשים על ענייני-העולם, ועל ההתדרדרות הנראית בראש-חוצות, ומתבטאת בדברים שלא שיערו אבותינו, והתגובה הנשמעת בדרך כלל היא: 'אין מה לעשות... זה הדור שבו אנחנו חיים... צריכים להתרגל למציאויות אחרות, לפְּלִגְטָה אחרת, וזהו. זה המצב. מה אתה רוצה שנעשה... שנפתח במלחמה? שנצא למאבק נגד כל הדור?...'

התגובות המְפֹרָת הללו מלמדות על הלך-מחשבה שנשאב גם הוא מהאווירה השוררת בחוצות. כאילו כולנו נמצאים כבר במצב שאין לו תקומה... רחמנא-ליצלן. כאילו אין כבר מה לעשות, לפחות בתחומים מסוימים.

עדיין יש בדורנו עמלי-תורה אמיתיים; עדיין יש בימינו מי שהתפילה נטועה עמוק-עמוק בליבם; עדיין יש מי שאינם מכניסים לבתיהם אף כלי-תקשורת שאיננו מפוקח; ועדיין יש אלפים ורבבות הנאחזים ב'אמונת חכמים' באמת ובלב שלם!!!

וטהרתו; אבל יחד עם זאת לא צריך לחשוב שאנחנו, באי בתי המדרשות די בכל אתר, מצויים במצב כל-כך קשה, שכבר אין ממנו נסיגה.

זה לא כך, ומי שמנסה להחדיר במוחנו את הדבר, הוא יצר הרע בעצמו, המעונין להחליש את כוחנו ולהביאנו למצב של ייאוש וחלון, כדי שנתרפה במלאכתנו, מלאכת הקודש, בהיותנו בטוחים שאין כבר מה לעשות.

אז כדאי לדעת: עדיין יש בדורנו ובתקופתנו עמלי-תורה אמיתיים, שרצונם היחיד ושאיתם הבלעדית היא אך ורק ללמוד תורה, ולשקוע בעמלה.

עדיין יש בימינו מי שהתפילה נטועה עמוק-עמוק בליבם, והם באים לבית הכנסת בהדרת-קודש, כדי לשאת צקון-לחש טהור לפני בוראם. ומאמינים שכל מילה שהם מוציאים מפיהם בעת התפילה נשמעת בשמי-שמים, ומתקבלת במרומים.

למרות כל הסיאוב האיום-ההנורא הנראה מחוץ לכתלי בתי המדרשות, ולמרבח הצער חודר גם לשולי המחנה המתרחבים והולכים,

למרות כל זה - עדיין יש בתוכנו המון-המון בני תורה שיכולים להתגאות במנוחת-הנפש שלהם, הנובעת היישר מהסיפוק והאושר העצום של עמל-התורה הקדושה.

עדיין יש במשפחותינו רבים-רבים שאינם מכניסים לבתיהם אף כלי-

תקשורת שאיננו עומד תחת עיניהם הפקוחות של גדולי הדור. הגם שעניינה של התקשורת שאיננה-מבוקרת נפרץ מאוד לאחרונה, אבל עדיין יש משפחות רבות, מהשרידים אשר ה' קורא, השומרים על כתלי-בתיהם, ועושים כל מאמץ לקדש את דל"ת-אמותיהם, ומכניסים בבית רוח-של-שמחה והשראה, תוך יצירת קשר בריא עם כל ילדיהם, בכל הגילאים. קשר שהופך לבריא במיוחד, דווקא בגלל היעדרה מהבית של תקשורת לא-מפוקחת.

למרות הפרצות הגדולות במושג הכל-כך מקודש של 'אמונת חכמים', והעיוותים החמורים הנשמעים בעניינו, יש עדיין אלפים ורבבות הנאחזים ברכותיהם באמונה-רבתי, ואינם מקבלים שום החלטה משמעותית מבלי להתייעץ איתם. ולאחר שהרב אמר להם מה לעשות, הם הולכים ועושים כדבריו, בלי להתלבט ובלי להתבלבל - כי הרב/האדמו"ר אמר.

תגידו: לשם מה הדברים נכתבים? וכי באמת אנחנו סבורים שהמצב הגיע עד לדיוטא כזו שכבר אין מה לעשות? מה פתאום? - נענה ונאמר, שהאנשים הקרובים לתחושותיו של הציבור, ואלה שידועים לזהות ו'להירחיק'

ולמשל: כשמדברים על הצורך בשימוש במכשירי טלפון כשרים, בגלל הסיאוב הנורא-מכל-נורא השורר במכשירים שאינם-כשרים, יש כאלה המניפים ידיהם בביטול ואומרים: 'הביטו ימינה ושמאלה, לכל הכיוונים, ותראו כמה אנשים חרדיים משתמשים במכשירים פסולים; אז על מה אתם מדברים בכלל?!'

הדברים הללו, המחלישים את שומעיהם, אינם תואמים את המציאות, ודוברים מבטאים את מה שהם רוצים שיקרה... אבל זה לא קורה... והנתונים ניתנים לבדיקה.

נכון הוא, ואי אפשר להתעלם מהמציאות שמספרם של משתמשי הלא-כשר גדל ועלה, אבל עדיין אפשר לראות ריבי-רבבות של יהודים חרדיים, וגם כאלה הנושאים בתפקידים בכירים ביותר, שאינם נוגעים במכשירים הנוראיים הללו.

נפגשנו לאחרונה עם ראש-עיר חרדי במרכז הארץ המציג בפנינו את המכשיר הכשר שלו, ומצהיר שאין לו שום מכשיר אחר, והוא משתמש רק בזה הַכָּשֵׁר. לדבריו,

אין בכך כל בעיה, ושום קושי, וכל הקשיים נוצרים מכך שהאדם חושב שזה קשה... אבל כרגע שהוא יודע שזה מה שצריך לעשות, וכך מורים כל גדולי הדור, מכל החוגים והערות, הוא לא נתקף בשום קושי.

وهוא לא היחיד. גם בעלי-תפקידים אחרים,

מנכ"לים הממונים על משרדים רבי-היקף ועומדים בראש מערכות ציבוריות גדולות, משתמשים רק במכשירים כשרים. ואחרי הכל, ולמרות הכל, ולמרות אווירת ההפקרות השוררת בחלקים נרחבים של הציבור, יראי-השם מצייתים לרבנותיהם ומתרחקים מכל קשר עם האיפונים למיניהם.

ועל זה באנו במלים אלו! כדי שנלמד להסתכל על הטוב והיפה שעדיין משתקף במחנה היראים, ולדעת שצריכים להתגאות ב'חזות הגלותית' שלנו, להתפאר בכך שאנחנו משתייכים ל'דור הישן', ל'דור הקודם', ולא 'מתקדמים' אל הפטנטים והחידושים הדיגיטאליים שרק הִרְעוֹ לָנוּ, והרסו את מבצרנו ופרצו את חומותינו.

היום כבר לא צריך לומר ששנשתיך יותר לדורות הקודמים, כך ייטב לנו בזה ובכא... כן, כן, גם בעולם הזה! מי שלא נצמד אל כל השכלולים הנקלוליים, ואינו מתפאר ב'דור 5', אלא 'מתקדם אחורה' לְעֵבֶר דורות-העבר, הוא הוא האדם שחי טוב גם כאן, בעולם הזה. והדברים ידועים ופשוטים כיום לכל בר-בי-רב.

ולא שלא צריך להיאבק מול פורצי-הגדר. בוודאי שצריך לקדש מלחמה ולצאת לקרב על קדושת המחנה

נלמד להסתכל על הטוב והיפה שעדיין משתקף במחנה היראים, ולדעת שצריכים להתגאות ב'חזות הגלותית' שלנו, להתפאר בכך שאנחנו משתייכים ל'דור הישן', ל'דור הקודם', ולא 'מתקדמים' אל הפטנטים והחידושים הדיגיטאליים שרק הִרְעוֹ לָנוּ, והרסו את מבצרנו ופרצו את חומותינו

ראשונים ואחרונים, שהארם צריך להלך ברוח נמוכה ובנפש שפלה, ולחשוב על אפשרותו. זה לא סתירה, בגלל שכוונתם של ספרי המוסר היא שהארם צריך להרגיש כך ביחס לאביו-שבשמים, אדון-האדונים וגבור-הגיבורים.

אבל כאשר מדובר בהתייחסות אל פורקי-העול למיניהם, ובכלל זה כל אלה הנמנים על 'מהרסיין ומחריביין', צריך כל אחד לאזור עוז ותעצומות, ולהלך בגאות-אמת ולהרגיש שהחברה בה אנחנו חיים מורכבת מהאנשים הכי-מסולאים-בפז, עידית-שבמידית, ואף אחד לא יצליח לגזול מאתנו את ההרגשה הזו.

רק לחשוב מה גדול ערכו, ומה עצום שוויו, של כל מי שנשאר בתומתו, ומהלך במשעולי-הדרך שמתווים לנו גדולי הדור. רק לחשוב באיזו הערכה יתקבל אדם כזה אצל משיח-צדקנו שיבוא במהרה. ולא נשאר לנו הרבה זמן להמתין.

ומה שברור, שדווקא היום, כשברור לנו שפעמי משיח כבר כאן - כדאי ללכת בדרכי-יושר, ולא להיסחף אחר כל המסיתים. ולדעת, כפי שאמרנו, שעדיין יש גם בדור זה אלפים ורבבות העושים רצון קונם, ומייחלים לגילוי כבוד שמים מהרה.

ומסקנת-המסקנות צריכה להיות שעלינו להתנתק מהתקשורת בצורה מוחלטת. לדעת שאנחנו לא שייכים אליה כלל וכלל, ומסריה אינם מתאימים לנו בשום צורה.

את תגובות-האמת של קהלי-היעד החרדיים, יעירו בפניכם שכל מה שנכתב לעיל - שריר וקיים.

כי מה שמתרחש בשוליים, שכאמור מתרחבים-והולכים, משפיע על רבים מאתנו, שאולי לא נסחפים למעשיהם של השוליים הללו ומתנערים מהם באופן מוחלט, ואף מתרחקים מכל מה שהם מייצגים, אבל, כל זה מעניק להם הרגשה שגם הציר המרכזי של הציבור שלנו (מה שקרוי כיום 'מיינסטרים'), לוקה מאוד בעניינים אלה.

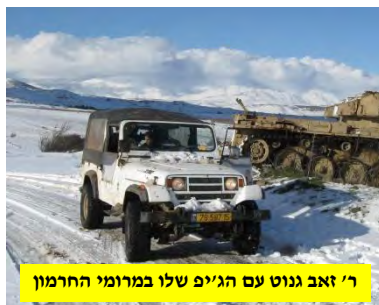
מטרתו של מאמר זה הוא להטמיע בלבנו ובהרגשותינו את הידיעה שזה פשוט לא נכון! רוב גדול מאוד מבין האנשים הניצבים במרכז ההווה של הציבור החרדי, הנקראים אנשי-שלומנו, שומרים על עצמם מכל משמר, ויודעים אנה פניהם מועדות, וגם אם אי-אפשר להתעלם מ'ירידת הדורות' המורגשת במעשינו, ובאישיותנו, אבל הם יודעים שהקב"ה ברא אותנו דווקא בדור זה, ובתקופה שכזו, כדי שנעשה דווקא כאן, ודווקא היום, את מה שהוא השי"ת, רוצה שנעשה, ונקדש את שמו ככל האפשר.

אנחנו חיים בדור שחובת השעה שלו היא לזקוף את קומתנו בגאווה (לא ביהירות ובשחצנות, אבל בגאווה יהודית אמיתית!), ולהכריז בריש-גלי שאנחנו נמנים על נאמניו-של-השם-יתברך, וכל מה שייאמר לנו, מפי גדולי הדור, לעשות - נעשה.

עם טלפון כשר בלבד בנקיקי המדבר

לאחר שתתוודעו לסיפורו המופלא של מדרך הטילים מ'יסודות', ושל עמיתו הטייס, וכמה אישים נוספים, המתעקשים כולם להשתמש רק בטלפון כשר, תבינו שאפשר להוריד מעל סדר-היום את המחשבה הלא-נכונה הזו, ולצאת בקריאה מהדהדת שאין אף אחד, יהיה מי שיהיה, שאינו יכול להסתדר עם טלפון כשר בלבד. מזה כ-20 שנה מדרך ר' זאב גנוט טילים בכל רחבי הארץ, ותתפלאו לשמוע שהוא משתמש רק במכשיר כשר, ורק במפות פיזיות מ...נייר; אין לו אינטרנט, ולא 'ווייז', וגם לא וואטצפ, והטילים שלו הרבה יותר מעניינים...

מורי הדרך והמדריכים של ימינו כל-כך שֶׁעָבְדוּ את עצמם למכשירי הניווט, שאיבדו כבר לחלוטין את חוש-הניווט העצמי שלהם, ואם תבקש מהם לאתר נקודות אורך-ורוחב במדבר, ובמקרה המכשירים שלהם יתקלקלו, הם לא ימצאו שם את ידיהם ורגליהם. לעומת זאת, מי שלא מצויד במכשירים אלה, התרגל לפתח גישות מקצועיות, והוא מכיר ומזהה בחושים אלה את כל התוואים וההצטלבויות. הרב גנוט, בן ה-43, מתפקד מזה כ-20 שנה במקצועו כמדריך טילים, והוא

מנהלי הת"תים, וגם מאות בתי-אב פרטיים, מכירים אותו בין היתר גם באמצעות העובדה שבניגוד לכל יתר עמיתיו אי אפשר להשיג אותו אלא במספר הנייד הכשר שברשותו - 05276-19635. 'וכשר' זה כשר למהדרין; בלי 'סים' משותף, בלי וואטצפ, כלום. זאת למרות שתוכנת הניווט המצויה כיום במכוניות רבות הנעות בכבישים היא כאין-וכאפס לעומת החידושים הטכנולוגיים המצויים בניווט-מדברי, שהוא גם לכאורה 'נצרך' יותר, כדי לא לטעות ולתעות בנקיקים המדבריים.

מעריך מאוד - תשמעו טוב - את העובדה שאני משתמש רק בנייד כשר, מהיום והלאה הוא יעביר לי עבודות שאוכל להתפרנס מהן.

בשלב מסוים פרץ האיש בבכי, ואמר שכל הילדים שלו ירדו לגמרי מן הפסים בגלל המכשירים הללו, 'ולכן אני מאוד מעריך ומכבד את מי שאינו נסחף אחריהם, ובמיוחד במקצוע שלנו, כשרק אני יכול להעיד עד כמה זה נחוץ, ובכל זאת אתה מתגבר על עצמך, ומשתמש רק במכשירים כשרים. כל הכבוד'.

הרב גנוט מוסיף עוד נקודה מעניינת, ואומר: 'אני מטבעי אדם סקרן מאוד, ורוצה לראות הכל מול העיניים, וזו גם אחת הסיבות שנמשכתי למקצוע הדרכת הטילים, הפותח בפני אפיקים חדשים ומרתקים שאחרים אינם נחשפים אליהם. וככזה, הייתי אמור למצוא את עצמי בתוך המבול... של שטף המידע הנמצא באייפונים. הנני מעיד על עצמי שמדי יום יש לי נסיון חדש בנושא, וברוך השם שאני עומד בכך'.

מה שצריך להדגיש הוא, שהעובדה שאיש-שיחוני אינו משתמש במכשירים לא-כשרים אינה פוגמת בכח-זה את איכות ההדרכה והטיול. 'מה שאצלם לוחצים על כפתור, ומגיעים לכל מקום, ומיד, אצלי זה עובר עם מפות פיזיות, המשוורטטות על נייר. מה שאצלם פועלת הלחיצה שהמכונת יודעת להסתדר לבד, אצלי צריך לכוון בידים כל פעולה ופעולה... אבל אם אתה שואל אותי, זה מה שעושה את הטיול יותר נעים ומקורי, כשאנשים רואים שאתה מתאמץ עבורם, ולא רק לוחץ ולוחץ על כפתורים דיגיטאליים.

ואם הוא מתמצא במקומות מרוחקים, ה'המצאות' המרתקות שלו באזור נחל שורק, שם שוכן מושב 'יסודות', הן כפלים. מי שחושב שכדי ליהנות מנוף יפה, צריך דווקא להצפין הרחק-הרחק עד לקצה הגליל העליון, יגיע אל גנוט וישמע שגם באזור 'יסודות' יש נופים המזכירים את צפון הארץ, ולא צריך להתעייף ולנסוע רחוק.

'הנחלים והמעיינות שאני מכיר כאן באזור, מזכירים את עמק החולה, ויש אפילו מצפה גבוה המזכיר את מצפי הגליל', הוא אומר, והסיבה שאנחנו מצטטים אותו באמירות אלו היא אך ורק כדי להמחיש לציבור הקוראים שלא צריך להיות מצויד בטלפונים לא-חכמים כדי להכיר אתרים. והראיה, שהעמיתים שלו אינם מכירים את כל מה שהוא מכיר... וגם לא חצי מזה...

וזו ראייה ניצחת לכל מי שבא וטוען 'שהעבודה שלי מחייבת לעשות כך וכך, ואלו הן פעולות שאי אפשר

מעיד על עצמו ש'מאז ומתמיד אהבתי לטייל, ולהכיר כל פינה בארץ'. הוא נולד ברכסים לאביו הרה"ג רבי יגאל גנוט שליט"א, מאברכיה המופלגים והוותיקים של הישיבה בכפר חסידים, ומתלמידיו המובהקים של מרן המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצ"ל (שנהג במשך עשרות שנים לאכול את סעודת הפורים שלו אצל משפחת גנוט).

בשל היותו יהודי חרדי בכל רמ"ח ושס"ה, מוצף ר' זאב בהזמנות על בסיס יומי ע"י משפחות, יחידים, וגם כמובן מוסדות חרדיים גדולים, המעוניינים להיות מודרכים על ידו בטיול, בכל מקום שהוא על פני הארץ. בנוסף להדרכה עצמה הוא מחזיק חברת לטיולי-גיפים, הכפופה למשרד התחבורה.

כאשר אנחנו מגיעים לענין הזהירות המרובה, והראויה להערכה, שהוא נוהג בכל מה שקשור לתקשורת, מקדים גנוט ואומר שאינני מתכחש לכך ש'מדובר בנסיון מאוד גדול מצדי. דהיינו, אל תחשבו לרגע שהדבר קל. נכון שאני עושה זאת בהכרה מוחלטת, אבל עמיתי בהדרכת טיולים אינם יכולים להאמין שאני מנותק לחלוטין מכל מגע עם תקשורת שאינה כשרה'.

הוא מציג בפנינו, למשל, את המפה הגיאוגרפית שלו עם כל אתריה של ארץ ישראל, והמפה הזו עשויה מחומרים פיזיים, כלומר: מפה מנייר... כמו פעם... כמו כל המפות בהן השתמשו מורי הדרך והמדריכים לפני עשרות שנים... 'אינני מחזיק בשום מכשיר דיגיטאלי הפועל באמצעות התקשורת המקוונת', מזהיר גנוט, וחוזר שוב לציין ולתאר כמה שזה קשה, מכמה וכמה סיבות, וברור גם

שמפסידים לקוחות שהתרגלו לחפש רק ברשת. אבל יחד עם זאת, ועוד לפני שהוא מפרט מדוע בעצם לא מפסידים מאומה, מרגיש גנוט שהציות לדרברי חכמים, והזהירות מהסכנות הגדולות הנעוצות באינטרנט, הוא חובה גמורה לכל יהודי חרדי מצד אחד; ומצד שני מהווה הציות סיפוק של ממש לכל מי שצועד בדרך זו. ומי שמאמין באמת בכל מילה היוצאת מפי רבותיו יודע שלא יתכן שייגרם לו נזק מהליכה בדרך האמת.

אבל, ההפתעה הגדולה היתה כאשר הגיעה שיחת טלפון מאחד הקיבוצניקים המתגורר בישוב סמוך, הידוע כקיבוץ שמאלני, וגם האיש עצמו אינו שומר מצוות. כשהרמתי את השפופרת, לא האמנתי למשמע אוזניי, אומר גנוט. האיש ביקש לדעת האם אני אכן משתמש רק בטלפון כשר, וכאשר 'הודיתי באשמה', הודיע לי הקיבוצניק שגם הוא עוסק באותו מקצוע, בהדרכת טיולים, וכיון שהוא

למעלה: ר' זאב גנוט מעלה לגיפ שלו בני ישיבה. למטה: בחציית אחד מנחלי הגולן

עם הילדים ולחנכם, ולהעמיס עליהם תובנות ומסרים חינוכיים. לך ובדוק בכל הבתים שבהם האבא משתמש במכשירים אלה, ותמצא שגם בזמנים שהוא בבית, ליבו אינו שם, והוא אינו פנוי לילדיו

במלים אחרות: ההתגברות שלך הבאה לידי ביטוי בהתנתקות המוחלטת מכל מה שקשור לאינטרנט, היא השקעה לא רק בכ-עצמך, ולא רק בילדיך-שלך, אלא בכל הדורות העתידיים לבוא. גם הצא צאים שלך יחנכו כך את ילדיהם, וכן הלאה, ורק לנסות ולחשוב על הרווח האמיתי שיש בכך, מול רווח מפוקפק של שימוש במכשירים שנאסרו גדולי הדור.

כשהילדים שלך רואים שהטילים מתוכננים ע"י מפות פיזיות, ללא וויז, או טלפונים 'לא-חכמים', הם לומדים שאפשר להסתדר גם בלי המכשירים הללו, ומסרבים להטות אוזן לכל המפתים והמסיתים הבאים ואומרים להם שכיום אי אפשר בלי המכשיר הזה, ובלי המכשיר הזה, אי אפשר... ואני מהווה את אחת העדויות שבהחלט אפשר. ולא רק אפשר, אלא החיים נעשים יותר נוחים, יותר שלווים ויותר שמחים. אני אומר זאת באופן חד-משמעי!

כדי להמחיש בפנינו עד כמה אפשר ואפשר להסתדר בלי המכשירים הלא-כשירים מספר לנו גנוט שממש באלה הימים פגש חבר טייס, בעל תשובה, שעד לפני תקופה קצרה תפקד כטייס בחיל האוויר, ועתה הוא טייס אזרחי. כשסיפרתי לו שאני משמש כמדריך טיולים ויש לי רק מכשיר כשר, הוציא הלה את המכשיר שלו, וגרם לתדהמה.

מכשיר פשוט לחלוטין, עם סים כשר בלבד, בלי שום הוספות. והוא - כבר אמרנו - טייס!!! 'למדתי להסתדר עם המכשיר הזה, ואינני זקוק לשום דבר אחר', אומר הטייס. 'כמי שמחובר לעולם הטייס, מוסיף גנוט, אני יודע כמה שזה קשה לכאורה, אבל רק לכאורה... כי מי שמחליט שהוא אינו רוצה מכשירים אחרים, מסייעים לו מן השמים'.

בכלל, הטלפון הכשר הפך למושג שהכל מכירים בו, וממילא לא צריכה להיות שום בעיה באף מקום. גם כאשר הינך נכנס לעסק שהחוק מחייב אותו בתו ירוק, ומבקשים ממך להציג אפליקציה, ואתה אומר שיש לך מכשיר כשר, כל השוערים יודעים כבר מה זה, ומבקשים להציג את התו שהורפס על נייר.

והבא ליטהר מסייעין בידו.

למעלה: בפתח מנהרה במדבר יהודה. למטה: עם המפה הפיזית שלו, העשויה מנייר, בשעת לילה

לעשותן ללא איפון'. שכן, כאמור, אין לך מקצוע הדורש לכאורה היצמדות למכשירים המסואבים יותר מהדרכת טיולים, ולמרות הכל עומד לפנינו יהודי המעיד על עצמו שהוא מסתדר בלי זה...

מסר נוסף הוא מעביר תדיר לנוסעיו, וזאת על ידי הצגת שאלה: אם השימוש בתוכנת ה'וויז' וביתר הפרויקטים הממוחשבים האמורים להקל על הנסיעה, הוא אכן גורם לנהגים להרוויח זמן בעמידה בפקקים, ומותיר להם אפוא הרבה זמן פנוי, מדוע אנחנו לא שומעים על יותר ויותר 'סיומי ש"ס' הנעשים בעולם על ידי הנהגים 'הפנויים' הללו?... אם כל-כך הרבה זמן נותר לנהגים, מדוע הם אינם מנצלים אותו לערכים רוחניים, ולהספקים גדולים יותר בלימוד תורה?

על-כרחנו שאין זו אלא עצת-היצר, הגותן לבני האדם להבין שאם ישתמשו בתוכנות הממוחשבות בנהיגתם, הם ירוויחו זמן, ובמציאות - פני-הדברים שונים לחלוטין. גנוט מסביר לנו גם את ה'שקר' שבתוכנות אלו, ולמשל: כאשר יש פקק באזור רחוב 'אלנבי' בתל אביב, 'מסיעה' אותך התוכנה לרחוב מרכזי אחר, כמו קינג-ג'ורג' ורחובות מרכזיים אחרים. אבל מי שאינו נזקק ל'וויז' מלמד את עצמו להתנווט על ידי השתחלות מהירה לרחובות צדדיים וקטנים, שם אין פקקים...

גם אם אתה, המבוגר-האחראי, סבור שהאינטרנט לא יזיק לך - ואין דבר כזה בעולם!!! אין אדם שיכול להעיד על עצמו שזה לא יזיק לו - כדאי לך מאוד להימנע מכך ולרכוש בצורה זו את ההערכה הגדולה של הילדים ובני-הבית. אני מעיד על עצמי, מספר גנוט, שהילדים שלי יודעים להעריך את ההתגברות שלי בענין.

לפעמים הם-עצמם פורצים בשאלה ואומרים לי 'אבא, איך אתה מסתדר בדרכים', וכשאני משיב להם 'ילדי היקרים, זה מה שציוונו רבותינו, וזה מה שכל יהודי צריך לעשות', הם מקבלים מכך את המסר המוסרי הגדול ביותר שאפשר לקבל בדורנו. מסר חד ונוקב על 'אמונת חכמים' צרופה, שאינה תלויה בדבר.

ואני יכול לספר לך בשמחה, הוא אומר, שהדברים משפיעים על הילדים, עד כדי כך שהם כבר מנסים להשפיע על חבריהם וקרוביהם שיתנוזו לחלוטין מכלי-המשחית הזה... מה-גם, ממשיך גנוט ואומר, שכאשר אינך צמוד למכשירים המסואבים הללו, יש לך הרבה יותר פנאי להיות

עם מסורת לא מתווכחים...

השיטה הטבעית של חזן
העוברת במשפחה מזה כ-100 שנה
מוכחת כיעילה ביותר
בפתרון בעיות זיהום למיניהם:
מוגלות, הצטברויות, אבצסים,
שושנה, ציפורן חודרנית, פטריות,
שערה הפוכה, יבלות ועוד
- כל סוגי הזיהומים
גם בכשל שיטות הריפוי האחרות

ריפוי טבעי ומהיר, ללא תרופות, סבל וניתוחים
וללא יציאה מתפקוד

באיזור המרכז
052-3631432

באיזור ירושלים
02-5443334

על מתפללי בית הכנסת המרכזי. מי שיעקוב אחר הנהגתו המופלאה, יבחין מיד שגם הוא מתנהג על פי הסיסמה הנ"ל של 'תמיד כן'... תמיד הוא אומר 'כן'...

לא חשוב מה תבקש ממנו, ובאלו קשיים הוא ייתקל בבואו למלא את בקשתך; תשובתו – תמיד – תהיה 'כן'. תבקש ממנו להיות שליח-ציבור – 'תמיד כן'; אף פעם לא ראינו אותו מסרב לבקשת הגבאי. תבקש שיותר על מקומו לטובת אורח, ותמיד תשמע ממנו תשובה ותגובה חיובית.

מעולם הוא לא יסרב לכל בקשה/הצעה/דרישה שייצגו בפניו. כל טובה שתבקש ממנו – תמיד-תמיד ישיב לך ביין.

ולא שהוא חלש-אופי... שאינו יכול לומר 'לא'... מי שמכיר את דמותו של ה"ח עליו אנחנו מדברים, יודע שהוא רחוק מלהיות כזה. יש לו דעה מוצקה מאוד בכל דבר וענין, והוא יודע היטב את אשר לפניו, ומודע גם לתכונותיו ולמידותיו, כמו גם לצרכיו האישיים.

כל זה בינו-לבין-עצמו. שם הוא מתאים את עצמו למידותיו-שלו, ולמה שהוא מסוגל לעשות.

ברם, כאשר מדובר בבין-אדם-לחברו, ביחסיו עם הסובב אותו, ובעצם בכל נושא המופנה אליו על ידי מי מהציבור, יבטל ת"ח את כל רצונותיו האישיים, וישתדל למלא את רצון הזולת.

כמה טוב להיות אדם שכזה! כמה אושר-פנימי יוצרת הנהגה שכזו בליבו של האדם עצמו! הרי כל הצרות והמועקות ניחתות על בני-אדם אך ורק מפני שהם אינם מסוגלים לוותר על כבודם ועל רצונותיהם האישיים.

מי שמוותר על כל אלה, ויודע שאף אחד לא חייב לו מאומה, ומכין את עצמו מראש להיענות לכל מה שידרשו ממנו, הוא המאושר באדם. ולא רק זאת אלא שכולם אוהבים אותו, ומגלים סימפטיה ואהדה יתירה לדמותו. אין לו שונאים, כי הוא לא פועל נגד אף אחד. ועוד לא דיברנו על הס"ד העצומה המושפעת מלעילא על אדם כזה.

ומי אינו מעוניין באושר בחיים? מי יסרב לקבל סיעתא-דשמיא? – כדי להגיע לכך נצטרך לשנות את ההסתכלות שלנו על הקהל שסביבנו, ולאמץ את הסיסמה דלעיל.

היו בטוחים שזה יעבור בס"ד. תמיד כן.

'תמיד - כן'...

אחת החברות המסחריות הגדולות, ברצותה למשוך לקוחות, החלה לפני כמה שנים לפרסם 'סלוגן' חדש הנקרא 'תמיד כן'! מיותר להסביר מדוע הסיסמה הזו אמורה להביא עוד ועוד לקוחות לרכוש את מוצרי החברה. אם 'תמיד כן', אז מדוע שאני אהיה 'לא'??? אם 'תמיד כן', זה אומר שתמיד כאשר נבקש את המוצר הוא יהיה זמין, ואם הכל 'כן', הרי שמהו חיובי מסתובב בשטח...

כמו שמיותר להסביר את ההגיון העומד מאחורי הסלוגן הקליט הזה, שהומצא מן-הסתם על ידי חברה יח"צנית שגבתה על כך מחיר אסטרונומי, כך יהיה גם מיותר לגמרי ליומר שמהסיסמה עצמה ועד היישום בשטח של המושג 'תמיד כן', רחוקה הדרך מאוד.

לא נהיה אנשי-גזמא אם נאמר שהיחס ללקוח במשרדי החברה הוא לא תמיד כן, ואולי הרבה יותר 'לא', וכידוע בעולם המסחר, שכל אחד עושה את מה שייטיב עימו ועם האינטרסים שלו, ולא חושב כל-כך על השני, גם אם הוא אמור להיות לקוח רציני.

לא שאנחנו יודעים את זה בבירור. אין אנחנו נמנים על לקוחותיה של חברה זו (שאגב היא שומרת-שבת, ולכן ניתנת כאן הבימה לסלוגן שלה...), ומעולם לא נכנסנו לאף אחד מסניפיה ברחבי הארץ. ברם, זו היא הסטיגמה של העולם המסחרי, וככה זה עובד... שהמרחק בין יישום 'ההצהרה המסחרית' ובין הביצוע בשטח, רחוק עד מאוד.

המגמה היא למשוך את הלקוחות באמצעות הסיסמה היהודית, שניתן לזכרה בנקל, וכְּשֶׁאֵלָּה כבר נמצאים בידיים שלנו, לא חושבים עליהם כל-כך. ויש חברות שאכן ממשיכות להפגין יחס חיובי ואוהד ללקוח, בבחינת 'הלקוח תמיד צודק', אבל הכל מהשפה ולחוץ. ברגע שהחברה תרגיש שהיחס הזה פועל לרעתה, היא תחדול ממנו. ומדוע נכנסנו לנושא? וכי על החברה ההיא באנו לדבר? הרי ממילא אין אנחנו מוזכרים את שמה... הסיבה לכך נעוצה בדמותו של אחד התושבים הוותיקים ברמת אלחנן, הנמנה

לקראת חתונת בית גור שנערכה בחודש האחרון, הגיע סב-הכלה, הנגיד הרה"ח רבי יצחק שפיא, בשליחותו של סב-החתן, כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א, להזמין לחתונה את רבינו המרא דאתרא מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין

ספרים רבים, ועתה הוציאה לאור ספר יקר-
ערך בשם 'מזג עביר', בהפצת 'יפה נוף'.

המדובר בספר קריאה מדהים. מציאותי ומפתיע,
עם הרבה אוויר ואווירה, המלמד כיצד הופכים הוללות
לשמחת-אמת. הסיפורים מביאים עמדם משב-רוח
מרענן בספרות החרדית, שנינות, רוח צעירה, יחד עם
עושר לשוני נדיר וביטויים חדישים הגורמים לקוראים
לחזור שוב ושוב על כל סיפור.

ישעת חלוקי, ירוח צעירה, יגן של אורחי, ספריה
הבלתי-נשכחים של ע. בר כוכבא, מעוררים נוסטלגיה

מתוקה אצל כל הקוראים
שהיו צעירים לפני 20 שנה...
עתה, לאחר הפסקה ארוכה,
חוזרת הסופרת הוותיקה
לשדה הספרות עם ספרה
החדש - 'מזג עביר'.

כמו בחמשת קודמיו,
סיפורים הלוקחים מחיי
היומיום, כשבעטה השנון
הם הופכים למרתקים
ביותר, והמסר שבכל אחד מ-30 הסיפורים עמוף
בשנינות, בהומור דק, ברגישות ובחן מיוחד, האופייניים
לכתיבתה המנומנמלית.

'מזג עביר' - חוויה מהנה וייחודית, לקוראים
הצעירים בני זמננו, כמו לכל מי שעודו צעיר ברוחו.

היהודי הנווד
יצחק כרמלי מגיש:
המסע למצרים

מסע הרפתקני אל מצרים העתיקה,
שיטוט בסמטאות הצוירות והאכלות של קהיר,
מפגש עם השרידים היהודיים ההולכים ונכחדים,
ונסיון לענות על השאלה
מי בנה את הפירמידות?

להזמנת הרצאות - 0527677575

ראיות לפסק-דין של ארן הגר" זילברשטיין שליט"א

יישר-כוח על הגליון המושקע. רציתי להעיר
דבר-מה על דברי הגר"י זילברשטיין
שציטטתם מאחת מדרשותיו על אותו בחור
בסלבודקה ששכח מהצום של עשרה בטבת,
ניגש לברז ובירך 'שהכל', ואז נזכר בצום.

הבאתם בגליון הקודם שהרב שליטי"א אמר לו
שכיון שעד סוף הצום היו כ-20 דקות, ימתין בשתיקה
עד צאת הצום, ואז ישתה מהמים, וזה לא נקרא הפסק.
הרב הוסיף שלא ראה עד היום מישהו שאומר כך, אבל
גם לא ראה שחולקים על זה.

והנה יש לכאורה ראיה מהספר חסידים (סימן
תתנא): 'אדם שבירך על המים, ואמרו לו אל תשתה כי
עתה התקופה נופלת, ימתין בשתיקה ואל ידבר עד
שיידע שעברה התקופה, ואז ישתה, וא"צ לברך פנים
שניות'. ע"כ. והנה לכאורה כפי שאמר הרב.

ראיה מפורשת מהפמ"ג

נציין שקיבלנו מכתב נוסף מאברך ת"ח שהביא
ראיה מפורשת יותר מהפמ"ג (ביאשל אברהם), סוף
סימן ר"ו) הכותב כך במפורש לגבי תענית. וזו לשונו:

'מה שכתב מים בשעת התקופה ימתין וכו', משמע
מי שבירך על מאכל ובאותה שעה אסור לו, הדמיון
בתענית, ובירך זמן-מה עד הלילה ולא הסיה דעתו,
מהני וכו'.

האלצה על ספר קריאה של ע. בר- כוכבא: 'מזג עביר'

רציתי להמליץ על ספר קריאה מרתק של
הסופרת הידועה ע. בר-כוכבא שחיברה כבר

'תאכל סעודת שבת, ובתך תלד בשלום'

מסופר, כי יהודי בא לביתו של ה'בית הלוי', בליל שבת קודש, ואמר לו שבתו מקשה ללדת, וכי נשקפת סכנה גדולה גם לעובר וגם לילדת. ה'בית הלוי' הורה ליהודי שיעשה קידוש ויאכל סעודת שבת כדת, אך היהודי, במר לבו, השיב, כי אין הוא מסוגל, במצב בו הוא נתון, להתיישב לאכול ולשתות.

ה'בית הלוי' התעקש שיקדש וישיב לסעוד את סעודת השבת. לאחר שסיים לאכול, אמר לו ה'בית הלוי': "בעזרת השם יתברך בתך הילודת תזכה לישיעה בקרוב".

ואכן, לאחר זמן לא רב, שב היהודי לביתו של ה'בית הלוי', ובשר לו בשמחה שבתו ילדה בשעה טובה ומוצלחת, ושגם היא וגם הוולד בריאים ושלמים, והוסיף ואמר: "זה ממש מופת של הרב".

ה'בית הלוי' ביטל את דבריו ואמר, שזהו פסוק מפורש בתהילים [לז', ד']: "והתענג על ה', ויתן לך משאלות לבך" – מי שמתענג על ה', זוכה לכך, שהשמיים ימלא את כל משאלות לבו לטובה ולברכה.

הגר"י פילמן על חיוב הציאות לגדולי הדור

בשבת האחרונה, פרשת 'יתרו', דרש מורנו הגאון רבי יהודא סילמן בעת רעוא דרעווין בבית הכנסת המרכזי, ואמר דבר מופלא בשם ה'חתם סופר', שיש בו כדי ללמדנו על החיוב לשמוע ולציית בקול גדולי התורה בכל דור ודור.

על הפסוק 'וחמושים עלו בני ישראל', מביא רש"י שאחד מחמישה יצאו ממצרים, וארבעה חלקים מתו בשלושת ימי אפילה. רש"י סתם ולא פירש מי אלה שלא זכו לצאת ממצרים, ועל איזו עבירה נענשו?

אבל רבינו החת"ס, הביא הגר"י סילמן, ואמר בזה דברים נפלאים.

להתנגד להם כלל! היש דבר קל מזה!! ומדוע אם כן נמת ין עד שמשה רבינו יגאל אותנו!! בואו נעשה זאת עכשיו, ומיד!

זה היה המבחן הראשון של כלל ישראל, מבחן-הציאות והאמונה להנהגת משה רבינו. זה היה המבחן הראשון האם הם מוכנים להאמין בהנהגת גדולי הדור בכל מאת האחרונים, או שאם יראה לנו שאפשר לפעול, ו'להרוויח' משהו, אז נפעל לבדנו, וניקח עתידנו בידינו.

ואכן, אומר החת"ס, רבים-רבים מעם ישראל לא עמדו בנסיון, אלא ניסו להיות אדונים על גורלם, ולעשות שפטים באויב המצרי, והם הם אשר פגעה בהם יד ה' ולא יצאו ממצרים. אנשים אלה הוכיחו במעשיהם שהם אינם ראויים להימנות על דור יוצאי-מצרים.

אלה דבריו הנפלאים של החת"ס, הבאים כמובן לידי ביטוי גם בתקופתנו, שבה התמסמס קמעה המושג המקודש כל-כך של ציות מוחלט לגדולי הדור. עלינו לדעת שאם הגדולים החליטו וקבעו דבר-מה, עלינו לעשותו ללא כל שאלות, ולבצע את ההוראה הלכה למעשה, גם אם עיני-הבשר שלנו רואות אחרת, וגם אם לפי כוח-השיפוט השגוי שלנו נראה שעדיף לא לעשות כד. זה מבחן-הציאות של כל יהודי בתקופתנו הרת-עולם!

כל ילד יהודי יודע שבשלושת ימי מכת החושך, לא היו מסוגלים המצרים לזוז ממקומם, ואדם שהרים את ידו לפני בוא המכה, נאלץ להשאירה באוויר, ומי שעמד לא יכול היה לישוב, וכו'. והנה, באותה עת נכנסו היהודים לבתיהם של המצרים וראו את כל רכושם, וממילא הם הבחינו גם בנס הפילאי הזה שכל המצרים הפכו למשותקים בעת מכת החושך, ואינם יכולים להזיז אף אבר.

לכאורה, הדבר הפשוט ביותר שצריך לעשות עתה, הוא, להפסיק להמתין לגאולה שהובטחה ע"י משה רבינו, ולקחת עתידנו בידינו (מופך?). כלומר, לגייס את כל עם ישראל, ולצייד אותם בכלי-נשק (הרי הם היו 'חמושים'), להרוג את כל המצרים המשותקים, שאינם יכולים לזוז ממקומם, ולקחת את כל הרכוש שלהם. הרי המצרים לא יוכלו

מורנו הגאון רבי יהודא סילמן שליט"א, בברית המילה לנינו, נכד לבנו הרה"ג רבי יוחנן שליט"א (מימין), בן לנכדו הרב יצחק (דורש בסעודת הברית)

שְׁבִתִּי בן ה-105 שב לבית הכנסת

ועכשיו הוא עמד שם, על הבימה, ובכה... קול בכיו הגיע למרחקים, עד שהחברים שהתהלכו ברחבה שָׁמְעָל ל'מחסן', מיהרו לרדת ולראות מה קרה.

שבתי בכה ובכה. אי אפשר היה להרגיעו. נקל לתאר גם את הדמעות שנקו בעיניהם של יתר חברי הקיבוץ שהגיעו לבית הכנסת. רק לאחר כמה דקות הצליח להוציא מפיו את המשפט 'אתם לא יודעים מה צריך לומר עכשיו, בתפילה זו שלפני שבת?!' - אני אלמד אתכם מה שלמדתי בחיידר, בפולין' - - - ושוב פרץ בבכי, בכי כזה שרק יהודי יכול לו, גם לאחר כל-כך הרבה שנים שבהן לא זכה לעמוד בתפילה לפני בוראו - - -

הקיבוצניק הקשיש, כך מתברר, נולד בעיר קראקא בפולין, ולמד שם כמה שנים בחיידר. בערבי-שבתות היה הולך עם אביו לאחד השטיבלך החסידיים בעירו של הרמ"א, ולאחר מנחה היו מתכנסים כל ילדי החיידר באחד מחדרי השטיבל ואומרים 'שיר השירים', כאשר כל ילד קורא, לפי תור, את אחד הפרקים.

90 שנה לאחר מכן - לאחר שעברו על שבתי חרינוביצקי כל-כך הרבה הרפתקאות - הוא ניצב שוב בערב-שבת לפני הסידור, והנה שיר השירים לפניו. מי יוכל לרדת לעומק-סְתִרְיָה של הנשמה היהודית הזו, שבמשך תקופה כה ארוכה שכחה את בוראה, והנה עתה גִּלְגַּל מגלגל-כל-הסיבות ששבתי זה שב לבית ה', וצריך ללמד עתה, כמו מלמד בחיידר, את חבריו בקיבוץ איך קוראים שיר השירים...

הוא מתחיל לקרוא ודמעותיו מלחלחות את דפי הסידור. 'שקני מנשיקות פיהו... משכני אחרך נרציה... אל תראוני שאני שחרחרות ששזפתני השמש'... והוא אינו מאמין שְׁמֵלוֹת-הפסוקים הקדושות יוצאות לו מן הפה, ועוד בהברה החסידית לה הורגל בחיידר בפולין. 'מעולם לא האמנתי שעוד אוזכה לכך', יתייפח שבתי בגמר התפילה.

אחד מגדולי הרבנים ששמע על מה שהתרחש בתפילה ההיא ב'גברעם', התבטא ואמר שאין ספק

לא רבים השתתפו בהלווייתו של הקשיש בן ה-105 שנפטר במהלך החודש בבית אבות באשקלון. שבתי חרינוביצקי קראו לו, ובמשך כל שנותיו חי בקיבוץ החילוני 'גברעם' בעוטף עזה. רק לפני שנים ספורות הוא הגיע לבית האבות בו סיים את חייו, והסיכה שבחרנו להעלות את זכרו היא העובדה שלמרות במשך 75 שנה לא זכה האיש לקיים מצוות, בשנים האחרונות הוא התקרב מעט לאביו שבשמים.

15 חברי הקיבוץ שהגיעו בערב-שבת למחסן הבגדים הנטוש שהפך לבית כנסת מאולתר, הרגישו שהם עושים היסטוריה. 75 שנה, מאז ייסודו של קיבוץ 'גברעם', 10 ק"מ דרומית לאשקלון, לא התקיימה כאן תפילה, והנה לראשונה הם זוכים להקים בית-מקדש-מעט בתוככי קיבוץ, ובהסכמת ההנהלה.

למרות ההסכמה, הם הגיעו בחשאי, כמעט במחתרת; השתדלו לא לעורר תשומת-לב יתירה. לא רצו שמאן-דהו יתעקש לטרפד בכל זאת את התפילה הראשונה. חלקם אפילו החביאו את הכיפה בכיסם, ורק בהיכנסם לבית הכנסת הוציאוה, והניחוה על ראשם.

ההתארגנות לתפילה באה לאחר פעילות מאומצת ביותר של משה (מויש) גלנטי. המתכנסים הראשונים, שהגיעו בערב-שבת לתפילת מנחה, וקבלת-השבת שלאחריה, לא ידעו אפילו את סדר-התפילה, ומה צריכים לומר מתוך הסידור. הם פתחו את הסידורים שסופקו להם על ידי 'אילת השחר', והחלו לִבְהוֹת במלים. לא ידעו מה עליהם לעשות. כך נמשכו להן כמה דקות של אי-בהירות, ואי-נעימות, שנמוגה כאשר הקשיש בן הכמעט-100 קם מכסאו, ועלה לבימה המאולתרת שהוקמה בבית הכנסת.

אי אפשר היה להרגיעו

שבתי חרינוביצקי קוראים לו, והוא אכן התקרב אז לשנת ה-100 שלו. לתפילה ההיסטורית בקיבוץ הוא הגיע במסירות נפש, וגם לאחר שילדיו ונכדיו ניסו להשפיע עליו שלא יתאמץ כל כך, הוא הגיע, ירד את כל המדרגות עד למחסן הנטוש,

סיפור מופלא, מרגש ומרטיט על קשיש, שְׁבִתִּי חרינוביצקי שמו, שנפטר בימים אלה בבית האבות באשקלון והוא בן 105 ■ בקיבוץ גברעם

שבתי חרינוביצקי עם משה גלנטי, מייסד בית הכנסת ב'גברעם', בפתח בית הכנסת

בעוטף עזה עוד זוכרים כיצד בכה כילד קטן כאשר חנכו את בית הכנסת, וכשאף אחד לא ידע איך להתפלל פרץ שבתי בזעקה, ואמר לכולם: 'אני אלמד אתכם מה שלמדתי בחיידר, בפולין' - - - ושוב פרץ בבכי, בכי כזה שרק יהודי יכול לו, גם לאחר כל-כך הרבה שנים שבהן לא זכה לעמוד בתפילה לפני בוראו ■ ואגב נספר כאן את תהליך ההתקרבות ב'גברעם', שהגיע לשיאו עם הכנסת ספר תורה, תהליך שהחל בזכותו של איש אחד, משה גלנטי שמו, שחיפש את הדרך, ומצא, וסחף בעקבותיו עשרות חברים המגיעים לתפילות במנין שלא התקיימו כאן מאז ייסוד הקיבוץ לפני כ-80 שנים

גם תנאים כלכליים נאותים ומשופרים, גם מיקום טוב הסמוך פחות או יותר למרכז הארץ, והטבות נוספות שאינן נופלות בחלקו של כל קיבוץ וטוב. דבר אחד לא היה, ואיש לא חלם שיהיה: בית כנסת. כ-80 שנה לא התקיימה תפילה בגברעם, גם לא ביום הכיפורים. הצעד הראשון שהביא לכך היה לפני כ-20 שנה, בעת שמשה גלנטי עשה את הצעד הראשון לעבר הקיבוץ.

משה, שתמיד 'חיפש את עצמו', לא פסק לרגע מלתור אחר דרך האמת, חיפוש-אחר-חיפוש. בדרכו הגיע לכל-מיני 'אמונות' טפלות ונידחות, שמקורן במזרח הרחוק, עד שיום אחד הזדמן לו להאזין לשיעור ב'ערכים', ומאז השתנו חייו.

זה לא קרה בהודו, גם לא בסין וביפן, אלא בשדות החיטה שבין אשקלון לשדרות. נפשו היהודית קיפצה אל מעבר לגדרות-התיל המקיפות את הקיבוץ, ובדרך-לא-דרך מצאה את הדרך... די היה לו ב'חברותא' טלפונית מטעם 'אילת השחר', ובשיעור של אחד מרבני 'ערכים', כדי להגיע אל המסגה הבלתי-נמנעת שהאושר הגדול קרוב מאוד אליו, כיהודי.

הסיפור המדהים עם הממטרות

מאז שהגיע לתוכנה זו, צועד גלנטי חדר-אמונה, ואינו מתחשב בקשיים הניצבים בדרכו. הוא מחליט לחבוש כיפה, ואינו חושש מ'מה יאמרו' חבריו בקיבוץ; הוא מחליט לשמור שבת, גם אם בביתו-שלו לא בדיוק שומרים.

והקב"ה, כמו שכולנו יודעים, מאיר לו פנים, והבא ליטהר מסייעים לו. גלנטי מרגיש את היר המושטת לעברו מן שמיא. כדוגמא הוא מספר לנו על דבר-פלא שאירע עימו בעת ההשקיה בשדות הקיבוץ, עליה הוא אחראי מזה כמה שנים. עד שלא שמר שבת, היה מפעיל את הממטרות בשבת. משקיבל על עצמו שלא לחלל שבת, הפעיל בערב-שבת את השעון שיפתח את הממטרות בשבת. הוא מכין את השעון כנדרש, ופונה לקבל את השבת.

למחרת, עם אור ראשון, הוא מבחין שעננים שחורים החלו לכסות את השמים, מה שמגלה שעוד מעט קט יירד גשם זלעפות ארצה, והפעלת הממטרות תהיה מיותרת. ברם, כמי שקיבל עליו לשמור שבת, אסור לו כמובן לנטרל את פעולת השעון ולבטל את ההשקיה. גלנטי עמד בפני נסיון עצום, שכן כאשר יראו חברי הקיבוץ את הממטרות פועלות, בד בבד עם הגשמים שיוורדים, יצחקו עליו ויאמרו ששמירת השבת שלו עולה לקיבוץ באלפי קוב מיותרים של מים. הוא החליט להתגבר ויהי מה. והנה, אכן, ארובות

שהדבר דומה ל'תפילת הקוקוריקו' של האיכר היהודי בפולין שבא לבית הכנסת ולא ידע צורה של תפילה מה היא, וכשראה את כל הקהל מתפלל, החל להוציא מפיו, מרוב התרגשות, את קולות התרגילים שהוא שומע בחצר-ביתו. וכך עמד במשך שעה ארוכה וצעק 'קוקוריקו', כשרמעות שוטפות את עיניו. וכששמע זאת הבעש"ט אמר שהתפילה התמימה של האיכר עשתה רושם רב בשמים.

וכאשר הכניסו ספר תורה לבית הכנסת בקיבוץ גברעם, שנתרם על ידי ארגון 'אילת השחר', כרכר שבתי סביב הספר כמו ילד-חידר קטנטן, ושוב שטפו הרמעות את עיניו, ושוב הוא נזכר, וסיפר לכולם, על השמחה, שמחתה-של-תורה, שהיתה בשטיבל בקראקא במשך כל השנים.

אנטייתזה נגד כל התקשורת

7 שנים לאחר האירוע ההוא, הלך השבוע שבתי חרינוביצקי לבית עולמו בבית האבות באשקלון, ונקבר בקיבוץ גברעם, לא לפני שבנו אמר 'קדיש', ואף נאמרו כמה פרקי תהלים ע"י משה גלנטי, מי שהביא את בית הכנסת לקיבוץ. מאז שנפתח בית הכנסת בגברעם הוא השתתף בכל התפילות, ולמרות גילו המבוגר היה 'הרוח החיה' בין המתפללים. סיפור זה יוכיח שלא יעזור להם, למסיתים, שום דבר. הנשמה היהודית חיה וקיימת, וצריך רק להסיר ממנה את ה'קליפות', והגחלים ימשיכו לבעור.

ההתרגשות שהיתה בעת ככיו של שבתי בבית הכנסת, היא האנטייתזה המובהקת ביותר נגד כל התקשורתנים המנסים להבהיל את נפש העם הזה, ו'להוכיח' לו באותות ובמופתים ש'רוב העם' אינו מעוניין בשמירת מצוות. הנה, רק הביאו אותם לבית הכנסת, וקשיש בן 100, המתייפח למול ארון הקודש, מרגש אותם עד עומקה-של-נשמה...

הכנסת ספר התורה לקיבוץ גברעם, היה שיאה של פעילות במהלכה התקבצו כ-15 חברים למנין קבוע, הוקצה מבנה לבית כנסת, וילדי הגן של הקיבוץ הגיעו אל בית הכנסת על מנת להתבשמ ממראהו של ספר התורה, כמותו לא ראו מעולם!

גם אם באשר לכל הקיבוצים בישראל עוד אפשר היה להאמין שיבוא יום וגרעיני התשובה ייקלטו באדמותיהם, 'גברעם' שבמישור החוף הדרומי היה מעט שונה מכולם, ולו בשל העובדה שבשנותיו הראשונות היו במקום כמה משפחות דתיות, שבסופו של דבר לא נקלטו והחליטו לעזוב. איש לא יכול היה להאמין שבתוככי קיבוץ כזה, יגיעו ילדי הגן, כשהם חבושי כיפה, ויאזינו לדברי-ההסבר של איש הקיבוץ על ספר התורה...

גברעם משתייך לתנועת 'הקיבוץ המאוחד' והוא נוסד לפני כ-80 שנים. הכל היה כאן,

למעלה: משה גלנטי מספר על נס הממטרות.
למטה: חברי הקיבוץ מגיעים לבית הכנסת

שלא לראות את הניצוץ בעיניים, שלא כבה גם לאחר שנות דור ודור שלא ראו כאן צורתו של ספר תורה.

בשבת שאחרי, הגיעו מתפללים נוספים שידעו על הימצאו של ספר התורה. שבתי חרינוביצקי התכבד בהוצאה-והכנסה, ובעומדו לפני ההיכל התפרץ שוב בבכי נסער, ולא יכול היה להוציא את הספר... הוא הסתובב ופניו אל הקהל, ואמר בבכיה 'מי האמין שעוד אזכה להגיע למעמד כזה בחיים שלי!'

הימצאו של ספר תורה בשטח הקיבוץ, גרמה אף לכך שכשהגננות בגן הילדים הקיבוצי רצו להמחיש בפני הקטנטנים את קבלת התורה בהר סיני, הן התקשרו לגלנטי ושאלו האם אפשר להביא את הילדים אל בית הכנסת על מנת לשמוע הרצאה שתכלול את מושגי היהדות.

גלנטי נענה ברצון, וגם התמונה הזו של ילדי הקיבוץ כשהם חבושי-כיפה, יושבים ליד ספר התורה ומאזינים לדבריו על ספר התורה - תיכנס ללא ספק לספר דברי-ימיו של גברעם.

ראה הקב"ה כך, והחליט לזכות את המתפללים בספר תורה קבוע, משלהם. ולא סתם ספר תורה, אלא ספר מהודר שבמהודרים שנתרם על ידי 'אילת השחר', באמצעות משפחה חרדית המתגוררת בבני ברק.

המשפחה הבני-ברקית שתרכזה את הספר התלבטה בתחילה באשר ליעד התרומה.

מחד גיסא, הרצון היה להעביר את הספר המהודר לאחת הקהילות החרדיות ברמת בית שמש, אבל מאידך - לאחר ביקור שערכו אצל אחד מגדולי הדור המפורסמים שליט"א, והציגו את ההתלבטות האם לתרום את הספר לקהילה החרדית או שמא כדאי לתורמו לקיבוץ גברעם, השיב הגדול שהזכות שלכם תהיה יותר גדולה אם תעבירו את הספר לקיבוץ החילוני, שכן כאשר לקהילה החרדית בבית שמש - אם אתם לא תתרמו, יהיו עשרות תורמים אחרים, אבל אנשי הקיבוץ לא ימצאו ספר תורה כה מהודר במקום אחר.

הכנסת ספר התורה המהודר, והקבוע, התקיימה אפוא בגברעם, לא לפני סיום כתיבת האותיות שנערכה בבני ברק. האירוע בקיבוץ נערך ברוב עם ובהמון חוגג, כשרבים מתושבי הקיבוץ נאספים בכגדי שבת ליום חגה של התורה.

בגברעם, למי שלא יודע, יש מפעל ל'מעטפות'. מעתה לא יזדקקו שם ל'מעטפות'; יוכלו להתפלל באופן ישיר.

השמים נפתחו ומטר עז ניתך על פני שדות הקיבוץ. ליבו ניתר בקרב, אבל הוא מתחזק באמונה ששמירת השבת לא תפגע בו ולא תזיק למעמדו בקיבוץ. והנה מגיעה השעה שהמטרות צריכות להיפתח על ידי השעון הממוחשב.

מחלון ביתו הוא משקיף אל השדות, ואינו מאמין למראה עיניו. המטרות אינן פועלות. עוברת עוד שעה, ועוד שעה, ואף ממטרה לא זזה ממקומה. הוא אינו מבין איך זה קורה; הרי כמו-דיו הפעיל את השעון בערב שבת. איזו תקלה יכולה כבר להיות שם, שלא קרתה מעולם!?

במוצאי השבת הוא ממחר אל חדר הפיקוד הממוחשב ומשפשף עיניו מול המצג. הכל תקין, הכל פועל, ולמרות זאת המטרות לא הופעלו... אין זאת אלא שמלאך טוב

משמים הגיע לכאן, ומנע את ההפעלה... הסבר אחר, אין לו. בניגוד לקיבוצים אחרים, בגברעם לא התקיימה תפילה אפילו ביום הכיפורים. גלנטי מתחיל לגשש, כמלוא הרגישות.

ההפתעה הראשונה היתה ברמותה של ההיענות חסרת-המעצורים של החברים לבוא ולהתפלל. בין-לבין נזכר גלנטי שסמוך לביתו יש מקלט ששופץ לאחרונה על ידי משרד הבטחון, ופנייה למזכיר הקיבוץ ולקב"ט הביאה בעקבותיה את ההסכמה על הקצאת המקלט כבית כנסת זמני.

בינתיים הקצה הקיבוץ לבית הכנסת מחסן בגדים נטוש, ששימש בעבר כמכבסה. המתפללים ביצעו את הנקיון הראשוני, ונכנסו להתפלל בבית הכנסת הקבוע בגברעם. מספר ימים לאחר מכן מתקשר הרב שלמה רענן, העומד בראש ארגון 'אילת השחר', אל גלנטי, ומבשר על כך שהצליח לאתר עבור בית הכנסת ארון-קודש, כמו גם בימה ותיבה לחזן.

מיד לאחר חזרתו לקיבוץ, והכנסתם של הארון, הבימה והתיבה אל בית הכנסת, מתקשר גלנטי אל הרב רענן ואומר לו: 'ארון קודש כבר יש; גם בימה ותיבה. רק ספר תורה חסר לנו'. הרב רענן שומע את הדברים, ומורה לו להגיע לביתו ברחובות, שם יוכל לתת להם ספר תורה בהשאלה, עד להשגת תורם קבוע.

קבלת הפנים עם הגיעו לקיבוץ וספר התורה בידו, היתה מאוד מרגשת. עשרות חברים עמדו בשער, ו...זרקו סוכריות על הטנדר שבו היה ספר התורה. אי אפשר היה

למעלה: ילדי הגן מאזינים לדבריו של גלנטי. למטה: הכנסת ספר התורה בקיבוץ. באמצע: הגאון רבי שמחה קוק בהכנסת ספר התורה

אפשר להשאיר הודעה על שמחות

ברחוב הרב עטיה 6, בתיבת-דואר 7

בטלפון נייד : 053-310-33-88

במייל : 6776168@gmail.com

נולדו בשעה טובה

למשפחת מורנו הגאון רבי **יהודא סילמן** להולדת
הנין, נכד לבנם הרב **יוחנן**, בן לנכדם הרב **יצחק**

למשפחת הרב **אלדד זיקנוף** להולדת הנכד - בן לבנם
הרב **דניאל**; ולהולדת הנכדה - בת לבנם הרב **אברהם**

למשפחת ידידנו האהוב והבלתי-נשכח הרב **יוסף**
אדלשטיין זצ"ל, להולדת הנכד, בן לבנם הרב **יעקב**

למשפחת הרב **גדעון רבי** להולדת הנכד, בן לבנם הרב
שמעון

למשפחת הרב **אהרן-חיים נשרי** להולדת הנכד, בן
לחתנם הרב **רפאל גרנג'ווד**

למשפחת הרב **אברהם פולק** להולדת הנכד, בן לבנם
הרב **אהרן**

למשפחת הרב **יהודה נבנצל** להולדת הבן

למשפחת הרב **דוד קרויזר** להולדת הבן

למשפחת הרב **רפאל שמעון קאהן**
להולדת הנכד, בן לבנם הרב **ישראל**
מאיר

למשפחת הרב **משה הרציג** להולדת
הנכד, בן לבנם הרב **יעקב ישראל**

למשפחת הרב **אליהו אטלי** להולדת הבת

למשפחת הרב **אליהו קירשברג** להולדת
הנין והנינה

למשפחת הרב **יהודה סמאי** להולדת הבן

למשפחת הרב **יעקב ימין** להולדת הנכדה, בת לחתנם
הרב **שמעון מסבנד**

למשפחת הרב **ברוך זולברג** להולדת הנכד, בן לחתנם
הרב **מיכאל ציפורי**

למשפחת הרב **רפאל אדמוני** להולדת הנכד, בן לחתנם
הרב **דוד גוטליב**

למשפחת הרב **יצחק מאיר בלייברג** להולדת הנכד, בן
לחתנם הרב **אלחנן איזנטל**

למשפחת הרב **מנחם וייס** להולדת הנין, נכד לבנו הרב
איתמר

כנסו בעול מצוות

למשפחת ידידנו האהוב והבלתי-נשכח הרב **יוסף**
אדלשטיין זצ"ל, להיכנס נכדם **יהודה**, בן לחתנם
הרב **הלל ראול**, בעול מצוות

למשפחת הרב **אבי קסטנבוים** להיכנס נכדם **יחיאל**
נח, בן לבנם הרב **יצחק**, בעול מצוות

למשפחת הרב **אברהם יעקב זילברשטיין**, להיכנס
נכדם **פנחס-נח**, בן לחתנם הרב **אברהם גינצברג**,
בעול מצוות

באו בברית האירוסין

למשפחת מורנו הגאון רבי יהודה סילמן, לאירוסין
הנכד **ישראל מאיר**, בן לבנם הרב **יוחנן** - עב"ג לבית
הרב **שמואל גריינר**

למשפחת הרב **משה דוד לאופר** לאירוסין הנכדה

למשפחת הרב **סעדיה אברג'ל** לאירוסין
הבן, עב"ג למשפחת **בביאן**

למשפחת הרב **אברהם נשרי**, לאירוסין הבן
יוסף, עב"ג למשפחת הרב **אליהו ליבוביץ**

הקימו בית בישראל

למשפחת הרב **מאיר מרציאנו** לנישואי
הבת עב"ג **משה בטאט**

למשפחת הרב **אברהם ריזי** לנישואי הבת,
עב"ג **שמעון מאיר קונצקי**.

החתונה בעז"ה: כ"ג שבט, ב'ארמונות פרידמן'

למשפחת הרב **משה רובינשטיין** לנישואי
הבת, עב"ג **יצחק ספרא**

החתונה בעז"ה: י"ד אדר-א' ב'ארמונות חן'

לְקַיִם

הספר החדש

של מרן הגאון רבי
יצחק זילברשטיין

מאות סיפורים והלכות
מרתקות על סדר 'ספר
המצוות הקצרי' של הח"ח

כתב וערך מ. מ. צורן

053-310-3388